

KILÁTÁS A VILÁGHÁLÓRA

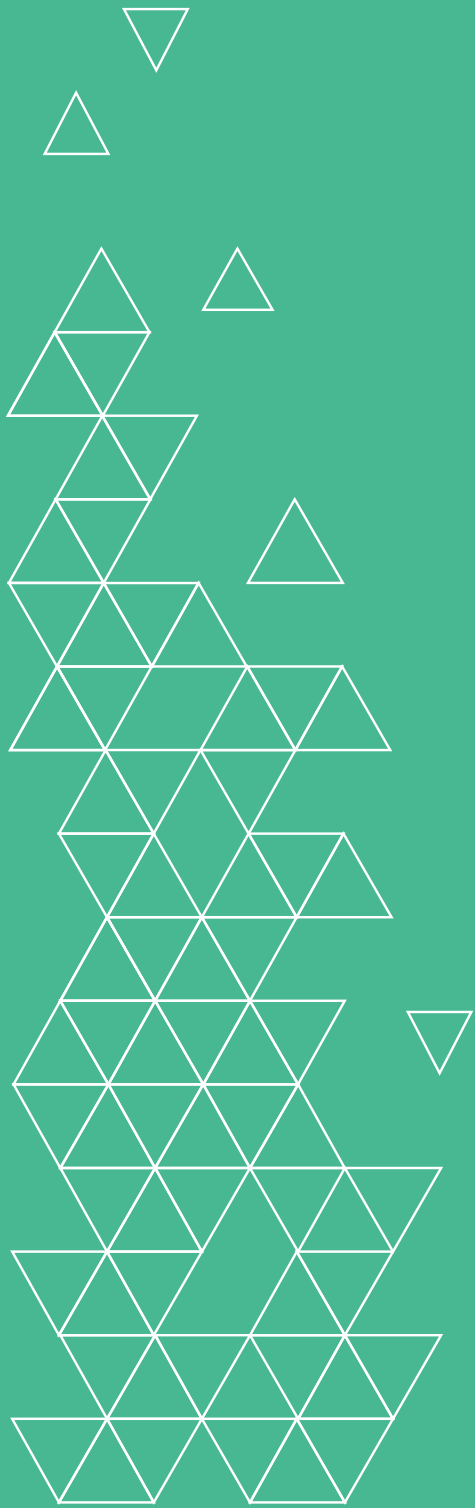
2019
NEUMANN JÁNOS
NONPROFIT KFT.
WWW.NEUM.HU

Neumann János Nonprofit Kft.
www.neum.hu

TARTALOMJEGYZÉK

	0. BEVEZETÉS.....	4
	1. ALAPOK.....	14
	2. FÁJLKEZELÉS.....	30
	3. SZÖVEGKEZELÉS.....	42
	4. ALKALMAZÁSOK.....	48
	5. INTERNET.....	54
	6. BÖNGÉSZŐK, WEBOLDALAK.....	66
	7. KÉPEK, VIDEÓK.....	92
	8. ONLINE TÉRKÉPEK.....	106
	9. ONLINE LEVELEZÉS.....	122
	10. KÖZÖSSÉGI MÉDIA.....	132
	11. ONLINE KOMMUNIKÁCIÓ.....	148
	12. ONLINE VÁSÁRLÁS.....	156

00

BEVEZETÉS

BEVEZETÉS

A számolás igénye már igen korán megjelent az emberiség történetében. Eleinte csak megszámlálós feladatok léteztek, például azért, mert meg kellett számolni, hány állat van a csordában, vagy fel kellett mérni, hogy milyen lesz a termés. Az ősember eleinte az ujjait használta a számoláshoz, innen is ered a számjegy angol neve (digit), ugyanis az ujj latinul digitus. Később kavicsokat raktak halomba (a kalkulátor szó a latin kavics, vagyis calculus szóból származik), vagy rovátkákat véstek egy fadarabba, hogy megkönnyítsék a számolást. Számítások végzéséhez (összeadás, kivonás) azonban már „komolyabb” eszközök kellettek. Egyes kutatók időszámításunk előtt 2000 környékére, mások korábbra, i. e. 5000-re datálják az abakusz megjelenését. Ezt az eszközt elsősorban kereskedelmi számításokhoz használták, de létezett Babilonban csillagászati, vagy gazdasági számításokra használt számolótábla, illetve szintén a kereskedelemben használt szorobán is.

A XVII. századtól kezdve sorra jelentek meg a mechanikus számológépek, melyekkel a kereskedelem és a csillagászat mellett hajózási feladatokhoz kapcsolódó számításokat is végeztek. Az első ismertebb mechanikus számológépet Wilhelm Schickard készítette 1623-ban. Ő egy fogaskerekes számológépet tervezett, amellyel az összeadást és kivonást teljesen, a szorzást és osztást részben automatikusan lehetett végrehajtani.

Blaise Pascal 18 éves korában óraalkatrészekből összeépített számológépet alkotott, amellyel összeadásokat és kivonásokat lehetett elvégezni. A Pascaline-nak nevezett géphez hasonló elven működő mérőeszközöket még ma is használunk – ilyen például a gépkocsi kilométerórája, vagy a gáz és áram fogyasztásmérők. Pascal gépét tekintjük a világ első számológépének.

Wilhelm Schickard (1592-1635)
és számológépe

BEVEZETÉS

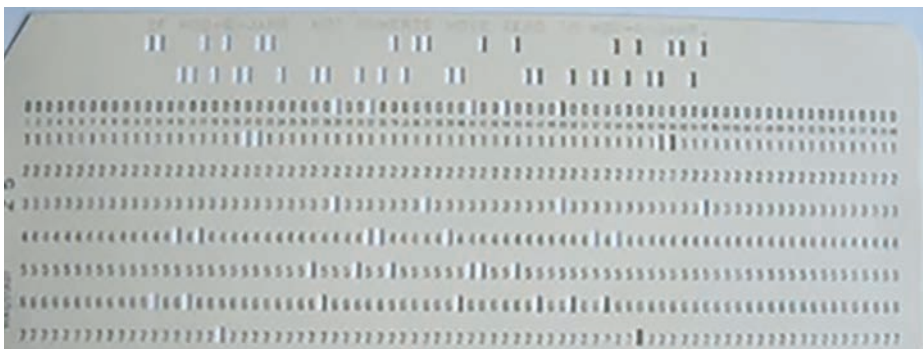
Blaise Pascal
(1623-1662)

Pascaline
A képen látható példány a párizsi Musée des Arts et Métiers tulajdona.

Elsősorban gazdasági igények kielégítésére jöttek létre az automata gépek, melyek segítségével egyszerű szabályokon alapuló műveletsort lehetett automatikusan végrehajtani. Itt érdemes megemlíteni Joseph Marie Jacquard (1751-1834) szövőszékét, amely a textil mintázatát lyukkártyán tárolt adatok segítségével készítette el. Nem szabad megfeledkezni Hermann Hollerith (1860-1929) amerikai statisztikusról sem, aki az 1890-es amerikai népszámlálás adatait dolgozta fel saját tervezésű gépével, mindössze öt hét alatt. Ez hatalmas előrelépést jelentett a korábbi gyakorlathoz képest, hiszen az 1880-as népszámlálás összesítéséhez még ötszáz ember hét éves munkájára volt szükség.

Számítógépnek nevezhető eszközöket a XVIII. században készítettek először. Charles Babbage – akit a számítógép atyjának is neveznek – egy mechanikus, fogaskerekkel és fogaslécokkal működő eszközt tervezett. Célja az volt, hogy a sok hibával járó emberi számításokat gépek végezzék el, melyek nem tévednek, sőt, csálhatatlanok.

A Hollerith-féle lyukkártya

BEVEZETÉS

CHARLES BABBAGE MUNKÁSSÁGÁNAK FŐBB ÁLLOMÁSAI:

Kísérleti gép, úgynevezett pilot modell (1820)

Differenciagép (1822-1833), melynek megalkotásához az angol kormánytól megbízást és támogatást is kapott. A gép sohasem készült el teljesen, egyrészt azért, mert a gőzenergiával működtetett alkatrészek állandóan beszorultak, másrészt, mert Babbage új, korábban még meg nem valósított funkciókkal is szeretne volna kiegészíteni az eszközt.

Analitikus gép (1833), amely egy általános célú, mechanikus számítógép lett volna. Megépítenie ugyan mechanikai problémák miatt nem sikerült, de terveit alapján később elkészült egy működőképes modell.

Charles Babbage
(1792-1871)

Charles Babbage az analitikus gép kapcsán fogalmazta meg, hogy egy számítógépnek milyen követelményeknek kell megfelelnie:

- a számokat ne kelljen mindig beállítani rajta
- az összes szám és művelet egyszerre megadható legyen (ez lyukkártya segítségével oldható meg)
- legyen input egység (ez a lyukkártya)
- legyen utasítás (a művelet a lyukkártyán)
- legyen külső programvezérlés (a lyukkártyákon tárolt utasítássorozat, vagyis a program)
- legyen olyan egység, amely a kiindulási és a keletkezett számokat tárolja (memória)
- legyen aritmetikai egység, amely a számológépen belül a műveleteket végzi el
- legyen output egység (a gép nyomtassa ki az eredményt).

BEVEZETÉS

Ada Byron
(1815-1850)

Babbage jó barátját, **Ada Byront** kérte meg, hogy készítse el az analitikus gép működési leírásának fordítását. Ada Byront annyira lenyűgözte a gép működése, hogy a fordításon kívül programokat is készített a géphez. Azóta is őt tekintjük a világ első programozójának.

George Boole (1815-1864) a róla elnevezett **Boole-algebra** kidolgozója. A mai digitális számítógépek is ezen algebra alapján működnek.

A XX. században a számítástechnika fejlődése és térhódítása felgyorsult, melyhez nagy lökést adott az elektromosság elterjedése, különféle matematikai problémák megoldása, és a technika fejlődése is. Az elektronikus számítógépek szempontjából nagyon fontos lépés volt az elektroncső feltalálása.

Alan Turing (1912-1954) a modern számítástudomány egyik atyja. Kidolgozta a programozható automata elméletét, és ezzel bebizonyította, hogy megfelelő utasítások birtokában egy gép bármilyen feladat elvégzésére képes, vagyis univerzális. Emellett sokat foglalkozott a mesterséges intelligencia kérdésével is. Ő alkotta meg a tesztet, amellyel egy gépről megállapítható, hogy rendelkezik-e mesterséges intelligenciával.

Konrad Zuse (1910-1995) német származású tudós. Az általa elkészített gépek sok szempontból előbbre tartottak a kor többi gépéhez képest, de elszigeteltsége miatt munkája nem kapott megfelelő figyelmet. Zuse munkatársaival együtt a Z sorozatú (Z1, Z2, Z3, Z4) számítógépeken dolgozott, amelyek közül a Z3 a világ első, jól működő, programozható, automatikus, digitális számítógépe volt. A gép több mint 2000 reléből épült fel, és egy szorzási műveletet 3 másodperc alatt végzett el.

BEVEZETÉS

Howard H. Aiken (1900-1973) elektromechanikus számítógépet tervezett. A géppel szemben az alábbi elvárásokat fogalmazta meg:

- legyen teljesen automatikus
- tudjon pozitív és negatív számokkal is számolni
- használjon különböző matematikai függvényeket
- a számításokat a matematikai műveleteknek megfelelő sorrendben végezze el.

Ezekkel az elvárásokkal készítették el a Harvard egyetem kutatói és az IBM mérnökei közös munkával a **MARK I.** nevű számítógépet, amelynek Aiken az egyik fejlesztőmérnöke volt.

A **MARK I.** hatalmas volt, több mint 15 méter hosszú és majdnem 2,5 méter magas. 800 km vezetékét és 767 ezer alkatrészt tartalmazott.

Később Aiken a **MARK I.** továbbfejlesztéseként 1948-ra elkészítette a **MARK II.** modellt, amely reléből épült fel, de nagy problémája volt, hogy már elkészülésének időpontjában is elavultnak számított. Aiken nevéhez fűződik a **MARK III.** és a **MARK IV.** elkészítése is, de munkásságának legnagyobb érdeme talán az, hogy létrehozott a Harvard egyetemen egy laboratóriumot, amelyben a digitális számítógépek ismereteit oktatták.

1946-ban készült el a világ első elektronikus számítógépe, az ENIAC (Electronic Numerical Integrator and Computer), mely összeadni és kivonni a másodperc ötezred része alatt tudott, ezzel ötszázszor gyorsabb volt, mint a vele egyidőben készült MARK II.

BEVEZETÉS

Neumann János
(1903-1957)

ENIAC

Az **ENIAC** tervezésében tanácsadóként részt vett **Neumann János** is, akinek munkássága igen jelentős volt a számítógépek további fejlődésében – gyakorlatilag hozzá köthető a modern számítástechnika kezdete.

Neumann János 1946-ban dolgozta ki, majd „Az EDVAC-jelentés első vázlata” című tanulmányában tette közzé azokat a kritériumokat, amelyeket a modern számítógépek alapelveinek nevezünk. Ma a Neumann-elvekként hivatkozunk rájuk.

Neumann-elvek

- az utasításokat sorban, egymás után hajtsa végre a számítógép (soros működés)
- a bináris (kettes) számrendszert használja
- a programok és az adatok ugyanabban a belső memóriában legyenek eltárolva
- legyen univerzális
- működése legyen teljesen elektronikus
- a számítógép működését egy központi vezérlőegység biztosítsa
- a számítógép a következő részekből álljon: vezérlőegység, memória, bemeneti és kimeneti egységek, külső adattároló.

BEVEZETÉS

Ezen elvek alapján, Neumann János közreműködésével építették meg az EDVAC (Electronic Discrete Variable Automatic Calculator, 1944-1952) nevű számítógépet a Princeton Intézetben. Mivel a Neumann-elveket korábban teljesen szabadon közreadták, ezért az EDVAC üzembe helyezésekor már több Neumann-elvű számítógép is működött a világban - az első a Cambridge-i egyetemen megépült EDSAC volt.

1951-ben készült el az első kereskedelemben is kapható számítógép, az UNIVAC. (Universal Automatic Calculator). Néhány nagyvállalat vásárolt belőle, de használták népszámlálásnál is.

SZÁMÍTÓGÉPES GENERÁCIÓK

A Neumann-elvű számítógépek fejlődésének történetét generációkra osztjuk. Eredetileg négy, majd öt generáció volt, de később kiterjesztették a Neumann-elvek előtti gépekre is a felosztást, így hat generációról beszélünk.

0. GENERÁCIÓ

Az 1945 előtti számítógépek

Elektromechanikus számítógépek. Adattárolásra lyukkártyát, vagy lyukszalagot használtak. Ezek a gépek néhány száz műveletet tudtak végrehajtani másodpercenként. Az időszak számítógépei: Z1, Z2, Z3, MARK I.

1. GENERÁCIÓ

1945-től kb. 1958-ig.

Elektroncsöves felépítés (jobboldali kép)

Nagy méretek, magas fenntartási és működtetési költségek, gyakori meghibásodások, programozás gépi kódban. Másodpercenként párezer műveletet voltak képesek végrehajtani. Az időszak számítógépei: EDSAC, EDVAC, UNIVAC.

BEVEZETÉS

2. GENERÁCIÓ

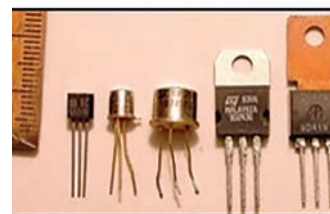
1958-1965

Tranzisztoros felépítés, kb. 100 000 művelet másodpercenként. Kisebb méret, nagyobb megbízhatóság. Mágnesszalagos háttértár alkalmazása. Magas szintű programnyelvek megjelenése (Algol, Fortran).

3. GENERÁCIÓ

1965-1972

Integrált áramkörök alkalmazása a gépekben. Operációs rendszerek megjelenése. A számítógépek egyre szélesebb körű alkalmazása. A BASIC nyelv megjelenése, merevlemezis háttértárak megjelenése.

4. GENERÁCIÓ

1972-1990

Mikroprocesszor használata. Mikroszámítógépek megjelenése és elterjedése. A háztartásokba is eljuthat a számítógép és elterjednek a számítógépes hálózatok. Megjelennek az első vírusok. A ma használatos perifériák elterjedése.

BEVEZETÉS

5. GENERÁCIÓ

1990-től napjainkig

A miniaturizálás révén PDA, mobiltelefon és egyéb kézi eszközök, valamint a többprocesszoros, nem Neumann-elvek alapján működő számítógépek is megjelennek.

A számítógépek fejlődésének ütemére Gordon E. Moore mondott ki 1965-ben egy megfigyelésen alapuló törvényt, mely szerint az integrált áramkörök teljesítménye másfél évente a duplájára nő. Ezt a tapasztalati törvényt azóta Moore-törvénynek hívjuk, a fejlődés ütemét pedig azóta is sikerült többé-kevésbé tartani a számítógépgyártóknak.

BEVEZETÉS

A SZÁMÍTÓGÉP MAI, MODERN FAJTÁI

Asztali gépeknél a számítógép maga egy doboz. Ezt önmagában semmire nem tudjuk használni, a használathoz egyéb eszközöket kell (és/vagy lehet) csatlakoztatni hozzá, ezek a perifériák. Monitor, egér, billentyűzet feltétlenül szükséges a zökkenőmentes használathoz, de akár kamerát, hangszórót, mikrofont, lemezegységet, digitális rajztáblát, külső adattárolókat vagy digitális fényképezőgépet is csatlakoztathatunk hozzá. Szállítani viszont éppen ezek miatt körülményes, nehézkes. Csak hálózati árammal működik. Az internethez jellemzően vezetékes módon kapcsolódik.

LAPTOPOK

A laptopok kompakt gépek. Minden (fontosabb) periféria integráltan, beépítve található meg bennük: monitor, billentyűzet, egér, mikrofon, hangszóró, webkamera, lemezolvasó. Egyéb perifériákat csatlakoztathatunk, akár másik (nagyobb) monitort vagy billentyűzetet is. Vannak kisebbek, nagyobbak (ezeket notebooknak is nevezik), sőt olyannal is találkozhatunk, amelynek érintőképernyője is van. A laptopokat akkumulátorral látják el, így hálózati áram nélkül is képesek működni, emiatt akár magunkkal is vihetjük őket. Az akkumulátor korától, minőségétől, illetve a végzett munka energiaigényétől függ, hogy mennyi időt képesek egy töltéssel működni, de szükség esetén hálózatra csatlakoztatva is használhatók. Az internetre vezetékes vagy vezeték nélkül (wifi) is csatlakoztathatók.

TÁBLAGÉPEK

A táblagépek érintőképernyős eszközök. Méretük változatos lehet, általában kisebbek, mint a számítógépek monitorai, de nagyobbak, mint az okostelefonok kijelzői. Webkamera, mikrofon, hangszóró beépítve található rajtuk. Legnagyobb előnyük a könnyű hordozhatóság. Az érintőképernyőn virtuális billentyűzet segítségével írhatunk, egér helyett az érintőképernyő felületét használjuk mozgásra. Egyéb perifériákkal kevésbé kényelmes kiegészíteni őket. Akkumulátorral működnek, internetes kapcsolatot vezeték nélküli módon használnak (wifi vagy adatkapcsolat).

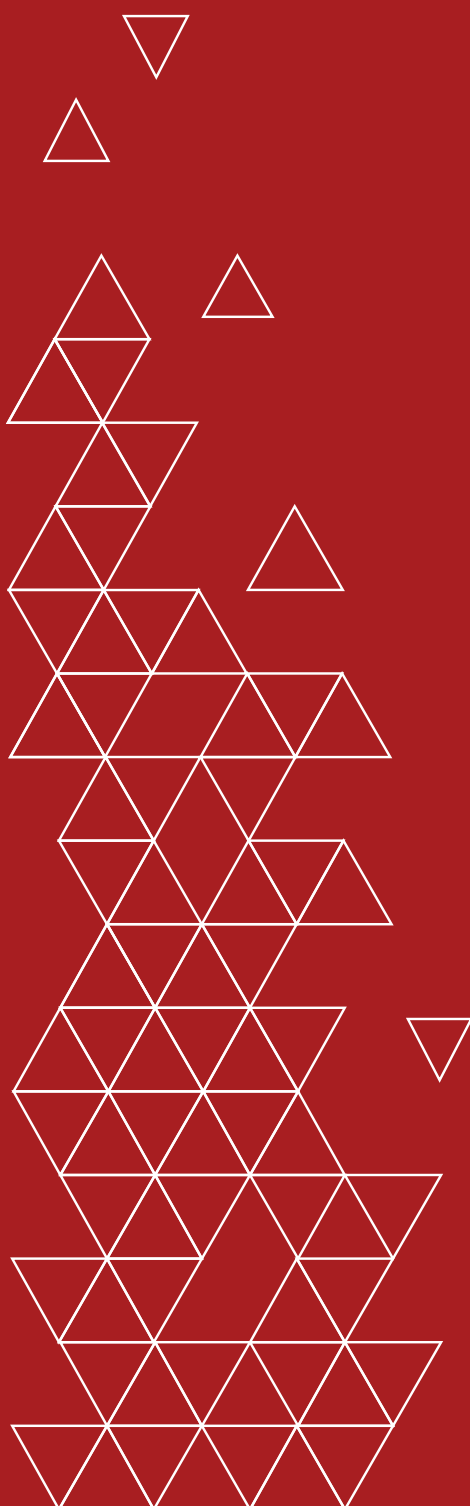
BEVEZETÉS

OKOSTELEFONOK

Az okostelefonok is érintőképernyős eszközök, így a kezelésük nagyon hasonlít a táblagépekéhez, de telefonálásra is alkalmasak. Méretüknél fogva nagyon könnyen hordozhatók, akár zsebre is vághatjuk őket - igaz, a kis képernyőn nehezebb látni és elhelyezni a dolgokat. Akkumulátorral működnek. Az internetre a táblagépekhez hasonlóan vezeték nélkül, wifi vagy adatkapcsolat révén csatlakoznak.

01

ALAPOK

ALAPOK

A számítógép alkatrészeiből számunkra a monitor (képernyő), a billentyűzet és az egér látható, illetve a működést biztosító alkatrészeket tartalmazó ház. A számítógép működését szoftverek biztosítják, melyek közül többnek együttesen kell jelen lennie ahhoz, hogy a gép kielégítő módon működjön. A Windows 10 vagy a Windows XP például egy operációs rendszer, az Office egy irodai programcsomag, a Google Chrome vagy a Firefox pedig az internet elérését, böngészését biztosító program. Ezeken túl persze még számos, a háttérben dolgozó társunk is van a számítógépet védő szoftverektől kezdve a dokumentumainkat, képeinket gyűjtő és kezelő alkalmazásokig. A számítógép bekapcsolása után a képernyőn több jelet is találunk, amely a munkálkodásunkat segítő programokhoz ad hozzáférést. Ezek az ikonok. A billentyűzet mellett állandó eszközünk az egér, ezek segítségével tesszük meg első lépéseinket.

ALAPOK

BILLENTYŰK

A betű- és funkcióbillentyűk számos lehetőséget kínálnak.

BILLENTYŰ	JELE	FUNKCIÓJA
Hosszú billentyű (alul)		Szóköz
Caps Lock (baloldalt, középen)	Caps Lock	Nagybetűs írásmód
Shift billentyű	↑	Nagy betűre vált, amíg lenyomva tartjuk A billentyűzet tetején található számok feletti jeleket ennek lenyomásával egyszerre írhatjuk
Íránybillentyűk	↓→↑←	A szövegben, a lapon való haladás irányát jelöli
Enter	↵	Szöveg írásakor soremelés, egyébként kiválasztás véglegesítése
Numerikus billentyűk (jobb oldalon)		Számok egyszerű bevitele
Funkció billentyűk	F1, F2, ...	F1 – a súgóhoz vezet minket
Esc (bal sarokban)	Esc	Folyamatok megszakítására, kilépésre használjuk
Delete (a betűktől jobbra fent)	Del	A kijelölt szöveg törlésére használjuk
Backspace	←	Visszatöröl egy beírt betűt, kijelölt rész esetén az egészet, hosszan lenyomva visszafelé halad, és töröl a szövegben

ALAPOK

AZ EGÉR HASZNÁLATA

Az egér egy csatlakozó eszköz, úgynevezett periféria, a számítógép könnyebb használatát segíti elő.

Az egér mozgatására egy kis jel – a kurzor vagy egérmutató – mozog a képernyőn, ennek a segítségével navigálunk felületünkön. Amerre az egeret mozgatjuk, ugyanarra mozdul el a kurzor is a képernyőn.

Manapság optikai egereket használunk, amelyek fény segítségével működnek. Egérpadat nem igényelnek, de hasznos, ha az alattuk lévő felület egyszínű.

Az egér kábele a kezünkkel ellentétes irányban, tőlünk távolodva helyezkedik el, míg az egér „feneke” a tenyerünkbe illeszkedik. Csuklónkkal az asztal felületére támaszkodunk, ujjaink a gombokon nyugszanak: a bal oldali gombon a mutatóujjunk, a jobb oldali gombon pedig a középső- vagy a gyűrűsujjunk.

A görgőt használhatjuk úgy, hogy szükség esetén átemeljük rá a mutatóujjunkat a bal gombról, de középső ujjunkkal is görgethetünk. Próbáljuk ki, és használjuk úgy, ahogy kényelmesebb!

Bal oldali gomb:

- egy kattintással kijelöljük a helyet a képernyőn/szövegben,
- dupla kattintással kiválaszthatjuk a megfelelő dokumentumot.

Középső gomb (görgő):

- a gomb előre- vagy hátragörgetésével mozoghatunk a képernyőn, például fel-le navigálhatunk egy szövegben.

Jobb oldali gomb:

- a gombra kattintva egy kis ablak jelenik meg, ahol több lehetőség közül tudunk választani (kijelölés, nyomtatás stb.).

ALAPOK

IKONOK

A képernyőn többféle ikonnal találkozhatunk, egy részükkel a programokat nyithatjuk meg, melyekkel dolgozni szeretnénk (dupla kattintással), más ikonok viszont az egyes programokon belül helyezkednek el, és az épp használt program különféle lehetőségeit hívják elő.

Kétszeres kattintással megnyílik egy nagy mappa, melyen belül számos egyéb mappa található. Ezeken belül keresve pedig megtalálhatjuk képeinket, dokumentumainkat.

A képernyő bal oldali alsó sarkában találkozhatunk vele, ide kattintva egy ablak nyílik, ahonnan programokat indíthatunk (lásd az alábbi ikonokat), illetve leállíthatjuk a gépet.

Ez a Google Chrome böngésző ikonja. Ha kétszer rákattintunk, az a program indul el, ahol – internetkapcsolat esetén – a világhálót, a weboldalakat tudjuk használni.

Ha nincs Google Chrome, akkor az Internet Explorert vagy utódját, a Microsoft Edge-et biztosan megtaláljuk a gépen. Ez az ikonja. Hasonlóan működik, mint a Chrome, a világháló használatára fejlesztették.

Ez a Word nevű program, melyben szövegeket tudunk írni és szerkeszteni. Ha olyan levelet kapunk, melyhez szöveget csatoltak, akkor azt általában a Word nyitja meg nekünk.

Az Excel egy táblázatkezelő program. Ha már sokat gyakoroltuk a számítógép használatát, akkor különféle listák, költségvetések készítésére vagy egyéb komolyabb, számolásigényes munkára is tudjuk majd használni.

Néhány esetben a szöveges, képes dokumentumok ebben a programban megnyitva olvashatók el.

Ez az ikon a Gmailhez vezet, mely egy levelezőprogram e-mailek küldésére és fogadására.

Ez a Facebook ikonja.
Erről még lesz szó egy későbbi fejezetben.

Ez a Skype, mellyel az interneten keresztül telefonálhatunk vagy részt vehetünk akár videóbeszélgetésekben is.

ALAPOK

A különféle programokból a jobb felső sarokban látható X-re kattintva léphetünk ki. A programok kilépés előtt gyakran feltesznek egy kérdést, pl. hogy elmentettünk-e mindent vagy biztosan ki akarunk-e lépni. Ennek oka csupán az, hogy nehogy véletlenül zárjuk be őket.

Az interneten is lehet könyvjelzőt használni. A rengeteg weboldal között biztosan lesznek kedvenceink, ezeket a csillag ikon alatt tudjuk elérni, rendezni.

Előfordul, hogy a mentést – melyet szövegek írásakor időről időre meg kell tennünk, nehogy valami hiba miatt elveszzen a munkánk – ez a kis ikon jelzi. Más esetben maga a „mentés” szó jelöli a funkciót. Ne feledjük el megjegyezni, hogy hol találjuk meg az elmentett dokumentumainkat vagy képeinket újra!

E mögött az ikon mögött egy zenelejátszó bújik meg. Zenéket ennek segítségével is hallgathatunk.

Minden olyan helyen, ahol zenét vagy videót lehet lejátszani, találkozhatunk ezzel és az alábbi ikonokkal. Ez az ikon azt jelenti: indítsuk a zene lejátszását!

Álljunk meg egy kicsit. Az előző ikon segítségével ugyanott folytathatjuk a félbehagyott dalt.

Álljunk meg. Talán keressünk valami mást!

Menjünk vissza az előző zeneszámhoz.

Lássuk a következő dalt!

Ez az ikon mindig figyelmeztetést jelent, melyet általában egy rövid, ámde fontos szöveg követ. Ha bizonytalanok vagyunk a teendőt illetően, kérjünk segítséget, ha pedig a figyelmeztető szöveg alján csak egy „OK” vagy „rendben” feliratú gomb található, akkor kattintsunk rá [egyszer].

Az előző állapothoz vagy előző oldalhoz való visszatérést jelöli. Utóbbi csak a világhálón való barangolást segítő programokban.

Az előző állapothoz vagy az előző oldalhoz való visszatérés után használható arra, hogy a sorban legutolsóhoz jussunk el.

Az egyes weboldalak lehet, hogy nem tökéletesen jelennek meg, esetleg nem reagálnak a kattintásokra. Ekkor részünkről egyetlen lehetőség marad, hogy újratöltsük az oldalt, hátha az segít. Ez az ikon, mely az oldal bal felső sarkánál található, erre szolgál.

ALAPOK

A SZÁMÍTÓGÉP BEKAPCSOLÁSA

Ezt a jelet keressük, ez a bekapcsolás/kikapcsolás jele.

Amelyik gombon (vagy amelyik gomb alatta/felett) megtalálható ez a jel, azzal a gombbal tudjuk bekapcsolni az adott eszközt. Előfordulhat, hogy a bekapcsológomb alá/fölé odaírják a „power” kifejezést. Tehát ha nem találnánk olyan gombot, melyen rajta lenne a bekapcsolás/kikapcsolás jele, de alá/fölé van írva, hogy „power”, akkor az lesz a bekapcsolás-/kikapcsolás gomb.

Először kapcsoljuk be a monitort, majd a számítógépet. Nyomjuk be teljesen a bekapcsoló gombot. A számítógép bekapcsológombjának benyomásakor még egy kattató hangot is lehet hallani. Ez jelzi, hogy megfelelően nyomtuk meg a gombot. Amikor a monitor bekapcsol, elkezd világítani egy kis LED-lámpa. Amikor a számítógép bekapcsol, többnyire a gép házában is világítani kezd valamilyen apró lámpa. A bekapcsolás után közvetlenül hallatszik, ahogy a számítógép ventilátorai forognak, és a merevlemez zúgása is jelzi, hogy a számítógép be van kapcsolva.

Laptop bekapcsolásakor is első dolgunk, hogy megkeressük a bekapcsológombot: lehet ez az eszköz külső felületén valahol, lehet a billentyűzetbe építve, vagy a kezelőfelület mellett is. Legjobb, ha itt is a bekapcsolójelet keressük. A laptop indításánál a bekapcsolás a monitort és a számítógépet egyszerre indítja.

Táblagépen, okostelefonon apró gombot keresünk. Leggyakoribb, hogy az eszközünk jobb oldali peremén találjuk, de megesik, hogy a felső perem egyik szélén, vagy akár a hátsó felületen helyezkedik el. Általában jól elkülönül a többitől.

Bekapcsolás után eltarthat egy darabig, míg az operációs rendszer minden indítással kapcsolatos munkát elvégez, és készen áll a használatra. Várjuk meg türelemmel!

A SZÁMÍTÓGÉP LEÁLLÍTÁSA

A számítógép leállítása az adott operációs rendszerben elhelyezett, a számítógép leállítását elindító gombbal ajánlott. Ebben az esetben ugyanis nem kell aggódnunk az adatvesztéstől vagy a számítógép károsodásától. Épp az utóbb említett okok miatt nem érdemes a számítógépet (idegesség vagy akár sietség következtében) csak a házon lévő kikapcsológombbal kikapcsolnunk, vagy akár az újraindítógombbal próbálkoznunk. Érintőképernyős eszközök kikapcsolása többnyire a kezelőrendszer segítségével – úgynevezett szoftveres módon – lehetséges: hosszan nyomjuk a kikapcsológombot, és a megjelenő menüből kiválasztjuk

ALAPOK

a megfelelő műveletet. Más esetben elképzelhető, hogy a kikapcsológombot addig kell nyomni, míg a kijelző teljesen el nem sötétedik.

A kezünk ügyébe kerülő eszközök rendkívül változatosak lehetnek, így a leírásunk nem fedile az összeset.

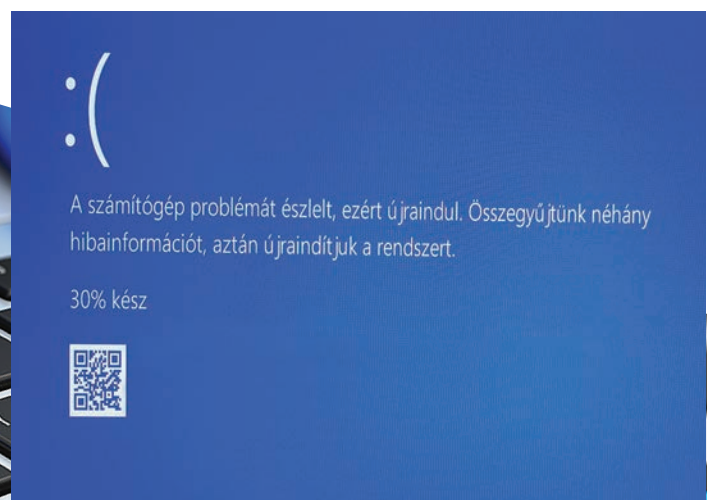
HA HIBA LÉP FEL

Eszközeink természetesen meghibásodhatnak. Ezek a hibák fakadhatnak a számítógép alkatrészeinek (a hardver, a „vas”), a csatlakozó egyéb eszközöknek (perifériák) vagy a számítógépen dolgozó programoknak (szoftverek) a problémáiból.

Ha a számítógép szokatlan hangokat ad, sokkal hangosabb lesz, érezhetően melegebb a felülete a szokásosnál, esetleg erre vonatkozó üzenetet is küld, állítsuk le, és mindenképpen kérjünk szakértő segítséget. Ha hibaüzeneteket küld nekünk, akkor igyekezzünk ezeket a lehető legpontosabban megjegyezni, feljegyezni, mert a hibakeresés és -javítás menetén sokat könnyíthetünk.

Ha az éppen használt program „rendetlenkedik”, nem a kívánt műveleteket hajtja végre, vagy egyáltalán nem dolgozik, megpróbálkozhatunk a program, később a számítógép újraindításával.

A vírusok is okozhatnak fennakadást a működésben, a megelőzéssel – vírusellenőrző programok használatával – sokat javíthatunk a biztonságunkon.

A SZÁMÍTÓGÉP MAPPÁI – FÁJLKEZELŐ

A számítógépen mappákba rendezve találhatjuk a programokat, de ugyanígy mappákba rendezve találhatjuk, illetve tárolhatjuk a dokumentumainkat, képeinket és zenéinket. A mappákon belül almappákat hozhatunk létre, melyek értelemszerű elrendezéssel, beszédes névadással később is könnyen áttekinthetők maradnak, gyorsabban megtaláljuk majd bennük azt, amit éppen keresünk.

MAPPA LÉTREHOZÁSA, TÖRLÉSE

Ahhoz, hogy a mappákat lássuk, kattintsunk a Fájlkészítő mappa ikonjára. Mikor megnyílik, láthatjuk a bal oldalon, hogy számos mappánk van (dokumentumok, képek, videók, zenék stb.). Kattintsunk a „Képek” nevűre (egyszer). Ekkor a „Képek” mappán belül vagyunk.

A felső sorban láthatjuk, hogy épp hol is vagyunk most a mapparendszerben. Az alatta lévő sorban az „Új mappa” felírra kattintunk, s ennek hatására megjelenik egy mappáikon, alatta pedig az „Új mappa” elnevezés. Az elnevezést érdemes megváltoztatnunk. Amíg a felirat háttere kék, addig rögtön el is kezdhetjük beírni mappánk új nevét. Ha a felirat már normál (mert valahova kattintottunk már, vagy mert újra át szeretnénk nevezni), egymás után kétszer, de lassan kattintsunk. Ekkor megjelenik egy függőleges vonal, s begépelhetjük az új elnevezést (pl. „2012 ősz”). Létrehoztunk egy mappát.

A mappában jelenleg nincs semmi. De bármikor helyezhetünk bele képeket (feltöltve a fényképezőgépről, letöltve az internetről vagy épp egy levelünk mellékletéből), ezt később látni fogjuk, hogy hogyan. Ha törölni szeretnénk a mappát – és vele egész tartalmát –, akkor a felette lévő mappába kell mennünk. Ezt a felső, a helyzetünket jelző részben, a megfelelő mappára kattintva tehetjük meg. Példánkban ez a „Képek” mappa, hiszen a „2012 ősz” mappát szeretnénk megszüntetni. A „Képek” mappában megkeressük a „2012 ősz” mappát, egyszer rákattintunk az egér bal gombjával, hogy kiválasszuk. Ezután két lehetőségünk van, mind a kettő egyformán jó:

1. a billentyűzeten a Delete gombot megnyomjuk, majd igenlően felelünk arra a kérdésre, hogy valóban szeretnénk-e törölni a mappát;
2. miután kijelöltük a mappát, jobb egérgombbal rákattintva a megjelenő kis ablakban a „Törlés” szóra kattintunk egyszer. Ugyanúgy válaszolunk. Ezzel töröltük is a mappánkat. Gyakorlasképp hozunk létre egy új mappát!

ALAPOK

MAPPA KIJELÖLÉSE, MÁSOLÁSA, MOZGATÁSA

A későbbiek során többféle módon is megtöltjük mappáinkat, de most válasszunk egy olyan mappát, melyben már vannak képek vagy dokumentumok. Lépünk be a mappába, és ott jelöljük ki egy fájlt! Ezt úgy tesszük, hogy az egeret a mappa fölé visszük, és kétszer rákattintunk. Nevezzük át! Válasszunk egy képet, kattintsunk rá egyszer a bal gombbal (így kiválasztjuk), majd a nevére még egyszer, és ekkor tudjuk átnevezni. Ha megvagyunk az új név begépelésével, kattintsunk a kép mellé. Láthatjuk, hogy most már az új nevét viseli. Másoljuk át. Vigyük az egerünket az egyik kép fölé és egyszer kattintsunk rá (bal gombbal), majd kattintsunk még egyszer, de a jobb gombbal. A felugró menüből válasszuk a Másolást. Ezután egerünket irányítsuk a felső sorra, s ott válasszunk ki egy főbb mappát, ez esetben pl. a „Képek” mappát, onnan pedig lépünk be (két kattintással) az újonnan létrehozott mappánkba. Ha már benne vagyunk, akkor jobb gombbal kattintva ismét megjelenik a kis ablak, ahol ezúttal a „Beillesztés”-t válasszuk. Egy pillanat múlva megjelenik a másolt kép, mely immár mind a két helyen megtalálható.

HELYEZZÜK ÚJ HELYRE

Azt is megtehetjük, hogy a fájlnkat/képünket nem másoljuk (mert nem szeretnénk, hogy két helyen is meglegyen, feleslegesen foglalva a helyet), ekkor egy új képet választva az előző eljárást követjük, de a „Másolás” helyett a „Kivágás”-t választjuk az előugró kis ablakon, majd megkeressük a fájlnk új helyét, és ott a „Beillesztés”-t választjuk. Figyeljünk arra, hogy ha már létezik egy ugyanolyan nevű fájl, akkor a gép rá fog kérdezni, hogy felül akarjuk-e írni vagy mi legyen a teendő. Ezért fontos tudni, hogy épp másolunk vagy áthelyezünk, illetve hogy korábban már bemásoltuk-e a fájlt. Jelöljük ki több fájlt. Bármely mappában, ahol több fájl is van, azaz számos dokumentum vagy kép stb., megtehetjük, hogy egyszerre választunk ki több fájlt, és azokkal egyszerre végzünk műveleteket (másolunk, áthelyezünk, törölünk). Ekkor is több lehetőségünk van:

1. az egymás melletti fájlokat úgy jelölhetjük ki, hogy az elsőtől balra kattintunk a bal gombbal, s anélkül, hogy elengednénk e gombot, húzzuk az egerünket jobbra (és szükség esetén lefelé), hogy kijelöljük azt a területet, ahol a fájlok vannak. A kiválasztott fájlok háttere kékebb lesz. Ha elengedjük az egér gombját, akkor befejeztük a fájlok kijelölését. Ellenőrizzük, hogy a szükséges fájlokat jelöltük-e ki, s nem keveredett-e közéjük más fájl. Elkezdhetjük a fájlokkal való műveletet.

2. Kijelölhetjük a kiszemelt fájlokat úgy is, hogy az egérrel rákattintunk az elsőre (bal gomb), majd a billentyűzeten lenyomjuk a Ctrl-billentyűt, s nyomva tartjuk, amíg minden egyes kiszemelt fájlra rá nem kattintottunk. Ha ezzel megvagyunk, kezdődhet velük a munka.

ALAPOK

DOKUMENTUMOK, KÉPEK

A mappáinkban számos fájlt gyűjthetünk, rendezhetjük őket vagy épp elküldhetjük valakinek. A fájlok egy része kép, mások szöveges dokumentumok, táblázatok vagy zene/videó. E fájlokat meg is tekinthetjük (meghallgathatjuk), ha a kiválasztott fájlra kétszer rákattintunk (a bal egérgombbal). A fájlok ugyanis a megfelelő programban megnyílnak. A szövegek, táblázatok így alkalmasak arra, hogy tovább dolgozzunk velük. Lehetőségünk van arra is, hogy a dokumentumainkat az azt kezelő programban nyissuk meg.

Amikor valami érdekeset találunk a világhálón (az interneten), vagy egy levélben fontos dokumentum vagy kép érkezett, lehetőségünk van arra, hogy lementsük azt, s ha jól választottuk meg a helyét, bármikor megtaláljuk, s megnyithatjuk.

SZÁMÍTÓGÉP-KEZELÉS (a Windows 10 operációs rendszer felülete)

START MENÜ

A Windows 10-ben visszatért a Windows 7-ből jól ismert Windows asztal és a Start menü.

A Start menü hatékonyabb kezelését átméretezhető csempék és más új funkciók segítik.

A Start menü a következőkre nyújt lehetőséget:

- Zárhatja a számítógépet, módosíthatja saját fiók beállításait és kijelentkezhet.
- Gyorsan elérheti alkalmazásait (a hagyományos és a modern alkalmazásokat is!), dokumentumait, képeit és beállításait.
- Leállíthatja, újraindíthatja vagy alvó állapotba állíthatja a számítógépet.
- Alkalmazásokat, beállításokat és fájlokat kereshet vagy webes keresést indíthat.
- Közvetlenül elérheti a speciális rendszerezőket, például az energiagazdálkodási lehetőségeket és a lemezkezelést.

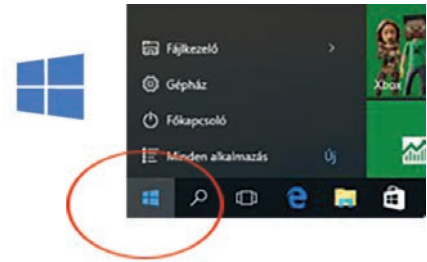

ALAPOK

A START MENÜ MEGJELENÍTÉSE

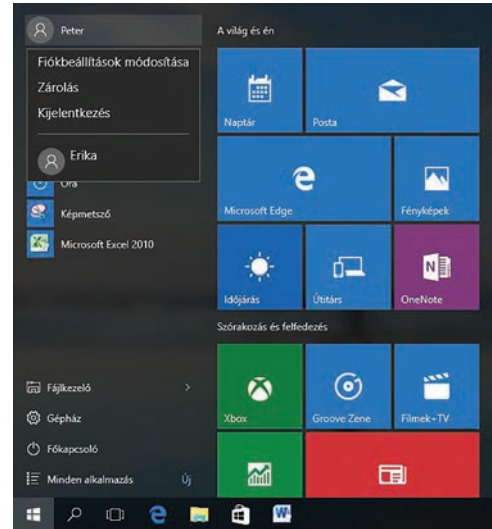
A Start menü az alábbi módon jeleníthető meg:

- Válassza a Start gombot a Windows tálcán bal szélén! VAGY
- Nyomja meg a Windows billentyűt!

A SZÁMÍTÓGÉP ZÁROLÁSA, A FIÓKKÉP MÓDOSÍTÁSA ÉS KIJELENTKEZÉS

1. A Start menü bal felső sarkában válassza saját felhasználónevét.
2. Válassza a kívánt lehetőséget: Fiókbeállítások módosítása, Zárolás vagy Kijelentkezés.

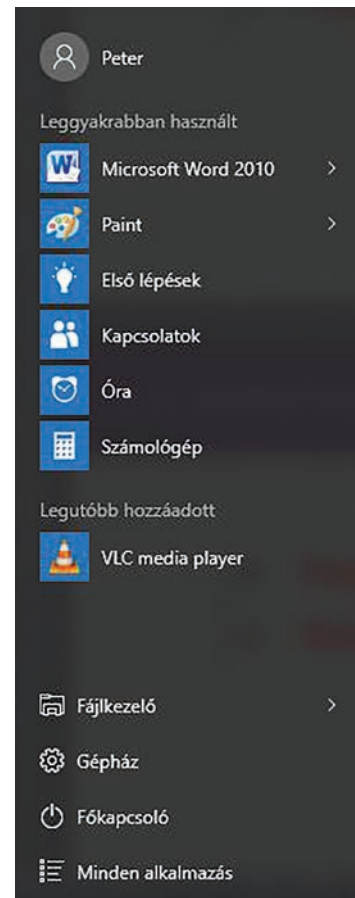

ALKALMAZÁSOK, FÁJLOK ÉS BEÁLLÍTÁSOK GYORS ELÉRÉSE

A Start menü bal oldalán, közvetlenül a felhasználónév alatt a következő elemek találhatóak:

- a leggyakrabban használt és a legutóbb hozzáadott alkalmazások hivatkozásai,
- a fájlkezelő és a gépház ikonja,
- a főkapcsoló,
- a „minden alkalmazás” gomb, amellyel megjelenítheti az összes alkalmazás listáját.

Válassza ki az elindítani kívánt alkalmazást.

ALAPOK

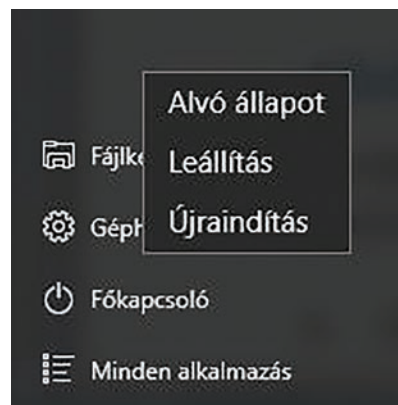
Ha az alkalmazás hivatkozását nyomva tartja (vagy a jobb gombbal rákattint), további lehetőségek közül választhat, amelyek az alkalmazástól függően a következők lehetnek:

- megnyitás, futtatás rendszergazdaként, eltávolítás.
- kitűzés a Start menübe, kitűzés a tálcára,
- eltávolítás a listáról.

A SZÁMÍTÓGÉP LEÁLLÍTÁSA, ÚJRAINDÍTÁSA ÉS ALVÓ ÁLLAPOTBA HELYEZÉSE

1. Válassza a főkapcsoló elemet a Start menüben.

2. Válassza a kívánt lehetőséget: alvó állapot, leállítás vagy újraindítás.

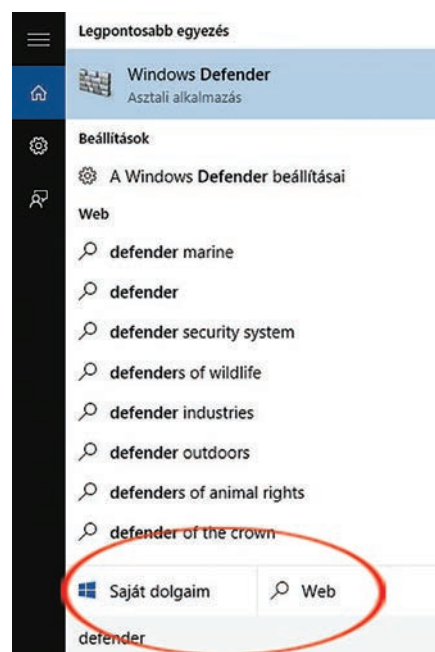
ALKALMAZÁSOK, BEÁLLÍTÁSOK ÉS FÁJLOK KERESÉSE, KERESÉS A WEBEN

Kezdje el beírni a keresett elem nevét a Start gombtól jobbra lévő keresőmezőbe, amellyel a következők között kereshet:

- alkalmazások a számítógépen – a hagyományos és a modern alkalmazások között egyaránt,
- beállítások,
- fájlok (dokumentumok, képek, zene és videók),
- alkalmazások a Windows-áruházban,
- népszerű Bing-keresések a weben.

Amikor megjelennek az első keresési eredmények, a következő lehetőségek közül választhat:

- A „saját dolgom” elemmel számítógépen és a OneDrive-on kereshet alkalmazásokat, beállításokat, fényképeket, videókat és zeneszámokat.
- A „web” elemmel megjelenítheti a Bing keresési eredményeinek teljes listáját.

ALAPOK

CSEMPÉK

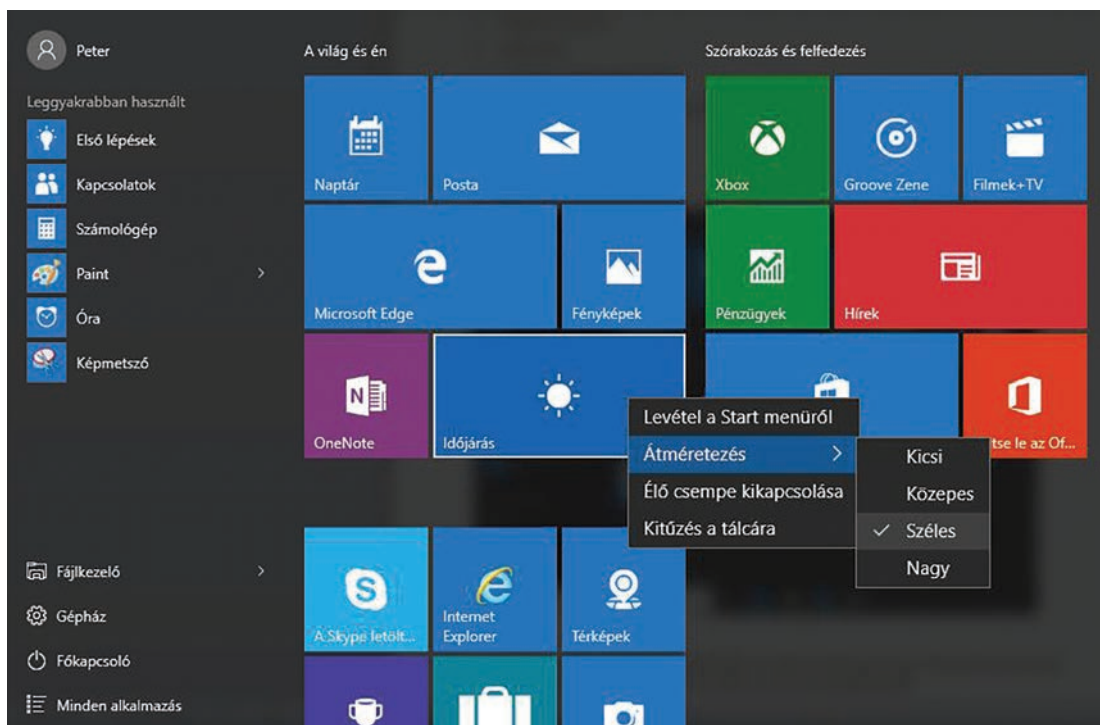
A Start menü jobb oldalán a gyakran használt alkalmazások csempéi találhatóak. Ha át szeretné helyezni valamelyik csempét, csak húzza azt át a kívánt helyre.

- Húzással átrendezheti a csempéket a Start menü jobb oldali részén.
- Az alkalmazások a csempénézet és az alkalmazáslista között is áthúzhatók.

Ha a jobb gombbal kattint valamelyik csempére, akkor megjelennek a csempével végezhető műveletek. Az alkalmazástól függően ezek a következők lehetnek:

- levétel a Start menüről,
- kitűzés a tálcára,
- eltávolítás,
- futtatás rendszergazdaként,
- a fájl helyének megnyitása,
- átméretezés,
- élő csempe kikapcsolása.

A csempék a Start menüben kategóriánként rendezve jelennek meg. Ha szeretne átnevezni egy kategóriaelválasztót, jelölje ki, és adjon új nevet a kategóriának.

ALAPOK

AZ ASZTAL

1. Asztal (Desktop)

Az egész kép maga az asztal. Ez a felhasználó megszokott munkakörnyezete.

2. Ikonok

A programok, dokumentumok, mappák és fájlok egyaránt ikonok formájában láthatóak, ezekre megfelelő módon kattintva az egér segítségével elindíthatjuk azokat.

3. Start menü

- Kilistázza az számítógépre telepített programokat.
- Megmutatja a leggyakrabban használt programokat egyedi statisztika alapján.
- Segítségével könnyedén elérhetjük a „Dokumentumok”, „Sajátgép” „Hálózati helyek” rendszermappákat, valamint további eszközöket, mint pl. a „Vezérlőpult”, mely segítségével a számítógép beállításait módosíthatjuk. Ugyanitt tudjuk többek között (szabályosan) kikapcsolni vagy újraindítani a számítógépet, felhasználót váltani, illetve kijelentkezni a rendszerből a „kijelentkezés” és a „kikapcsolás” funkcióknál.

4. Gyorsindítás (Quick launch)

Az asztalon elhelyezett ikonokhoz hasonlítható, ezek a kisebb ikonok ugyanazt a funkciót töltik be. Kevesebb helyet foglalnak a kijelzőn, és a jobb oldalán lévő kettős nyíl segítségével további elemek is megmutatkozhatnak. Hasznos, ha egy alkalmazás teljes méretben látható, és nem akarjuk eltüntetni egy pillanatra sem, azonban szeretnénk elindítani egy másik programot. A gyorsindítás funkció a rendszer alapbeállításai szerint ki van kapcsolva, bekapcsolásához kattintsunk a tálca egy üres területére jobb egérgombbal, majd a megjelenő listán legfelül válasszuk ki az „eszköztárak” funkciót, ezt követve az kinyílik, majd kattintsunk a „gyorsindítás” menüpontra. Ezzel ki-/bekapcsolható a funkció.

5. Futó programok

A felhasználó által indított programok listája egymás mellett, kis téglalapokon (a Start menü és a gyorsindítástól közvetlen jobbra található). Az egérrel való kattintással választhatunk a futó programok között, hogy éppen melyiket lássuk, azaz melyik legyen legelöl. Egyszerűen rá kell kattintani a kívánt program téglalapjára ahhoz, hogy azt lássuk, ha pedig ismét rákattintunk, akkor eltűnik, és az előtte használt ablak lesz az előtérben. Lehetőség van gyorsbillentyűvel

ALAPOK

is váltani, ehhez tartsa nyomva a bal oldali ALT-gombot, majd nyomja meg a TAB- (Caps Lock fölötti) gombot. Az ALT-gomb mindvégig lenyomott állapotban van, ahányszor megnyomjuk a TAB-gombot annyszor halad tovább a felugró listában a kijelölés az elemeken. Amelyik fölött elengedjük a TAB-billentyűt, az a program lesz aktív és kerül előtérbe.

6. Tálca (System Tray)

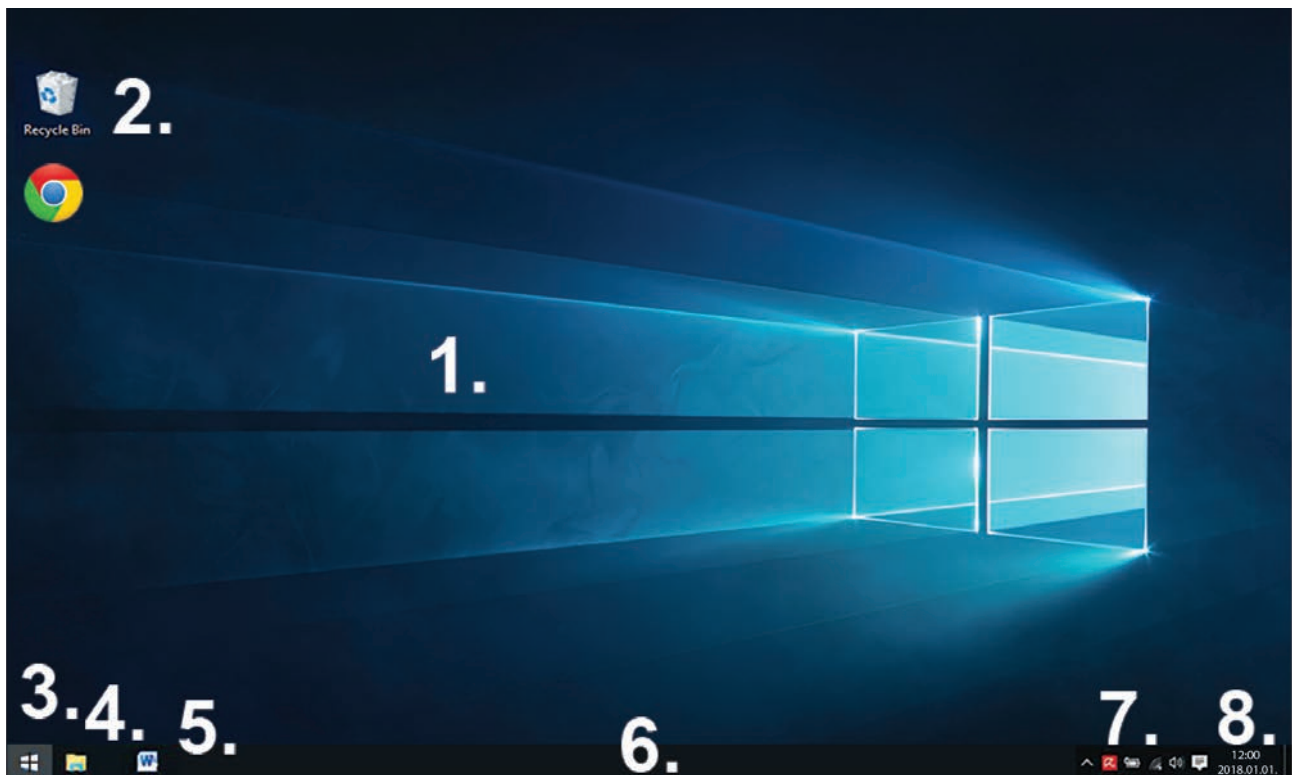
Itt látható a felhasználó által indított és éppen futó összes program (lásd az 5. pontnál).

7. Nyelvi eszköztár (Language Toolbar)

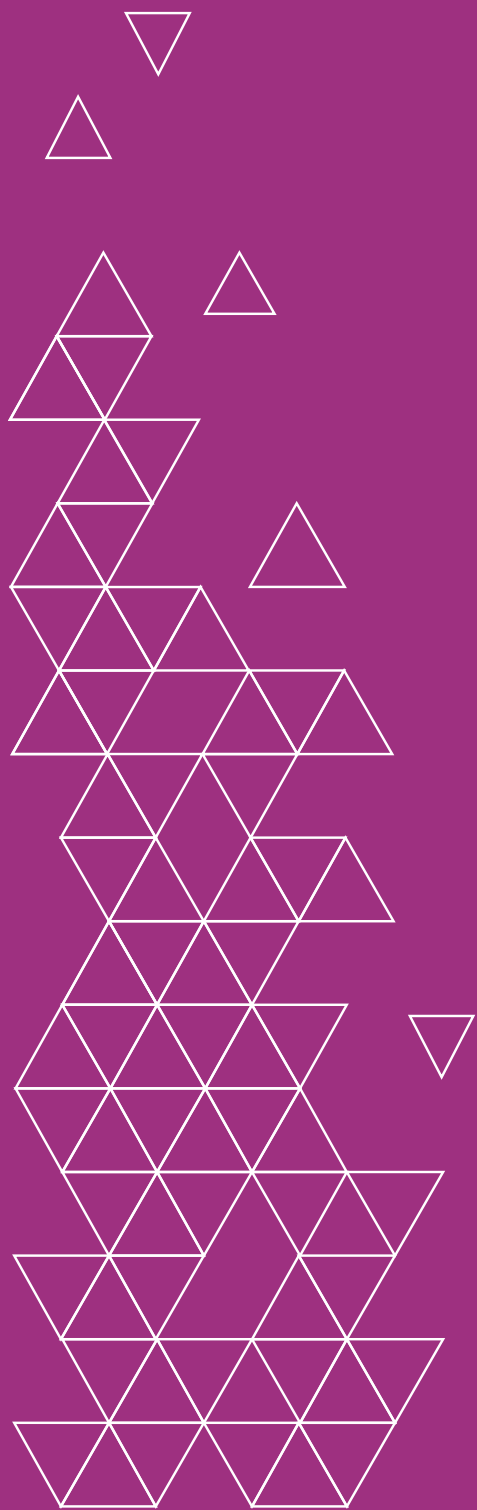
A számítógép nyelvi beállításait lehet módosítani az apró eszköz segítségével. Kattintásra megmutat egy listát, ahol a felhasználó megváltoztathatja a beviteli nyelvet, amivel éppen ír.

8. Értesítési terület (Notification Area)

Az értesítési terület az óra és a tőle balra elhelyezkedő elemek egészen a balra néző kis nyílra. A nyílra kattintva további elemek is megjelenhetnek. Némely futó program egyaránt megjelenik a tálcán és az értesítési területen, illetve akár egyik, akár másik helyen jelenik meg.

02

FÁJLKEZELÉS

FÁJLKEZELÉS

ALAPFOGALMAK

A számítógépes munka során sokszor találkozunk különféle adatállományokkal – ezeket nevezzük fájlnak (vagy file-nak). A fájlok neve három részből épül fel:

<megnevezés> . <kiterjesztés>

A **megnevezést** igyekszünk úgy kiválasztani, hogy utaljon a fájl tartalmára, valamint könnyen visszakereshető legyen, így az “asdfgh.jpg” fájlnev helyett ajánlatos például a “csaladnyaralas1.jpg” fájlnevet megadni egy a nyaraláson készített képünknek. A **pont** elválasztja egymástól a megnevezést és a kiterjesztést.

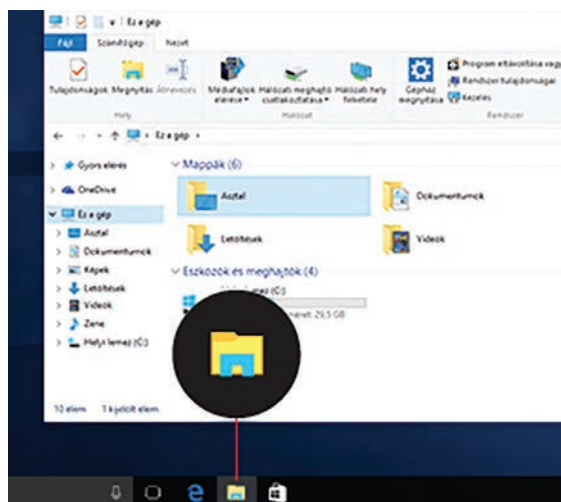
A kiterjesztés az operációs rendszernek segít felismerni a fájlunkat, mely így tudni fogja, melyik program segítségével tudja megjeleníteni azt nekünk. A kiterjesztés többnyire hárombetűs. Ennek a kitalálásával kezdetben nem nagyon fogunk foglalkozni – a programjaink vagy automatikusan hozzárendelik azt az adatállományunkhoz, vagy egy listából választhatunk magunknak.

A fájl nevének egyedinek kell lennie, azaz a számítógépünkön nem lehet két egyforma nevű adatállomány.

HALADÓKNAK

Fájljaink lehetnek (a teljesség igénye nélkül):

programfájlok	EXE, COM, BAT
szövegfájlok	TXT, RTF, DOC, DOCX, ODT
adatfájlok	XLS, MDB
tömörített fájlok	ZIP, RAR, ARJ
képfájlok	BMP, PNG, JPG, JPEG
hangfájlok	MP3, WAV
videófájlok	MOV, AVI, MPG, MP4, MKV

FÁJLKEZELÉS

Fájlból sok van, ezért valamilyen logika szerint rendszerezniük kell. A rendszerezés egy része nem a mi feladatunk, mert az operációs rendszer, illetve az általunk használt programok rendszerezése telepítéskor elkészül. A saját fájljaink között azonban nekünk kell rendet tartanunk.

A fájlok rendszerezésére **könyvtárakat** (mappákat) használunk. A könyvtárak különlegessége, hogy azok maguk is tartalmazhatnak további könyvtárakat: ezek az alkönyvtárak. A könyvtárak és alkönyvtárak rendszerét nevezzük könyvtárszerkezetnek.

Elérési útnak nevezzük azt az útvonalat, amelyen keresztül a főkönyvtárból eljutunk a keresett könyvtárhoz vagy fájlhoz. Példa: Van egy szép nagy fiókos szekrényem. Egy fiókját használom, minden levelet, számlát, fényképet ide dobálok be. Előbb-utóbb annyi minden lesz benne, hogy semmit sem fogok megtalálni. Elszánom magam a rendrakásra: külön kupacokba rendezem a számlákat, a leveleket, a fotókat. A fotókból akkora halom kerekedik, hogy azokat is külön rendezem évszám szerint. Fogom a kupacokat, és a leveleket, a számlákat külön-külön fiókokba rakom, mindegyik fiókot felcímkézem, olyan nevekkkel, hogy később is tudjam, mit tartalmaz. A fotós fiókba kisebb tárolófakkokat teszek, és azokat is feliratozom. Az elérési út pedig az a sorozat lesz, ahogy a fiókok és fakkok során át megtalálom a keresett fotót/levelet/számlát.

szekrény	számítógép tárolóeszköze (merevlemez)
fiókok	könyvtárak
számlák, levelek, fotók	fájlok

HALADÓKNAK

A könyvtárszerkezetnek vannak jellegzetesen jelölt elemei. A főkönyvtár (nevezik gyökérkönyvtárnak is) neve jellemzően C:\. A merevlemez (adattároló) tárolókapacitását fel is oszthatjuk, ezeket partícióknak hívják. A CD/DVD meghajtókat is így érhetjük el, ezek jele jellemzően (sorrendben): D:\, E:\, F:\ stb.

Ha hálózati helyeket is látunk, azokat általában az ABC végéről vett betűkkel, hátulról haladva jelölik: Z:\, Y:\

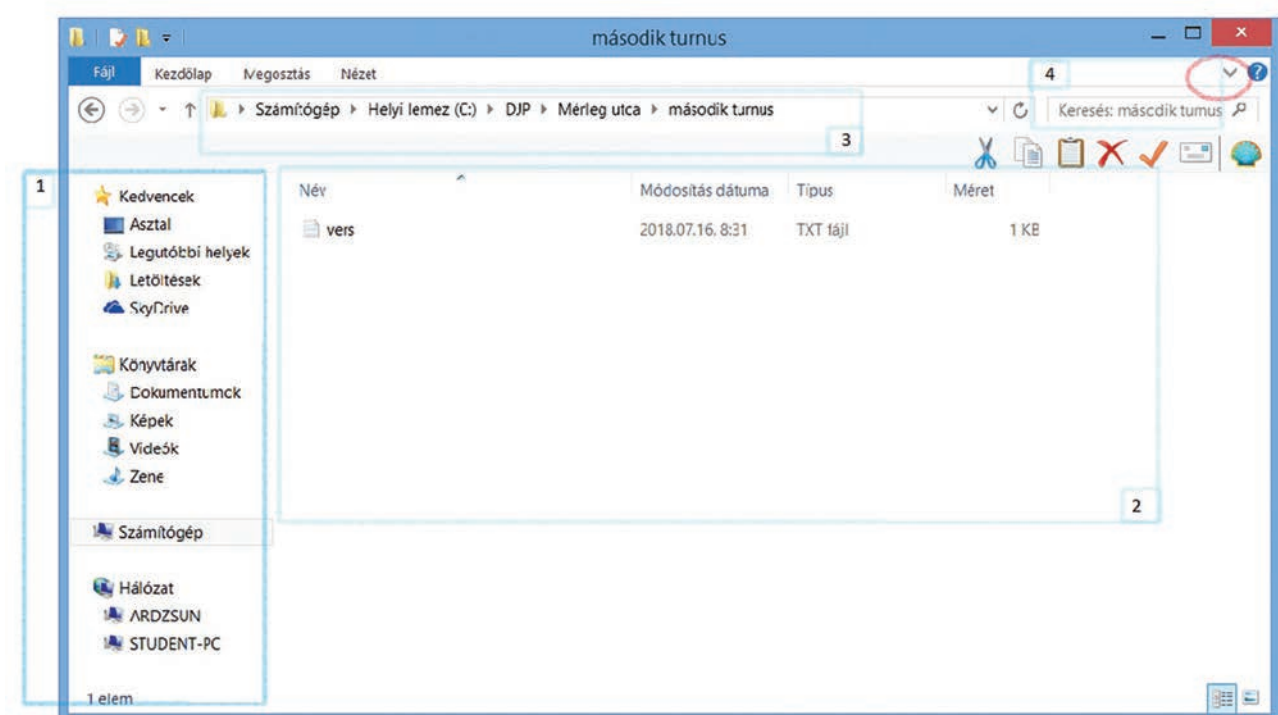

FÁJLKEZELÉS

A FÁJLKEZELŐ HASZNÁLATA

A fájlok, könyvtárak rendben tartásához, a közöttük való mozgáshoz **fájlkezelő** programra van szükség, mely az operációs rendszerekben megtalálható. A tanfolyam ideje alatt a Windows operációs rendszer saját fájlkezelő programját használjuk.

FÁJLKEZELŐ RÉSZEI

Az (1) pont a bal szélén a fájlkezelő **navigációs ablaka**. Itt a számítógép meghajtóit, esetleg a hálózaton megtalálható más számítógépeket, a „Kedvencek” közé felvett elemeket láthatjuk. Ha rákattintunk egy-egy elemre, akkor annak a tartalmát is megtekinthetjük.

Ezek a (2) ponttal jelölt, úgynevezett „Részletek” nézetben jelennek meg. Itt elolvashatjuk az egyes elemek nevét, az utolsó módosítás dátumát, az elem típusát, illetve a méretét. Oszlopok szerint is rendezhetjük ezeket az elemeket úgy, hogy az oszlop fejlécére kattintunk, így könnyen megtalálhatjuk a legfrissebb fájlokat, vagy kikereshetjük azokat, amik a legtöbb tárhelyet foglalják el.

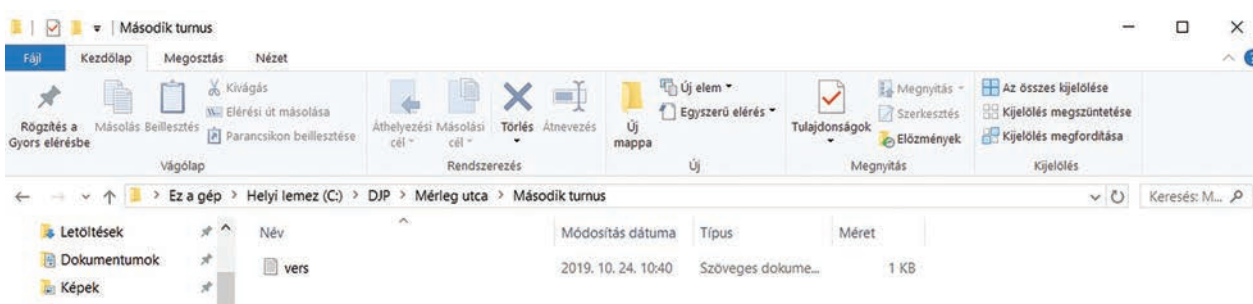
A (3) hely neve címsáv. Ide írhatjuk be a teljes elérési útvonalat, illetve itt láthatjuk, hogy éppen melyik könyvtárban tartózkodunk.

FÁJLKEZELÉS

A [4] a keresőmező, amellyel abban a könyvtárban kereshetünk, amelyben éppen állunk (azaz amit éppen a 3. címsávban láthatunk). Felismerhetjük a nagyító jelről is, ez a nagyító sokszor a keresőmezőt jelzi. A keresőbe be kell kattintanunk („letenni” a nyilat a bal egérgomb egyszeri megnyomásával), hogy írni tudjunk bele. Pirossal bekarikázva találunk egy nyilacska a fájlkezelő jobb felső sarkánál. Ez a nyilacska most lefele mutat, ha rákattintunk egyet a bal egérgomb megnyomásával, akkor a menüszalagot „kibontjuk”, így több műveletet látunk.

Kibontott állapotban így néz ki:

Műveletek a fájlkezelőben

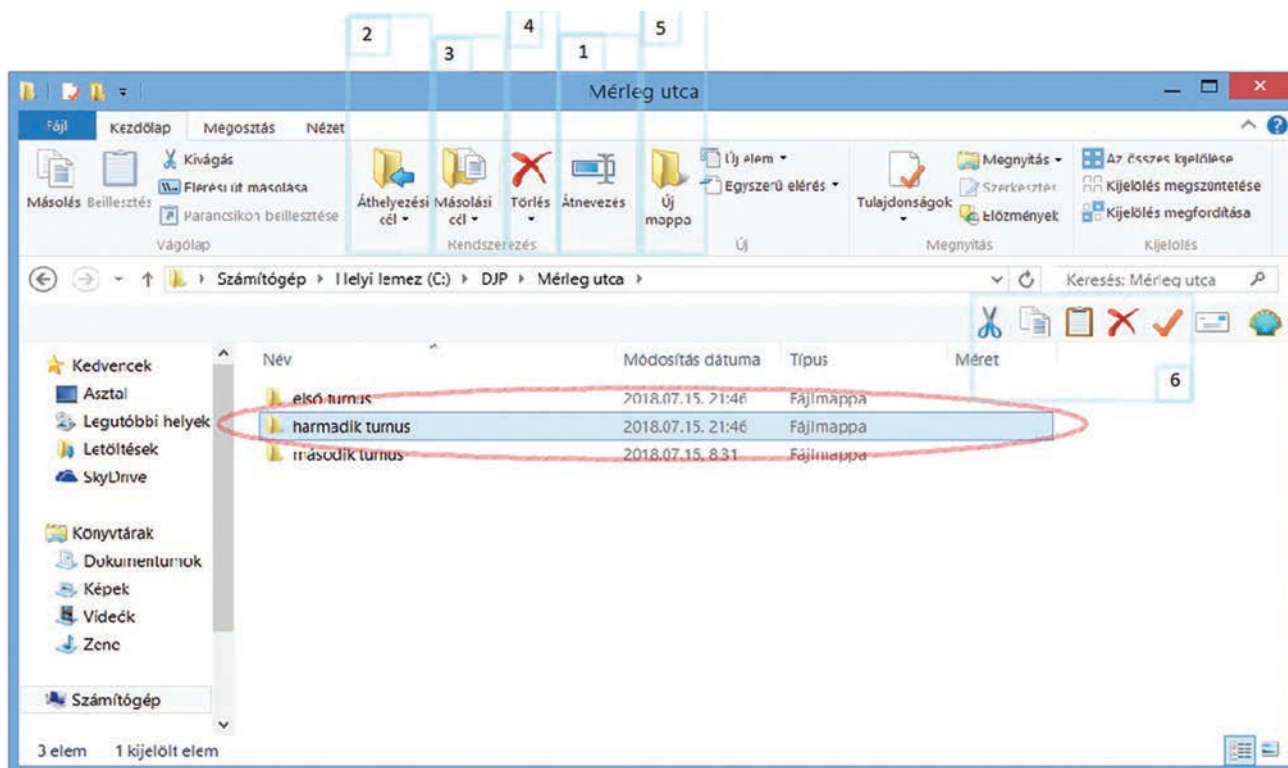
Megjegyzés: az egyes műveletek leírásánál több lehetőséget is megmutatok. Próbáljátok ki mindegyiket, és azt használjátok, amelyik számotokra a legkönnyebbnek mutatkozik.

A fájlkezelőben kijelölhetünk könyvtárakat vagy fájlokat. A kijelölt fájlok háttere kékre vált. Legegyszerűbb módja, ha a kijelölni kívánt elemre egyet kattintunk bal egérgomb megnyomásával. Több elem kijelölésére is lehetőség van: a Shift-billentyű lenyomva tartása mellett kattintsunk az első, majd az utolsó kijelölni kívánt elemre, és így a kettő közötti összes elemet kijelölhetjük. A Ctrl-billentyűt lenyomva tartva a kijelölni kívánt elemekre kattintunk, ezek lesznek a végén kijelölve.

FÁJLKEZELÉS

Pirossal bekarikázva, hogy is néz ki a kijelölés:

A kijelölt elemmel aztán különféle műveleteket végezhetünk:

1. A kijelölt elemet átnevezhetjük. Kattinthatunk a menüszalagon az „Átnevezés”-re. Kattinthatunk a „Részletek” nézetben a kijelölt elem nevére (még) egyet bal gombbal. Kattinthatunk jobb gombbal, és a műveleti menüből kiválaszthatjuk az „Átnevezés”-t. Bármelyiket is választjuk, az eredmény valahogy így fog kinézni:

Itt már maga a szöveg került kijelölésre, ilyenkor már írhatjuk is az új nevet. Ebben az esetben a kijelölt szöveg az írás elkezdésekor azonnal törlődik is. Ha csak módosítani szeretnénk, akkor kattintsunk bele egyet bal egérgombbal a mezőbe. Ekkor a kijelölés megszűnik, és máris javíthatjuk a nevet. A módosított nevet az Enter-billentyű lenyomásával rögzíthetjük.

FÁJLKEZELÉS

2. A kijelölt elemet áthelyezhetjük, ebben az esetben az eredeti helyéről eltűnik az elem (fájl vagy mappa), és csak az új helyen fogjuk megtalálni. A menüszalagról rögtön az új helyre tehetjük. Ha az elemre jobb egérgombbal kattintunk, a műveleti menüből a „Kivágás” műveletet kell választanunk, vagy ugyanezt érhetjük el a 6. pontnál lévő olló rajzra kattintva. Az új helyen aztán a „Beillesztés” művelettel jeleníthetjük meg (jobb gomb -> „Beillesztés” vagy a 6. pontnál a kapcsos mappa jele).

3. A kijelölt elemet átmásolhatjuk, ilyenkor az eredeti és az új helyen is megtalálhatjuk ezt az elemet. A menüszalagról a 3 jelű ikonra kattintva oldhatjuk meg. Ha az elemre jobb gombbal kattintunk, akkor a műveleti menüből a „Másolás” műveletet választjuk, vagy ugyanezt érhetjük el a 6. pontnál lévő papírlaprajzra kattintva. Az új helyen aztán a „Beillesztés” művelettel jeleníthetjük meg (jobb gomb -> „Beillesztés” vagy a 6. pontnál a kapcsos mappa jele).

4. Törölhetjük a kijelölt elemet. A törölt elem azonban nem tűnik el, hanem először a „Lomtár”-ba kerül. A „Lomtár” mindig megtalálható az asztalon, így ha valamire mégis szükségünk van, azt ki lehet „kukázni” és visszatenni az eredeti helyére. Törölni a jobb gombbal kattintva is tudunk – a műveleti listából válasszuk a törlésműveletet. A 6-os számmal jelölt műveletek közül választhatjuk a nagy, piros X-et a kívánt hatás érdekében.

HALADÓKNAK

A 4-gyel jelölt helyen kattintsunk a „Törlés” felíratra, itt találunk több lehetőséget is, a „Végleges törlés”-sel azonnal eltávolítjuk a számítógépről az elemet, az nem kerül be a „Lomtár”-ba, viszont így nem lesz visszaállítható.

FÁJLKEZELÉS

5. Létrehozhatunk új mappát abban a könyvtárban, amelyikben éppen állunk – a könyvtár nevét a címsorban olvashatjuk el.

6. Hozzáfuthatunk a kijelölt elem tartalmához (ezt csak egy kijelölt elem esetén tudjuk megtenni). Dupla kattintásra megtekinthetjük a fájl vagy a könyvtár tartalmát. Ha nehezen megy a dupla kattintás, „csalhatunk” kicsit: jelöljük ki a fent leírt módon az elemet, és ha megvan a kijelölés, üssünk egy Entert.

FÁJLOK MENTÉSE

Ha írunk valamit szövegszerkesztőben vagy kitöltünk egy táblázatot, akkor tulajdonképpen létrehoztunk egy adatállományt. Ahhoz, hogy ezt az adatállományt később is elérhessük, el kell mentenünk. A mentés folyamatát most a „Jegyzetömb”-ön keresztül mutatom be, de hasonló módon történik más (szövegszerkesztő, táblázatkezelő) programokban is.

FÁJLKEZELÉS

Így néz ki a „Jegyzetömb”:

(1) ide írjuk a szöveget, vagyis „jegyzeteinket”.

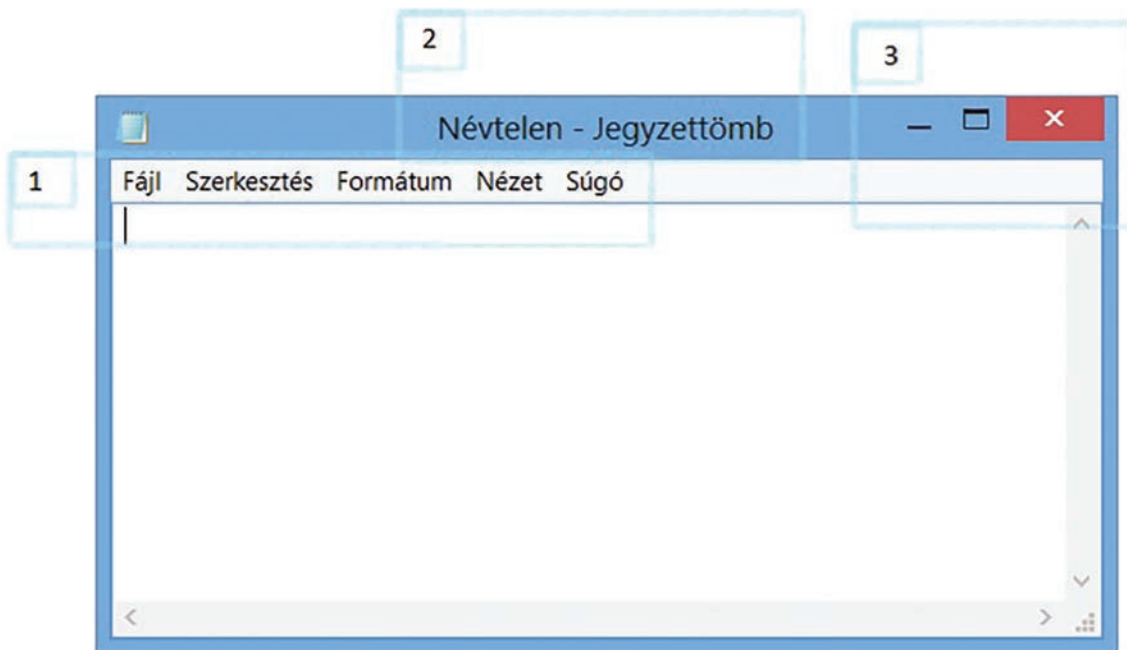
(2) tartalmazza a fájl nevét (ha névtelen, akkor ez a fájl még nincs elmentve/elnevezve). Mellette megjelenik az ablakban futó program neve.

(3) Három piktogram egymás mellett: ezekkel az adott ablakot a képernyő alján látható „Tálcára” tehetjük, megváltoztathatjuk a méretezését, illetve bezárhatjuk a programot, ebben a sorrendben.

Az egyes pontban látjuk a menüszalagot. A menüben szereplő kifejezések almenüket rejtenek, amelyek az adott kifejezéssel kapcsolatosak. A kifejezésre kattintva lenyíló (legördülő) menü jelenik meg az ide kapcsolódó műveletekkel. A mentés adatállománnyal (fájllal) kapcsolatos művelet, így a „Fájl” menüpontra kell kattintanunk.

A lenyíló menüben két mentéssel kapcsolatos műveletet találunk: „Mentés” és „Mentés másként”. A két művelet az első mentéskor ugyanazt a műveletsort csinálja végig, a második mentéstől kezdve azonban eltérnek egymástól.

A „Mentés másként” művelet minden alkalommal ugyanazt kéri: meg kell adnunk, hová és milyen néven kívánjuk a fájlunkat elmenteni – azaz akár minden egyes mentéskor egy újabb fájlt hozhatunk létre a segítségével, miközben az előző mentések külön neveken mind megmaradnak.

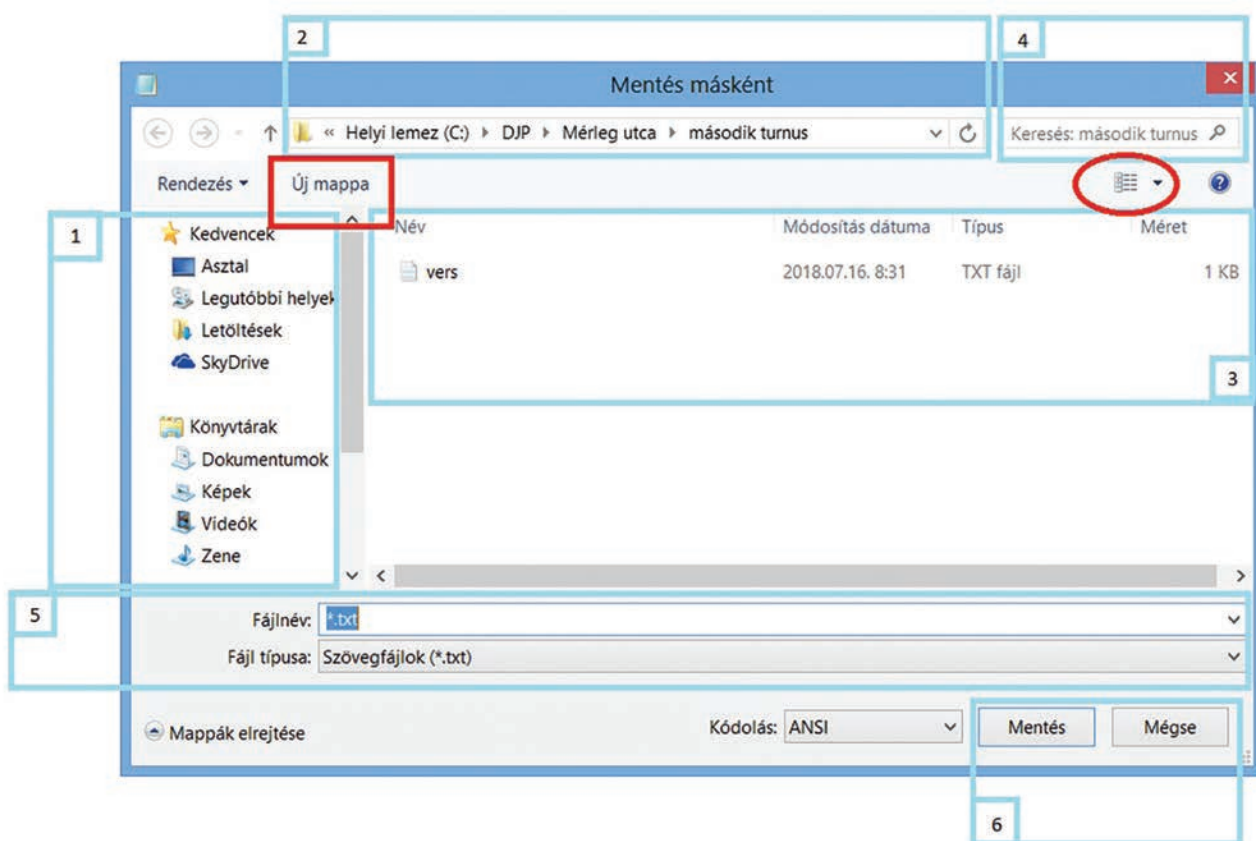

FÁJLKEZELÉS

A „Mentés” művelet az első alkalommal megkérdezi, hogy hová és milyen néven mentse el az adatállományt. A következőekben már nem kérdez, hanem a gomb lenyomására (vagy a Ctrl+S billentyűkombinációval) az első alkalommal elmentett fájlt felülírja az utána történt módosításokkal. Így aztán egy fájlunk lesz mindig az aktuális tartalommal.

Munka közben érdemes időről időre elmenteni a változásokat, nehogy valami baleset (pl. egy kis áramszünet) folytán kárba vesszen a munkánk.

„Mentés másként” ablak:

1. Navigációs ablak (pont, mint a „Fájlkezelő”-ben).

2. Címsor (pont, mint a „Fájlkezelő”-ben). A „Mentés másként” művelet abba a könyvtárba menti az adatállományt, amely ebben a címsorban olvasható (azaz úgy kell navigálnunk a könyvtáraink között, hogy végül pont a jó helyre jussunk).

3. Részletek ablak (pont, mint a „Fájlkezelő”-ben).

FÁJLKEZELÉS

4. Keresőmező (pont, mint a „Fájlkezelő”-ben).

5. Fájlnev, fájltypus megadása itt történik. A fájl nevét mi adjuk meg, a fájltypust a program ajánlja fel (a „Jegyzetömb” egyszerű szövegfájlokat képes létrehozni, így ebben az esetben nem kell vele foglalkoznunk).

6. „Mentés”/„Mégse” gombok. Ha a „Mentés másként” műveletet befejeznénk, azt a „Mentés” gombbal tehetjük meg. Ha mégsem kívánjuk végrehajtani, a „Mégse” gombra kattintunk egyet bal egérgombbal.

A piros négyzetben találjuk az „Új mappa” feliratot, ezzel a címsorban megjelenő helyen hozhatunk létre új könyvtárat. A piros ellipszisben lévő rajzocska segítségével a „Részletek” ablak megjelenítését állíthatjuk be. Listanézetet vagy különböző méretű ikonokat választhatunk. A megjelenés a munkát semmiben nem befolyásolja.

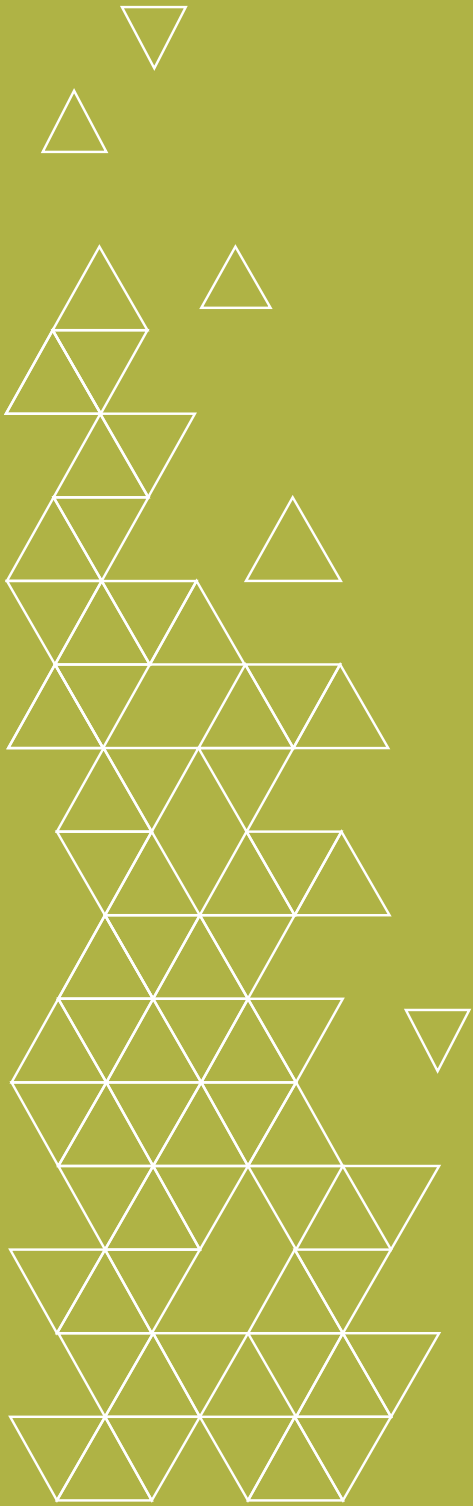
FORRÁS: <https://bit.ly/2OMfHvD>

Fájlkezelő Súgó

03

SZÖVEGKEZELÉS

SZÖVEGKEZELÉS

Az interneten való barangoláshoz, kereséshez szükségünk lesz az alapvető szövegkezelési műveletek ismeretére. A gyakorlást az operációs rendszerünk egy beépített programjával, a Jegyzetömb segítségével végezzük. A Jegyzetömböt nem használjuk sűrűn, így általában nincs szem előtt: meg kell keresnünk. Az operációs rendszerünk kereső funkciójával hamar megtalálhatjuk és elindíthatjuk.

A Jegyzetömb nem tekinthető teljes értékű szövegszerkesztőnek, csak a legalapvetőbb műveleteket tudjuk vele gyakorolni, de ez most elég is lesz. A Jegyzetömb is egy ablakban nyílik meg, a kényelmesebb munka miatt nyissuk teljes méretre az ablak jobb felső sarkában található gombok közül a középső megnyomásával.

SZÖVEG BEÍRÁSA

Szöveget a billentyűzetet (más néven klaviatúrát) használva írhatunk be.

A billentyűzeten billentyűket találunk, amelyeken számok, betűk, írásjelek – ún. karakterek – láthatók. A billentyűzet sok hasonlóságot mutat az írógéppel, de vannak fontos különbségek: az egyik, hogy elegendő finoman, de határozottan lenyomni a billentyűket, nem kell nagyobb erőt kifejteni. A másik, hogy a lenyomott billentyű addig írja az adott karaktert, amíg el nem eresztjük kk...

Szöveget mindig oda írunk, ahol a kurzor – nálunk mutatópálcá – áll. Ebből az is következik, hogy oda kell juttatnunk a mutatópálcát, ahová írni szeretnénk (mondjuk, mert elírást találtunk, és ki szeretnénk javítani).

SZÖVEGKEZELÉS

Új sort az **Enter** billentyű megnyomásával hozunk létre. Üres sort két szövegrészlet közt az Enter billentyű ismételt lenyomásával készítünk.

A billentyűzet alsó részén, középen található, láthatóan hosszú billentyű a **szóköz**.

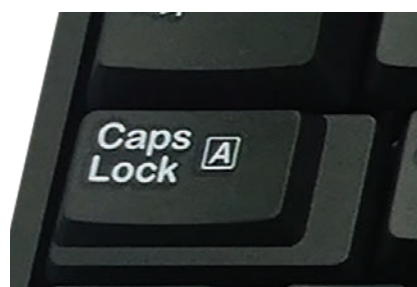
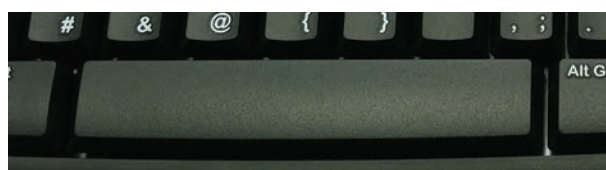
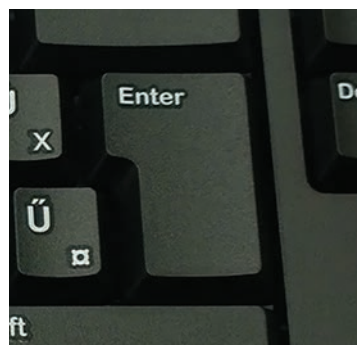
A bal szélén, középtájon elhelyezkedő **Caps Lock** billentyű egy kétállapotú kapcsoló: ha be van kapcsolva – a legtöbb billentyűzeten – ég egy jelzőlámpácska, ha ki van kapcsolva, akkor meg nem. Ha aktiváltuk, automatikusan nagybetűkkel írunk, nem szükséges a Shift billentyű nyomvatartása.

A **Shift** és az **AltGr** billentyűk úgynevezett váltóbillentyűk: csak másik billentyűvel együtt, kombinációban használjuk őket. A Shift billentyű a betűkből nagybetűt csinál, egyéb billentyűk esetén a bal felső sarokban lévő karaktert rajzolja ki. Az AltGr billentyű az egyes gombokon, a jobb alsó sarokban látható karakterek megjelenítésére való.

Billentyűzeten a kurzormozgató billentyűk (nyilak) használatával mozgathatjuk a mutatópálcát.

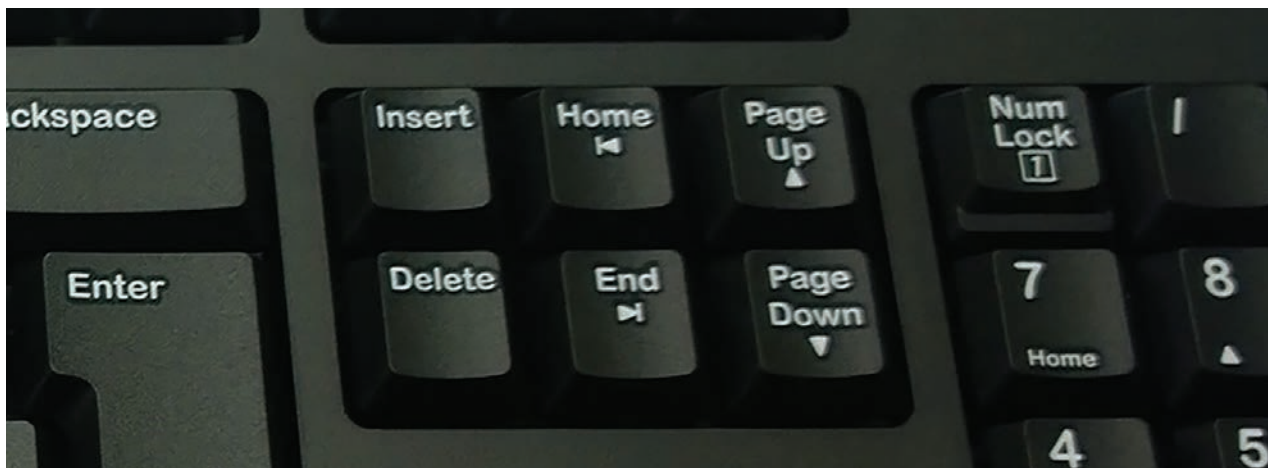
Az **End** billentyű a sor utolsó karaktere után teszi le a mutatópálcát, a **Home** billentyűvel a sor első karaktere elé ugrik.

Egérrel vagy tapipaddal oda mozgunk, ahova a mutatópálcát szánjuk, és a bal egérgomb megnyomásával (tapipad

SZÖVEGKEZELÉS

esetén az afölött vagy az alatt elhelyezkedő gombok közül a bal oldalival, vagy ha ezek nem találhatók, a tapipad egyszeri megérintésével) letesszük a mutatópálcát. Érintőfelületen egyszerűen odaérintjük az ujjunkat a kiszemelt helyre.

LAPOZZUNK!

A **PgUp** (Page Up) billentyűvel egy képernyőnyit ugrunk felfelé, a **PgDn**-nal (Page Down) meg lefelé.

Egeret használva a görgővel tudunk legegyszerűbben lapozgatni.

Újabb fajta, ún. precíziós tapipadokon ha két ujjunkat az érintőfelületre helyezünk, majd finoman, de határozottan meghúzzuk felfelé/lefelé, a görgethetünk a szövegben, weboldalakon.

Érintőképernyőn azt egy ujjal megérintve megragadjuk, majd megfelelő irányba húzással mozoghatunk a szövegben.

SZÖVEG KIJELÖLÉSE

A leírt szöveg egy részét (akár az egész szöveget) kijelölhetjük. A kijelölést kék háttér jelzi. A kijelölést billentyűzettel, egérrel, tapipaddal vagy érintőképernyőt használva is megoldhatjuk.

Billentyűzeten a kurzormozgató billentyűk (fel-le, jobbra-balra nyilak) segítségével a kiszemelt helyre mozgatjuk a mutatópálcát, a kijelölés ugyanis a mutatópálcától

SZÖVEGKEZELÉS

indul. A Shift (↑) billentyűt lenyomjuk és lenyomva tartjuk, majd a kurzormozgatókkal elindulunk a kijelölni kívánt szöveg karakterein (betűin) lépkedve. A jobbra-balra nyilakkal karakterenként haladhatunk, a fel-le billentyűkkel soronként.

HALADÓKNAK

Ctrl + Shift + jobbra/balra	szavanként jelölünk ki
Ctrl + Shift + fel/le	egy sornyt jelölünk ki
Shift + PgUp	mutatópálcától egy oldalnyit felfele jelöl ki
Shift + PgDn	mutatópálcától egy oldalnyit lefele jelöl ki
Shift + End	adott sor végéig jelöl ki
Shift + Home	adott sor elejéig jelöl ki

A kijelölés addig tart, míg a váltóbillentyű(ke)t lenyomva tartjuk.

Az egérrel úgy jelölünk ki szöveget, hogy a kiszemelt helyen lenyomjuk a bal egérgombot, lenyomva tartjuk, és így, lenyomott egérgombbal mozgatjuk a mutatópálcát. Ha eleresztjük a gombot, a kijelölés is befejeződik. Ha biztosra akarunk menni, először kattintsunk egyet bal gombbal a kezdő helyre, így biztosan a megfelelő helyről indulhatunk. Tapipaddal hasonlóan járunk el, mint egérrel: a lenyomva tartott bal gomb mellett arra simítunk az érintőfelületen, amerre a kijelöléssel haladnánk.

A kijelölést megszüntethetjük, ha a kijelölt (kék) szövegrészen kívül kattintunk egyet az egérrel vagy a tapipad bal gombjával. Billentyűzetten engedjük el a váltóbillentyű(ke)t, és tetszőleges mozgatóbillentyű lenyomásával már el is tűnt a kijelölés.

ALAPMŰVELETEK A KIJELÖLT SZÖVEGGEL

Kijelöltszövegünkkel műveleteket végezhetünk: **kivághatjuk, másolhatjuk, beilleszthetjük, törölhetjük.**

Kivágáskor a kijelölt szöveg eltűnik a szövegbeli aktuális helyéről, az operációs rendszer

SZÖVEGKEZELÉS

ún. vágólapra helyezi azt (a szobalányunk felírja egy cetlire, és zsebre vágja). A vágólapon tárolt szöveg ott is marad, míg újabb szöveget nem teszünk a vágólapra, vagy ki nem kapcsoljuk a számítógépet.

Bilentyűzeten a **Ctrl+X** billentyűkombinációval végezzük el ezt a műveletet. Egérrel, tapipaddal kattintsunk a kijelölt szövegen egyet a jobb egérgombbal, és a megjelenő műveleti menüből válasszuk ki a megfelelőt. Érintőképernyőn „felejtjük” kicsit az ujjunkat a szövegen, és a megjelenő műveletek közül válasszuk a megfelelőt.

Másoláskor a kijelölt szöveg a helyén marad, de egyúttal vágólapra is kerül, és bárhova beilleszthető lesz.

Bilentyűzeten a **Ctrl+C** billentyűkombinációval végezzük el ezt a műveletet. Egérrel, tapipaddal kattintsunk a kijelölt szövegen egyet a jobb gombbal, és a megjelenő műveleti menüből válasszuk ki a megfelelőt. Érintőképernyőn „felejtjük” kicsit az ujjunkat a szövegen, és a megjelenő műveletek közül válasszuk a megfelelőt.

Beillesztéskor a vágólapon tartózkodó szöveg bekerül oda, ahol a mutatópálcánk éppen tartózkodik. A mutatópálcának nem kell a szövegszerkesztőben tartózkodnia, bármely más programban is lehet.

Ezt később alaposan ki fogjuk használni.

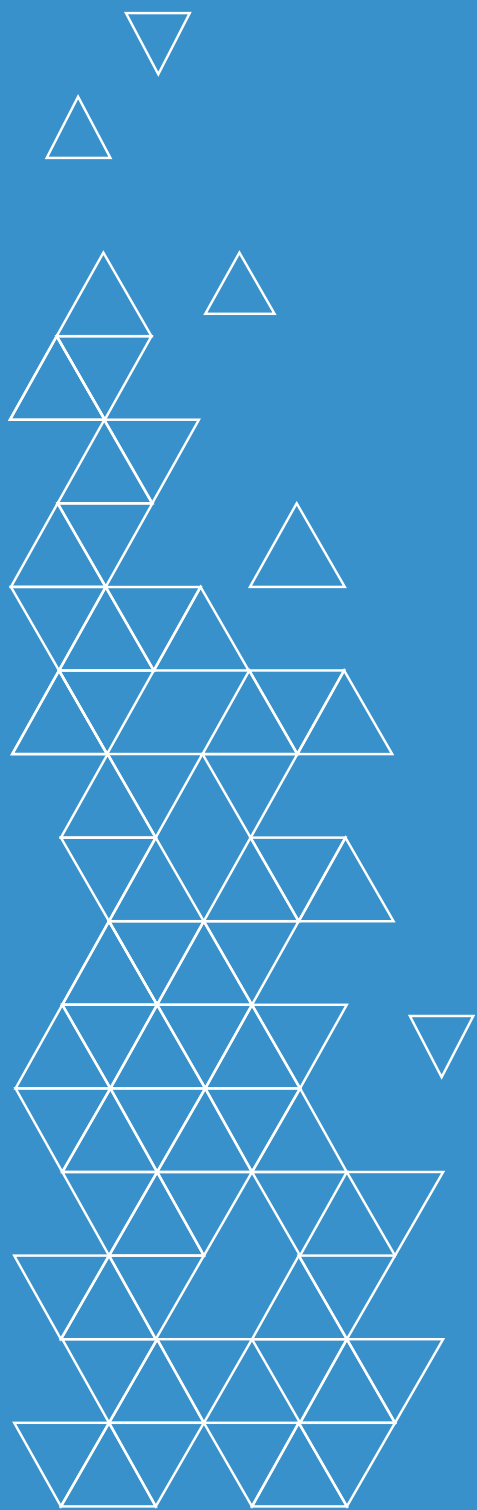
Bilentyűzeten a **Ctrl+V** billentyűkombinációval végezzük el ezt a műveletet. Egérrel, tapipaddal kattintsunk a kiszemelt helyen egyet a jobb gombbal, és a megjelenő műveleti menüből válasszuk ki a megfelelőt. Érintőképernyőn „felejtjük” kicsit az ujjunkat a szövegen, és a megjelenő műveletek közül válasszuk a megfelelőt.

A kijelölt szöveget törölhetjük is, ebben az esetben az operációs rendszer sem jegyzi meg.

Bilentyűzeten a kijelölt szöveget a Delete/Backspace billentyűk bármelyikével törölhetjük. A két billentyű működése között az a különbség, hogy amennyiben nem jelöltünk ki szöveget, de elhelyeztük a mutatópálcát, a Delete billentyű lenyomásával a mutatópálcától jobbra, míg a **Backspace** billentyű lenyomásával az attól balra található szöveget törölhetjük karakterenként.

Törlésnél kihasználhatjuk, hogy a billentyű addig végzi a saját műveletét, amíg lenyomva tartjuk, csak figyeljünk, hogy ne töröljünk sokkal többet a kellenénél!

04

ALKALMAZÁSOK

ALKALMAZÁSOK

ALKALMAZÁSOK

A Windows 10 (és a korábbi Windows) operációs rendszerben a programokat, alkalmazásokat a Start menü gombjára kattintva vagy a billentyűzeten található Windows-gomb lenyomásával előhívott menüből tudjuk elérni. A programok, alkalmazások, applikációk elindítását futtatásnak is nevezik. A gépen telepített programok betűrendben található meg a listában, a Start menü bal oldalán. A második-harmadik oszlopban található csempék segítségével, vagy pedig a tálcára, esetleg az asztalra helyezett gyorsindító parancsikonokkal is el lehet indítani programokat. A programok mindegyike új, külön ablakban fog megnyílni.

IKONOK, PIKTOGRAMOK

Minden egyes programnak más az indító ikonja, olyan kép, ami általában a program fejlesztői szerint jellemző az adott alkalmazásra, vagy a program, esetleg a gyártó logója is lehet. A könnyebb eligazodás érdekében a Start menüben a parancsikon és a név együtt jelenik meg, az asztali parancsikonok alatt a nevük felirata is ugyanúgy látható, ha pedig a tálcán levő ikonokra rávisszük az egeret, és rajta nyugtatjuk egy ideig, akkor szintén megjelenik az adott program neve. A parancsikonokra kattintva vagy az asztalon található parancsikon esetében duplán kattintva tudjuk elindítani a kiválasztott programot.

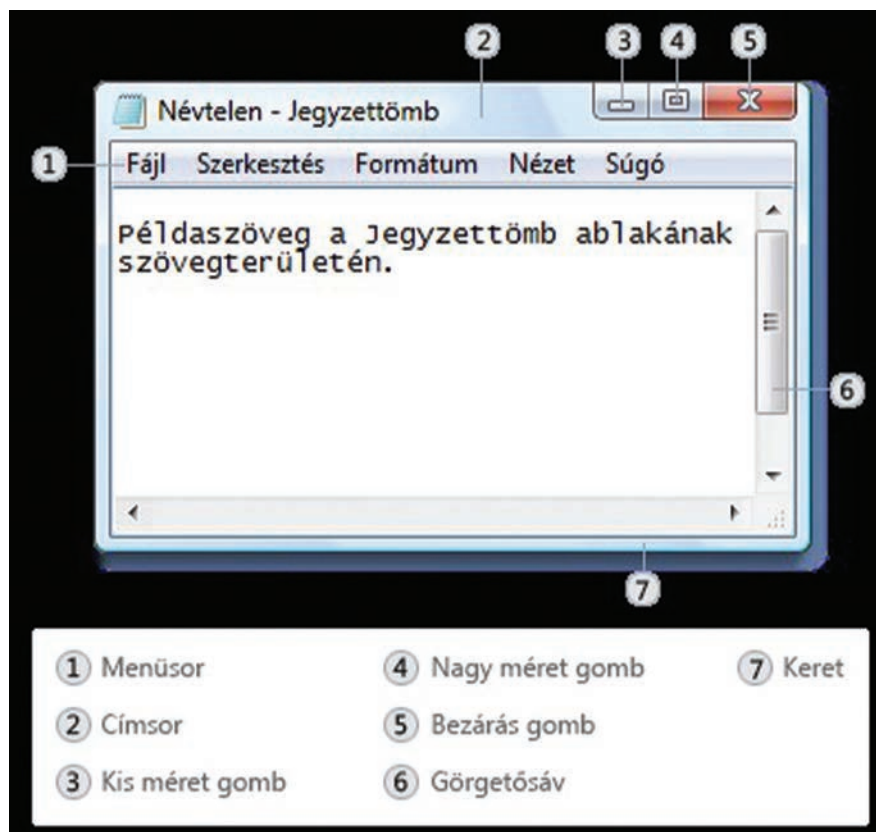
ALKALMAZÁSOK

Akinek a dupla kattintás esetleg nehézséget okoz, a megnyitáshoz kattintson jobb egérgombbal az ikonra, majd a megjelenő helyi menüből válassza ki a Megnyitás lehetőséget, de hasonlóképpen, egymutatóujjas rákattintás után az Enter billentyű lenyomásával is elindítható az asztalról a program.

A foglalkozások során megismerkedtünk a Jegyzettömb (Notepad), a Számológép (Calculator), az Edge és a Chrome internetböngészőkkel, valamint a Skype programmal, illetve érintőlegesen használtuk a Paint programot a képernyőnyomtatás kipróbálásakor.

A PROGRAMABLAK FELÉPÍTÉSE ÉS ELEMEI

Valamennyi alkalmazás futtatásakor a fenti keretben fogjuk látni az adott programot. Az egyes, a foglalkozásokon is kipróbált funkciók teljesen ugyanúgy működnek, ahogyan a Jegyzettömb és az internetböngészők esetében.

ALKALMAZÁSOK

TOVÁBBI ALKALMAZÁSOK LETÖLTÉSE, TELEPÍTÉSE

1. Microsoft Store-ból (elérhető a Start menüből): a keresőben megadhatjuk a kívánt program nevét, a találati listán a programra kattintva látjuk is azonnal, hogy elérhető-e a gépen. Ha nem, akkor telepítés gombot látunk, amennyiben telepítve van, a megnyitás jelenik meg.
2. Az adott program saját, tanúsított weboldaláról: az operációs rendszerünknek (mely legtöbb esetben Windows) megfelelő programverzió kiválasztása után a letöltésre kattintunk. Ha letöltődött a telepítő, megnyitjuk a tartalmazó mappát, és dupla kattintással elindítjuk a programot. Először engedélyezni kell, hogy a telepítő módosításokat hajtson végre a számítógépünkön, utána pedig lépésről lépésre követni a megjelenő utasításokat, és válaszolni az esetleges kérdésekre. A telepítés végén az újonnan feltelepített programot a Start menüből, egyes esetekben a telepítő által az asztalon létrehozott parancsikon segítségével érhetjük el, neve szerint kikeresve.
3. Megbízható szakgyűjtőoldalakról: a megfelelő programverzió letöltése után a telepítés és a működtetés az előző pontban ismertetett lépésekben történik.

Soha ne telepítsünk ismeretlen forrásból, fórumokról, ismeretlen küldőtől kapott e-mailből származó programot!

TOVÁBBI ESZKÖZÖK, MÁS OPERÁCIÓS RENDSZEREK: TÁBLAGÉPEK, OKOSTELEFONOK, ANDROID ÉS IOS

Android rendszeren a Microsoft Store megfelelője a Play Áruház, míg iOS esetében az App Store. Ahogyan a Microsoft Store esetében, itt se ijedjünk meg az áruház elnevezés miatt, hiszen ingyenesen letölthető programok, próbaverziók ugyanúgy rendelkezésre állnak mindhárom platformon, és ahol azt jelzik, ott a díjmentesen letölthető alkalmazások valóban ingyenesek. Fizetni csak abban az esetben kell, ha alkalmazáson belül komolyabb tudású programverziót vagy további kiegészítőket vásárolunk, de ilyen esetben mindig visszakérdez valamennyi áruház, mielőtt véglegesítenénk a megrendelést, hogy valóban meg akarjuk-e venni a terméket, és sok esetben a jelszavunkat ismételten meg kell adni, hogy elkerüljük a téves vásárlást vagy az esetleges visszaéléseket, rossz tréfákat.

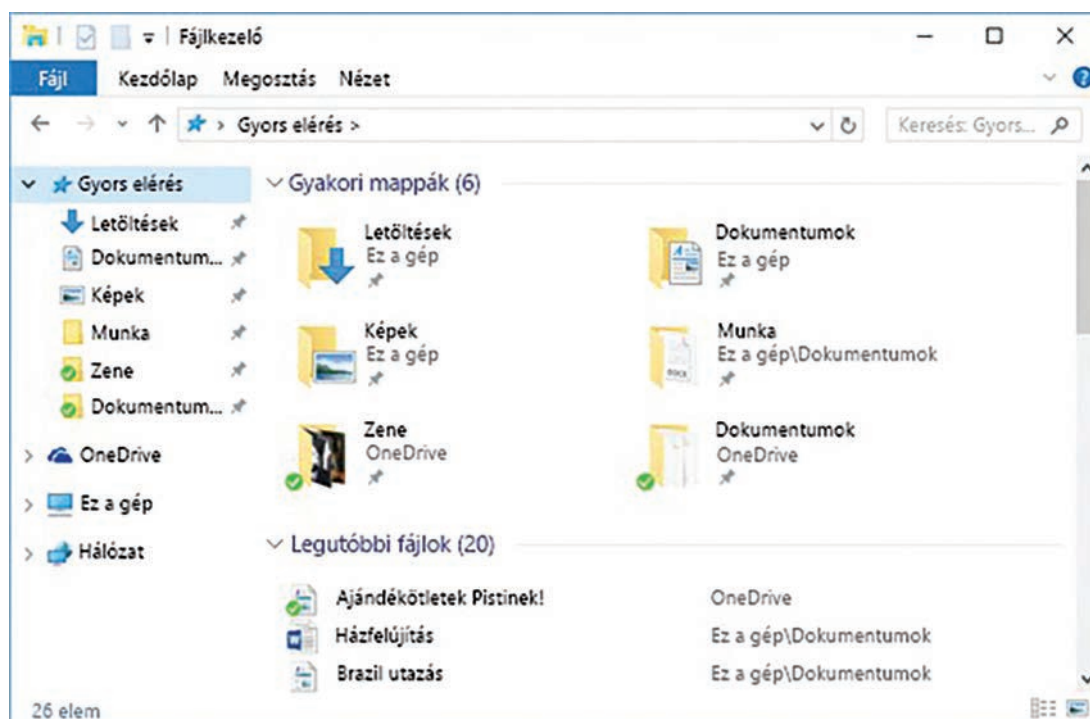

ALKALMAZÁSOK

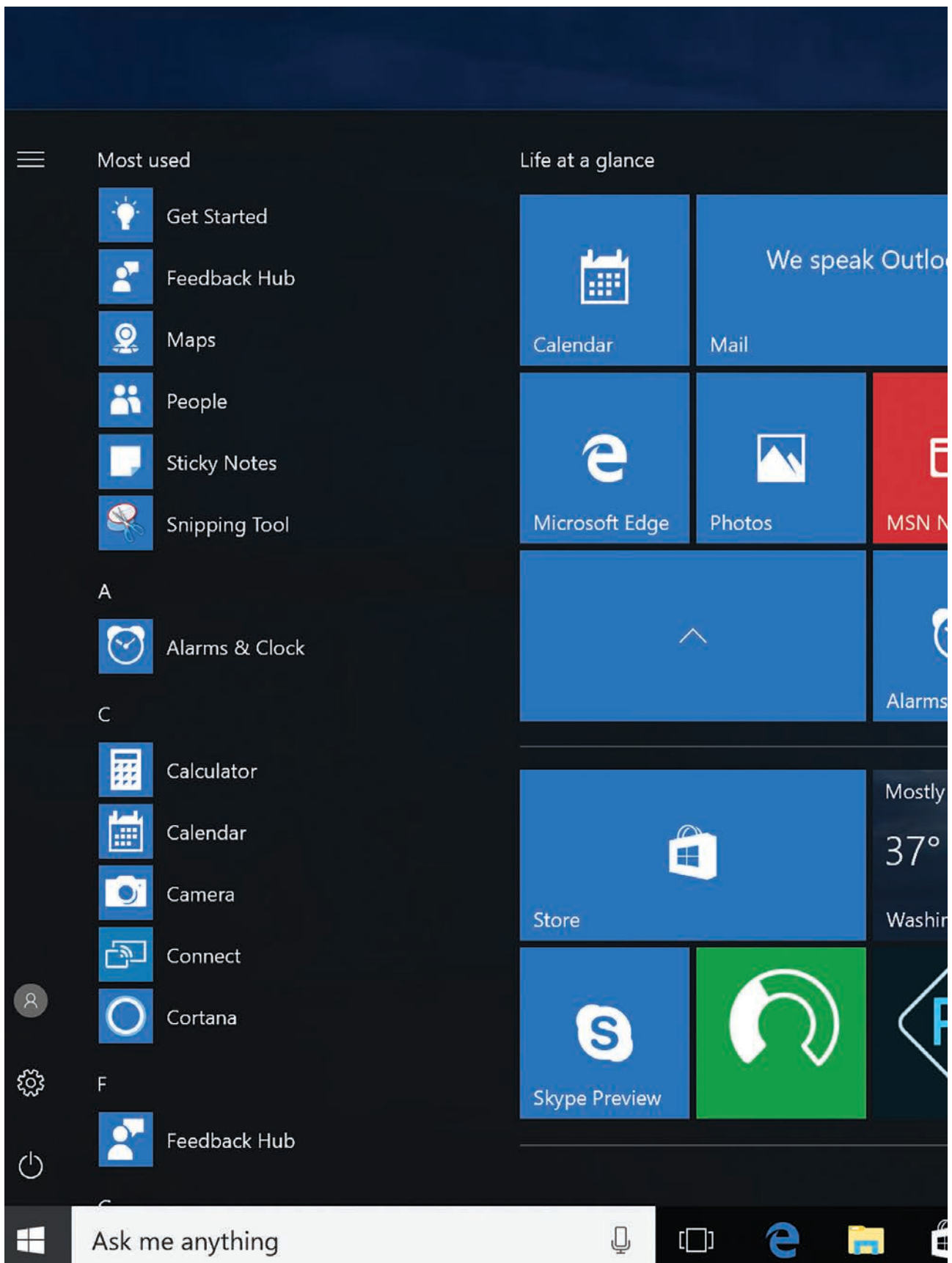
WINDOWS PROGRAMOK LETÖLTHETŐ VÁLTOZATAI

Előfordulhat, hogy több verziót is felkínál az adott program hivatalos oldala a letöltésre, és nem derül ki pontosan a számunkra, hogy melyik változatra is van szükségünk. A Microsoft hivatalos támogatói oldaláról az alábbiak szerint állapítható meg, hogy a mi operációs rendszerünk esetén a 32 vagy a 64 bites verzióra van szükség:

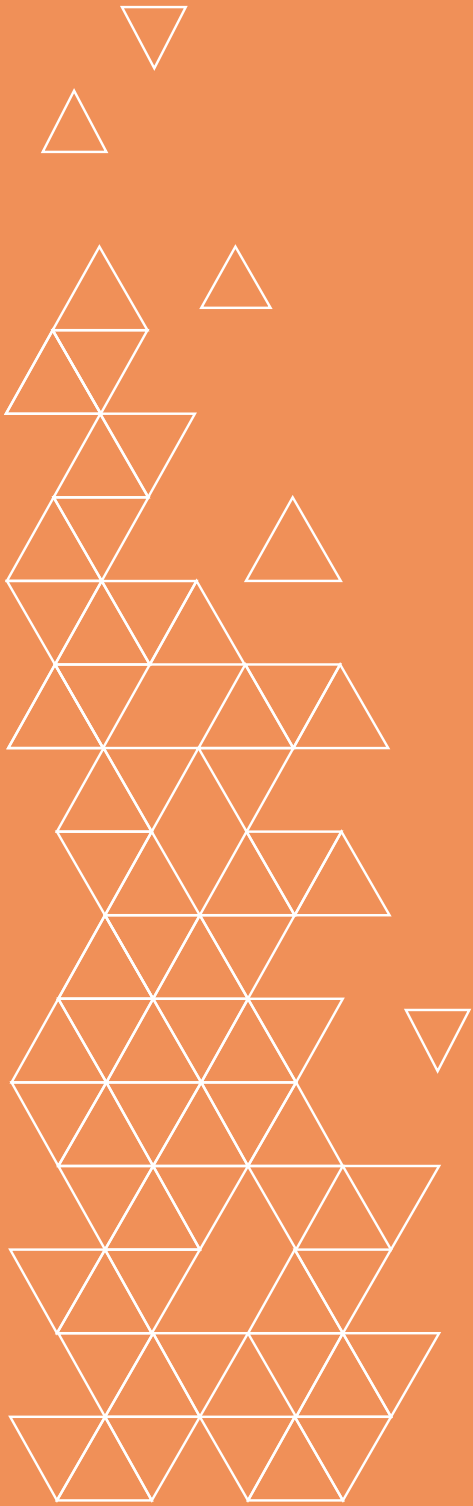
<https://bit.ly/2ONpjQ0>

ALKALMAZÁSOK

05

INTERNET

INTERNET

INTERNET: RÖVID TÖRTÉNETE, HASZNÁLATA

Az internet egy világméretű hálózat, amelynek segítségével valamennyi számítógép, okostelefon, egyéb eszköz összeköttetésben áll egymással, így a rajtuk található tartalom is hozzáférhető. Ha a számítógépünk csatlakozik az internethálózathoz, böngészőprogrammal tudjuk elérni a világhálón található információkat. Az információk úgynevezett oldalakon, (avagy honlapokon, weboldalakon) találhatóak, rendszerezve, hasonlóan a katalógusokhoz és a könyvekhez. Többféle böngészőprogram közül van lehetőségünk választani, ezek mindegyike ingyenesen érhető el és tölthető le. A Windows 10 operációs rendszerrel együtt kapjuk a Microsoft Edge nevű böngészőjét (korábbi operációs rendszerek esetén ennek elődjét, az Internet Explorer-t), de a legismertebb, leggyakrabban használt böngészők között a Google Chrome, a Firefox, az Opera, és a Safari (ez utóbbi Apple számítógépek, MacOS operációs rendszer esetén) is említésre érdemes. A böngészők felülete és az általuk kínált lehetőségek között viszonylag kevés különbség van, kiválasztásukról a későbbiekben részletesen olvashatnak.

Az internethez vezetékes vagy vezeték nélküli kapcsolódási módon tudunk csatlakozni. Ha van internetelőfizetésünk, és a vezetékes hálózatot kiépítették otthonunkban, elegendő bedugni a megfelelő kábelt a számítógépünk hálózati csatlakozójába, és legfeljebb néhány percen belül szabadon böngészhetünk.

A vezeték nélküli internetkapcsolat, avagy wi-fi-hálózat kialakításáról, használatáról az alábbiakban részletesen írunk; ezt az asztali számítógépek mellett a notebookok, netbookok, tabletek és mobiltelefonok esetében is könnyedén, a lakás bármely pontjáról tudjuk használni. A vezeték nélküli internetet nemcsak meglévő előfizetéssel érhetjük el, hiszen rengeteg nyilvános helyen is csatlakozhatunk: éttermek, kávézók, szórakozó- és szálláshelyek, könyvesboltok, más üzletek, tömegközlekedési állomások stb. területén gyakran kedveskednek ezzel a lehetőséggel a szolgáltatók. Ezeket a hálózatokat vagy felhasználónév nélkül, a feltételek elfogadásával, vagy pedig a helyi üzemeltetőtől elkérhető hozzáférési kódokkal tudjuk használni.

A vezeték nélküli internet (wi-fi) nemzetközi jelzései az alábbi ábrán láthatók.

Az interneten tárolt információkat honlapokon, más néven weboldalakon találhatjuk meg. A keresésben keresőprogramokat, keresőmotorokat hívhatunk segítségül, melyek közül az egyik legismertebb és legelterjedtebb a kulcsszavas keresésre használható Google kereső. Léteznek más, úgynevezett tematikus keresők is, ahol meglévő gyűjteményből választhatjuk

ki a minket érdeklő lehetőségeket. A kulcsszavas keresés esetén nem komplett mondatokat, hanem szavakat kell megadnunk, olyanokat, amik kapcsolódnak keresésünk tárgyához. Tehát például ha a helyi könyvtár nyitvatartása érdekel minket, írjuk-e be a keresőbe (ugyanazon rubrikába, nem pedig külön-külön) a „könyvtár” és a „nyitvatartás” szavakat, valamint a település nevét, vagy Budapest esetén a kerületet. A megjelenő találati listán kattintással megnyithatjuk az oldalt, mely a választ rejtheti. Miután elolvastuk az oldal tartalmát, a böngésző „vissza” gombjára (balra mutató nyíl) kattintva ismét a találati listából választhatunk egy újabb elemet. Az interneten, ha kattintható felületre visszük az egérmutatót, az megváltozik, egy kezdet formát, melynek mutatóujja ki van nyújtva. Innen lehet tudni, hogy olyan felületre mutatunk éppen, amire kattintva egy újabb információ nyílik meg. Szövegek esetében gyakran kék színben, aláhúzottan jelennek meg az úgynevezett linkek. A link kapcsolatot, összeköttetést jelent angolul, gyakorlatilag olyan, mint egy „távirányító”: kattintás hatására megnyitja a megfelelő információcsatornát, ahol elolvashatjuk, amit a link felirata ígér. A kattintható felületek nemcsak szövegesek, de képek is lehetnek, ezért fontos megfigyelni az egérmutató állapotát. A keresőkben nemcsak a szöveges, hanem képi információkra is tudunk keresni, de akár videókra is.

Hírportálok, lexikonok, egyéb gyűjtemények (fotók, videók, élő webkamerás képek) is elérhetők az interneten, amivel a foglalkozások során részletesen is megismerkedtünk. Hasonlóképpen nem szabad megfeledkezni a helyhatósági és állami szervek információiról, a közlekedéssel, az orvosi ellátással és például az adózással kapcsolatos portálokról.

VEZETÉK NÉLKÜLI INTERNETKAPCSOLAT LÉTREHOZÁSA

1. Kattintson a vezeték nélküli hálózat ikonjára az értesítési területen, a tálca jobb alsó sarkában.
2. A megjelenő listából válassza ki azt a hálózatot, amelyhez kapcsolódni szeretne, majd kattintson a Csatlakozás gombra.
3. A feljövő beviteli mezőbe írja be a biztonsági kulcsot, avagy a jelszót. Ne ijedjen meg; biztonsági okokból a rubrikában pontok vagy csillagok látszanak, de ezek a beírt karaktereket takarják.
4. Kattintson a Tovább, Következő, Ok, Csatlakozás gombra.

INTERNET

REPÜLŐGÉP-ÜZEMMÓD

Ennek a beállításnak a segítségével gyorsan ki lehet kapcsolni a számítógép valamennyi vezeték nélküli kommunikációját. Nevét onnan kapta, hogy a vezeték nélküli lehetőségek egyikét sem szabad használni a repülőgépen. Ennek az üzemmódnak az aktiválása után nem tudunk csatlakozni vezeték nélküli hálózatokhoz.

A repülőgép-üzemmód be- vagy kikapcsolása Windows 10 esetén: keressük meg a tálca jobb alsó sarkában a vezeték nélküli hálózat ikonját, és ezen belül a repülőgép-üzemmód lehetőségre kattintva tudjuk be- vagy kikapcsolni. Másik lehetőség újabb készülékek, notebookok esetén, hogy megkeressük a billentyűzeten a repülőgép formájú ikonnal ellátott billentyűt. Egyéb eszközök, táblagépek, okostelefonok esetén általában a képernyő feloldása után a képernyő tetejétől lefelé, vagy aljától felfelé simítva érhetőek el az üzemmódok a gyorsmenüben, de ha itt nem találunk repülő ikont, nyissuk meg eszközünk „beállítások” alkalmazását.

KERESÉS, BÖNGÉSZÉS AZ INTERNETEN

1. Nyissuk meg a megfelelő böngészőprogramot (lehetségesek többnyire: Edge, vagy régebbi gépen Internet Explorer, Chrome, Firefox, Opera, Safari), melynek indítóikonja a tálca bal oldalán, a Start menü mellett, vagy az Asztalon található.
2. Ha nincsen kint az ikon, a Start menüből választhatunk, a megfelelő ikonra kattintva vagy a bal oldalon látható programlistán, görgetéssel vagy a böngésző nevének beírásával.
3. Miután a böngésző megnyílt, a tálcán levő ikonján a jobb egérgombbal kattintva, a „kitűzés a tálcára” lehetőséget választva érhetjük el, hogy bármikor gyorsan elérhessük az alkalmazást (ez a lehetőség a további programokkal is működik, részletesebben alább).
4. A megnyílt böngésző címsorában villog a kurzor, oda írhatjuk be a keresőkifejezést, a keresést az Enter billentyű megnyomásával vagy egyes esetekben a sor végén látható nyílra, nagyító ikonra kattintva indíthatjuk el.
5. A találati lista egyes elemeire kattintva megtekinthetjük azokat, a listához való visszalépéshez használhatjuk a böngésző „Vissza” gombját. Ha egy oldal láthatóan rosszul, hiányosan vagy egyáltalán nem töltődött be, használjuk a frissítés gombot.

INTERNET

Böngészők összehasonlítása, választás közülük:

Az alapszintű böngészési feladatok szempontjából szinte mindegy, hogy melyik böngészőt használjuk. Ha érdekelnek minket a részletes különbségek, akkor a böngésző címsorába írjuk be ezt a webcímet, majd nyomjuk le az Enter gombot: <https://bit.ly/2MB5mAe>

A megnyíló oldalon egy összehasonlító leírást találunk, mely segíthet bennünket a döntésben!

BÖNGÉSZŐIKON RÖGZÍTÉSE A TÁLCÁN

A böngésző megnyitása után a tálcán látható ikonjára visszük az egeret, a jobb egérgombbal kattintunk rá, és a feljövő helyi menüből a „rögzítés a tálcán” lehetőséget választjuk. Ezután, ha becsukjuk a böngészőt, az ikonja mindig kint lesz a tálcán. Így legközelebb elegendő csak egyet kattintani erre, nem kell a programok listájából kikeresni.

KEDVENCEK KÖZÉ TÉTEL, KEDVENCEK SÁV HASZNÁLATA, SÚGÓK, SEGÉDLETEK ELÉRÉSE

A gyakran látogatott oldalakat betehetjük a kedvencek, más néven könyvjelzők közé. Ehhez először nyissuk meg a menteni kívánt oldalt (írjuk be a böngésző címsorába a nevét, majd üssünk Entert), és amint megjelent az oldal, keressük meg a címsor jobb szélén a csillag jelet (egyes böngészőkben szívecske), és kattintsunk rá az egér bal gombjával. Ekkor megjelenik egy névjegyszerű kis ablak, melyben a megjelenítendő nevet magunk is beállíthatjuk, és az Enterrel véglegesíthetjük a könyvjelzőt. A könyvjelzőzött, kedvencek közé tett oldalakat üres oldal nyitáskor automatikusan fel fogja kínálni a böngésző, és ezekre kattintva gyorsabban, könnyebben nyithatjuk meg az oldalakat. Valamennyi böngészőben van lehetőség kedvencek sáv vagy könyvjelző-sáv megjelenítésére. A megnyitott oldalak előtti kis információs táblára kattintva tudunk gombokat helyezni az adott oldalhoz, ilyenkor még egyszerűbben, egyetlen kattintással tudjuk megnyitni a sávon elhelyezett oldalakat. Ha az adott böngészőben nem találjuk ezt, a „kedvencek sáv” kifejezésre és a böngésző nevére egyszerre keresve el tudjuk olvasni az interneten is az adott böngészőhöz kapcsolódó GYIK (gyakran ismételt kérdések) oldalon, hogy miként tudjuk beállítani a kedvenceket. Természetesen ez további programokra és azok súgójára is érvényes.

INTERNET

FONTOSABB GOOGLE-SZOLGÁLTATÁSOK ELÉRHETŐSÉGE

E-mail: mail.google.com

Térkép: maps.google.com

Fordító: translate.google.com

Naptár: calendar.google.com

Videomegosztó: youtube.com

Drive: drive.google.com (15 GB ingyenes, bárholnan elérhető felhőtárhely fájljaink számára)

Google fotók: photos.google.com

Jegyzetek: keep.google.com

Valamennyi Google-alkalmazást elérhetjük a Chrome böngésző kezdőlapjáról, vagy bejelentkezés után a felső sávon az Alkalmazások gombra kattintva.

E-MAIL

Gmail bejelentkező felület elérése: nyissuk meg a mail.google.com oldalt úgy, hogy beírjuk a böngésző címsávjába. (Az oldal menthető a kedvencek közé a csillag vagy szív alakú ikonra kattintva, a könyvjelző eszköztárra is ki lehet tűzni a címsor elején látható ikon „vonszolásával”.) A bejelentkezés a felhasználónév (például „valami@gmail.com” esetében a „valami”) és a regisztrációkor megadott jelszó segítségével történik. Egyes esetekben a megadott mobiltelefonszámunkra küldenek egy kódot szöveges üzenetben, ezt kell beírni a következő oldalon.

A kukac karaktert az AltGr (szóköz mellett jobb oldalon) nyomvatartása mellett a V betű lenyomásával hívhatjuk elő.

A jelszóválasztásról bővebben olvashatunk, ha böngészőnk címsorába beírjuk a következőt, majd leütjük az Enter gombot: <https://bit.ly/2VKg9ME>

SZÖVEG MENTÉSE AZ INTERNETRŐL

Az interneten talált szövegeket a már ismert kijelölés, másolás, beillesztés műveletek segítségével tudjuk saját magunk számára megőrizni. Az így kimásolt szövegek akkor is elérhetőek lesznek, ha nem rendelkezünk internetkapcsolattal. Egyes oldalakon nincs mód ezek használatára, a szerzői oldalak ezt többnyire nem teszik lehetővé. Természetesen ilyenkor is van lehetőség arra, hogy begépelve lementsünk magunknak fontos szövegeket: ha lekicsinyítjük a szövegszerkesztő és a böngésző ablakát a foglalkozásokon tanult módon, egyszerre látva a két ablakot könnyen le tudjuk másolni a szöveget.

KÉPEK, EGYÉB FÁJLOK MENTÉSE AZ INTERNETRŐL

A képek esetében a képen jobb egérgombbal kattintva, a feljövő helyi menüből a Mentés másként... lehetőséget választva tudjuk a saját gépünkre menteni a fotót. Ha a böngészőnk nem kérdezi meg a pontos helyet, a Letöltések mappában találjuk (leírás később), ha felkínálja a választás lehetőségét, a megjelenő kis ablakban magunk választhatjuk ki a mappát, és a letöltendő fájl nevét is átírhatjuk.

VIDEÓ LETÖLTÉSE A YOUTUBE-RÓL

1. Nyissuk meg a letölteni kívánt videót.
2. Az internetböngésző címsorába kattintva másoljuk ki a videó linkjét (jelöljük ki, majd a Ctrl+C billentyűkombinációval, vagy pedig a kijelölt linken jobb egérgombbal kattintva és Másolás lehetőséget választva)
3. Nyissunk új fület a böngészőben a + jellel vagy Ctrl+T billentyűkombinációval, írjuk be a convertio.io webcímet, és illesszük be a megfelelő helyre a videó linkjét.
4. Válasszuk ki, hogy csak a hangot (MP3), csak a képet (GIF), vagy egyben mindkettőt (MP4) szeretnék letölteni, és kattintsunk a Konvertálás gombra.
5. A megjelenő reklámokat a lapfülön látható kis x-ekre kattintva tudjuk bezárni
6. Ha nem jelent meg a letöltésre vonatkozó kérdés (mit szeretne tenni az XY.mp3 fájllal?), akkor ismét kattintsunk a letöltésre, és zárjuk be a felugró reklámokat.

INTERNET

7. A megjelenő letöltés-ablakban válasszuk a Mentés lehetőséget, ekkor a letöltendő anyag a számítógép Letöltések vagy Downloads mappájába kerül, amit a fájlkezelőből érhetünk el. A Mentés másként lehetőséget választva magunk tudjuk kijelölni, hova kerüljön a letöltött videó.

Másik lehetőség a link másolása helyett:

A megnyitott videó címsorban látható linkjébe, közvetlenül a „youtube” felirat elé kattintva írjuk be a CONV betűket, majd nyomjuk meg az Enter billentyűt. Ezzel a convertio.io oldalra kerülünk automatikusan, ahol már nem kell bemásolni a videó linkjét, csak ki kell választani, hogy melyik formátumba szeretnénk konvertálni. Az eljárás többi része azonos a fenti leírással.

Reklámblokkoló: a reklámokat többféle böngészőben is megpróbálhatjuk letiltani, egy lehetőség: <https://bit.ly/35xmoa0>

Letöltések könyvtár: Alapértelmezésben, ha nem állítunk be más mappát a letöltésekre, minden, az internetről letöltött dolog a Letöltések (vagy Downloads) mappába fog kerülni a Windows rendszerben. A Fájlkezelő ablakában, a bal oldali gyorselérés listában találjuk meg, egyébként a helye a – többnyire C: betűvel jelölt – meghajtón, a Felhasználók könyvtárán belül az adott felhasználónév és a Letöltések mappa, elérési útja (pl. C:\Felhasználók\Felhasználónév\Letöltések), ahol a felhasználónév a bejelentkezéskor láthatóval egyezik meg (a tanfolyami gépeken ez az Admin volt).

INTERNETES BŰNÖZÉS

Sajnos rengeteg értelmetlen, álinformációt tartalmazó vagy egyenesen csalásra berendezkedett oldal van, ahogy erről a foglalkozásokon is szó esett.

Minden esetben ellenőrizzük, ha kapunk egy kicsit is gyanús levelet, Facebook-üzenetet, vagy ha megosztanak az oldalunkon egy-egy cikket, írást, hogy van-e valóságalapja, illetve nagyon körültekintően járjunk el, ha az interneten vásárolnánk, nehogy csalás áldozatai legyünk!

Rendkívül lényeges továbbá, hogy olyan információkat ne továbbítsunk, aminek valóságtartalmáról nem győződünk meg, és akitől kaptuk a valótlan hírt, azt is tájékoztassuk arról, hogy jó eséllyel nem igaz az állítás, amit továbbított.

Egy kisebb összefoglaló az internetes bűnözésről: <https://bit.ly/2VFu8U0>

INTERNET

Ezen az oldalon további jó írások is találhatóak a legkülönbözőbb hasznos témakörökben, ha idejük engedi, érdemes olvasgatni.

Az interneten számos álhíroldal jelenik meg, akik a sok megosztás által generált kattintások nyomán megjelenő reklámok után hatalmas bevételt realizálnak, gyakorlatilag nulla hasznos információval.

Egy lista, ami az ilyen kattintásvadász, átverős honlapokat gyűjti: <https://bit.ly/2TFVua6>

AZ ITT FELSOROLT OLDALAKRÓL SOHA, SEMMIT NE OSSZUNK MEG!

FONTOS!

Internetes bankolás, internetes vásárlás során mindig győződjünk meg arról, hogy biztosan a valódi banki, titkosított oldalon írjuk be adatainkat. Ezt úgy lehet ellenőrizni, hogy megnézzük, látható-e a https:// előtag az oldal nevének elején, illetve magát a hitelesítő tanúsítványt is megnézhetjük a címsor előtti területen. Általában zöld színnel és egy lakattal is szokták jelölni, hogy a kapcsolat biztonságos.

Soha ne kattintsunk az adathalász levelek linkjeire, bankok és egyéb szolgáltatók garantáltan nem fognak tőlünk bizalmas adatokat kérni e-mail útján.

TABLET, MOBILTELEFON, ANDROID- ÉS APPLE-ESZKÖZÖK LEHETSÉGES ELTÉRÉSEI A FENTIEKHEZ KÉPEST

A vezeték nélküli internetkapcsolat létrehozásához bekapcsolt wi-fi vevőre van szükség. A használt eszköz Beállítások alkalmazásában, a vezeték nélküli hálózati beállításokhoz kapcsolódó menüpontban lehet a ki-be kapcsoláshoz hozzáférni, ezután tudunk hálózatot választani. A legtöbb készülék esetében a képernyő feloldása után fentről lefelé simítva, iPhone X-nél régebbi Apple eszközöknél lentől felfelé simítva nyithatjuk meg a gyorselérési menüt, ahol a wi-fi ikonját is megtaláljuk. Ha van elérhető hálózat, amihez nem mentettünk korábban csatlakozást, általában az elérhető hálózat neve és kérdőjel jelenik meg a wi-fi ikonja alatt. A legtöbb eszköz esetén erre a feliratra vagy magára a kérdőjelre kell böknöni

INTERNET

az elérhető hálózatok megtekintéséhez, mivel az ikonra kattintva kikapcsoljuk a wi-fit. Ezt követően a csatlakoztatni kívánt hálózatot választva a jelszó megadását és az esetleges további beállításokat egyaránt el tudjuk végezni a fentebbi részletes leírás alapján. A vezeték nélküli jel készülékenként eltérő lehet.

Böngészők tekintetében a gyári kiválóan megfelel, de bátran válasszuk a nekünk szimpatikusakat.

BIZTONSÁGI INTÉZKEDÉSEK, TIPPEK

Nyilvános vagy sokak által használt számítógépek esetében mindig a privát böngészési módot használjuk. A keresőbe beírva magunk is rákereshetünk bármelyik böngésző esetén a privát vagy inkognitó böngészési mód aktiválásának mikéntjére. Ez az üzemmód azt jelenti, hogy a böngésző bezáráskor „elfelejti” a meglátogatott oldalakat, nem tárol a gépen sütiket és ideiglenes fájlokat sem, így azok nem lesznek elérhetők az utánunk következő felhasználók számára.

Edge: <https://bit.ly/2Mw7hWs>

Firefox: <https://mzl.la/33nZCj0>

Chrome: <https://bit.ly/32cQ1fL>

Safari: <https://apple.co/2IL9XPd>

Opera: **Ctrl+Shift+N Windows operációs rendszereken, ⌘+Shift+N billentyűkombináció MacOS operációs rendszeren.**

Vigyázzunk jelszavainkra, felhasználóneveinkre és ne írjuk fel őket a képernyő sarkába vagy más, jól látható helyre.

Használat után minden fiókból lépünk ki! Rendszeresen frissítsük az operációs rendszert, a tűzfalat, valamennyi telepített programunkat és a vírusirtót is – ha szükséges, kérjünk ehhez segítséget!

A „KUKAC” JEL

Az @ vagy @ jel (kiolvasva: kukac, kukacjel, néha „csiga”, „ormány”, „farkas á”, „bejgli” vagy et-jel) az angol „at” szócskát jelképező írásjel.

INTERNET

A „kukac” története

A @ jel egy nagyon régi ligatúra, eredetét illetően több teória is létezik. Az egyik elterjedt nézet szerint középkori kódexmásoló szerzetesek rövidítési törekvésének köszönhetően alakult ki, akik a latin „ad” előjárót rövidítették eképpen. Más nézetek szerint származhat a francia à betűből, melyet a toll felemelése nélkül meg tudunk formálni, vagy az „each at” rövidítéséből, amely egy a betűt körülölelő e.

Az első dokumentált használatára 1536-ban került sor, egy firenzei kereskedő, Francesco Lapi levelében az amfórát, mint mértékegységet rövidítette így. Ugyanakkor a @-jel egy régi spanyol súlymértékegységet, az arrobat is jelöli, amely bizonyos országokban a mai napig használatban van.

A @ jel használatát az e-mail-címben a felhasználó nevének, illetve számítógépe azonosítójának elválasztására, Ray Tomlinson vetette fel 1972-ben.

A köznyelvben

- magyar: kukac
- azeri: ət (æt, mint az angolban)
- belarusz: вітка, вітушка (csiga)
- bolgár: кльомба v. маймунско (majom)
- cseh, szlovák: zavináč (ringli)
- dán, svéd: snabel-a (ormány)
- francia: arobase
- héber: שטורלד (rétes)
- holland: apenstaartje (majomfarok)
- kazak: айқұлақ (holdfűl)
- lengyel: małpa (majom)
- német: At, Affenschwanz (majomfarok), Affenohr (majomfűl), Affenschaukel (majomhint)

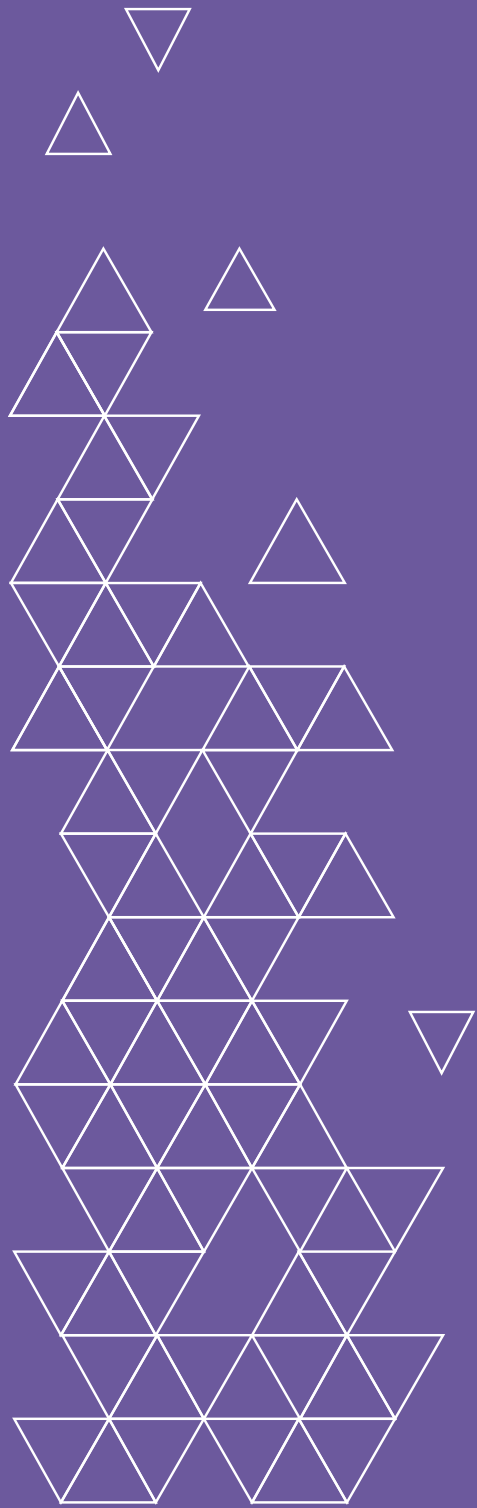

INTERNET

- norvég: krøllalfa (fürt)
- orosz, ukrán: собака (kutya)
- örmény: կապիկ (majom) vagy շիկ (kutya)
- olasz: chiocciola (csiga)
- román: coadă de maimuță (majomfarok)
- spanyol, portugál: arropa (kukac)

06

**BÖNGÉSZŐK,
WEBOLDALAK**

BÖNGÉSZŐK

BÖNGÉSZŐK

Ahhoz, hogy az interneten nézelődhessünk és kereshessünk, egy kimondottan erre a célra szánt programra van szükségünk: ez a böngésző. A könnyebb, kellemesebb munka érdekében ezeket a böngészőprogramokat személyre szabhatjuk.

Többfajta böngészővel találkozhatunk a munkánk során. Alapvető funkcióikat tekintve mind ugyanazt kínálják, de elrendezésük eltérő lehet. A böngészők számítógépeken, tableteken, okostelefonokon mind megtalálhatók. Ezek az ismertebbek, melyekkel a legtöbbször találkozhatunk a hétköznapokban:

Google Chrome – ez a legnépszerűbb böngésző, az utóbbi évek fejlesztései során kifejezetten felhasználóbaráttá vált.

Firefox – kissé lemaradóban van, mert bár felhasználóbarát, de a számítógép erőforrásait intenzíven használja.

Opera (mobileszközökön Opera Mini) – régebbi, lassabb gépek „megmentője”, legtöbbször kis erőforrásigénye miatt választják.

Microsoft Edge (az Internet Explorer utódja) – új, modern honlapok megjelenítésében verhetetlen, de a régebbieket nem mindig tudja megfelelően megjeleníteni. A Windows 10 operációs rendszernek alapvető kelléke.

Safari – Apple-eszközökön használt, alapértelmezett böngésző.

A foglalkozásainkon mindannyian egy böngészőt használunk, a Google Chrome-ot.

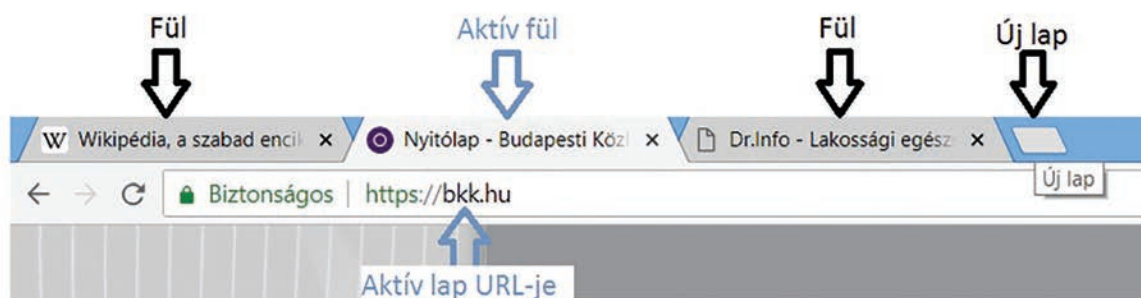
BÖNGÉSZŐK

ALAPMŰVELETEK A BÖNGÉSZŐVEL

Minden böngésző egy keretprogram, amelynek a segítségével internetes kapcsolaton keresztül az interneten fellelhető tartalmak között barangolhatunk, kereshetünk, megjeleníthetjük azokat. A tartalmak honlapokon jelennek meg.

LAPOK, FÜLEK

Egy böngészőben egyszerre több különböző honlapot is megjeleníthetünk, a megjelenítő felületeket lapoknak nevezzük. A lapok egymástól függetlenül működnek, az ablak felső részén fülecskéi vannak. A lapok fülei a megnyitás sorrendjében sorakoznak balról jobbra. A fülek mellett jobbra találjuk az „Új lap” jelet, ez a Google Chrome böngészőnél egy balra dőlő paralelogramma. Ha rávisszük az egérkurzort, az „Új lap” szöveget röviden ki is írja. Ha ezt megvárjuk, biztosan jó helyre fogunk kattintani. Egy bal kattintással nyithatunk új lapot.

HALADÓKNAK

A lapok a megnyitás sorrendjében sorakoznak fel, ezt a sorrendet azonban megváltoztathatjuk: a megfelelő fülre helyezzük az egérmutatót, lenyomjuk és lenyomva tartjuk a bal egérgombot, ezzel megragadva a lap fülét, és elhúzzuk a kívánt irányba. Beigazítjuk a megfelelő helyre, és ott elengedjük a bal gombot. Ha a megragadott lapot a fülecskesorhoz képest lefelé mozdítjuk, akkor külön ablakba tehetjük.

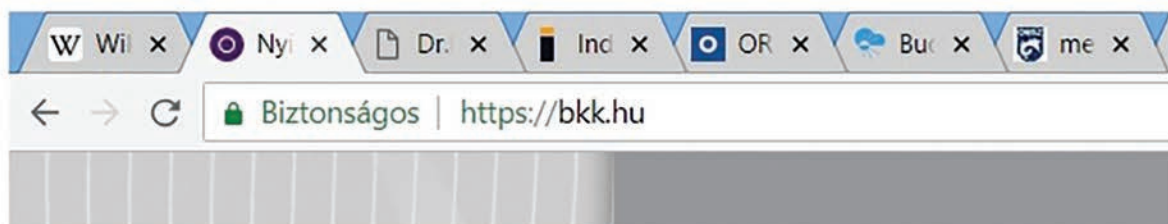
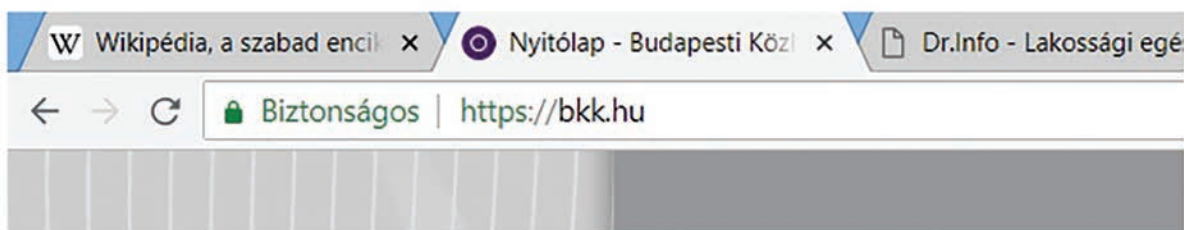

BÖNGÉSZŐK

A lapok olyanok, mint a papírlapok egymás fölé pakolva. Mindig egy papír van a kupac tetején, ezt látjuk munka közben – ez az aktív lap. Ha másik lap tartalmát szeretnénk látni, akkor kiválasztjuk azt a kupacból, és a tetejére tesszük – ez a böngészőben úgy történik, hogy a megfelelő laphoz tartozó fülecskére kattintunk egyet a bal egérgombbal, és az máris a kupacunk tetejére kerül.

A fülek mérete változhat, ahogy egyre több oldalt nyitunk meg. Ez csak a megjelenésen változtat, a működést nem befolyásolja.

Ha valamelyik lapot már nem akarjuk használni, és be szeretnénk zárni, akkor a fülecske jobb oldalán lévő X jelre kattintva lehet bezárni.

MOZGÁS A LAPON

Jellemző, hogy egy honlapon (lényegesen) több olvasni- vagy látnivaló van, mint amennyi a képernyőn elférne. Erre a problémára nyújt megoldást a görgetés. Görgetéssel mozgathatjuk a tartalmat lefelé vagy felfelé.

Példa (mentoroknak)

Fogunk egy papírlapot: ez az oldal, rajta a keresett tartalommal. Összefogjuk a papírlap rövid oldalait, így lesz egy hengerünk. A hengerpalást a képernyő, a görgetés a hengerpalást más-más felületét mutatja meg.

A billentyűzetet használva a kurzormozgató billentyűkkel (nyilakkal) lehet mozogni: a felfelé mutató nyíllal felfele görgetjük az oldalt, a lefele mutatóval pedig lefele. A nyilak felett található PgUp-gombbal egy képernyőnyit felfele, a PgDn-gombbal pedig egy képernyőnyit lefele mozdulhatunk az oldalon.

Egérnél a görgőt használhatjuk: azt magunk felé görgetve lefele, magunktól eltolva felfele megyünk az oldalon. Az oldal jobb szélén (és néha az alján is) láthatunk egy szürke sávot, ez a görgetősáv, más néven csúszka. A csúszkát megragadva (ráhúzzuk az egeret, lenyomjuk és lenyomva tartjuk a bal egérgombot) szintén elmozdíthatjuk a megjelenített tartalmat.

Tapipadnál a fent leírt csúszkás módszerrel is dolgozhatunk, de ha precíziós tapipadon (modernebb, újabb gépeken vannak ilyenek) két ujjunkat egyszerre tesszük az érintőfelületre, azt finoman, de határozottan lenyomjuk, és ujjainkat valamely irányba elhúzzuk, az oldal ennek megfelelően fog mozdulni.

Érintőképernyőkön simító mozdulatokkal dolgozunk.

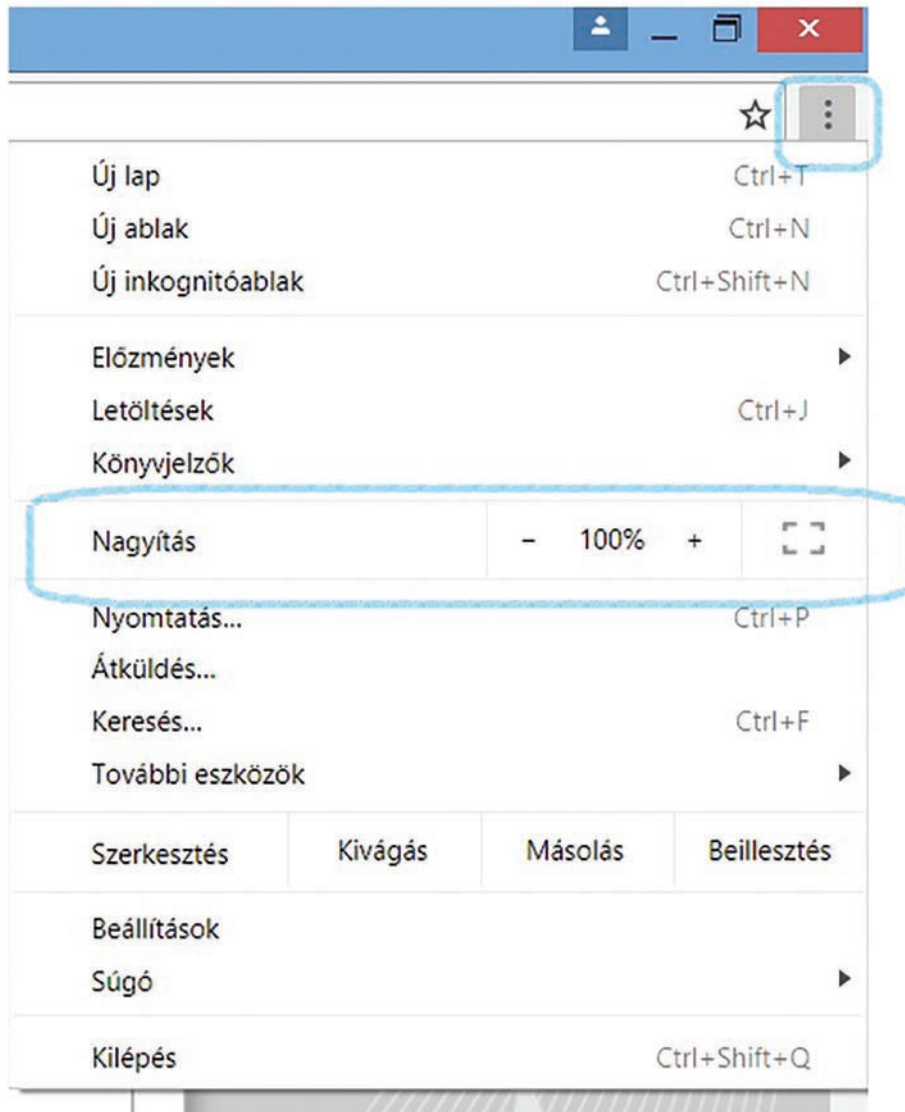
NAGYÍTÁS, KICSINYÍTÉS

Egy lapon nagyíthatunk vagy kicsinyíthetünk. A nagyítással megkönnyíthetjük magunknak az olvasást, a kicsinyítéssel visszajuthatunk az eredeti mérethez, cserébe könnyebben navigálhatunk. A nagyítás/kicsinyítés műveleteket a „Beállítások” menüben találjuk, középtájt. A – jellel jelölt gombra kattintva kicsinyítünk, a + jellel nagyítunk. A nagyítás vagy kicsinyítés mértékét – százalékban – a kettő között megjelenő szám mutatja.

BÖNGÉSZŐK

Az eredeti méretet a 100% jelöli. A sor jobb szélén van egy téglalap, ezzel teljes képernyőre tudjuk nyitni az oldalunkat (ebben a teljes képernyős módban a képernyő teljes felületén az oldalt látjuk, még a Tálca is eltűnik).

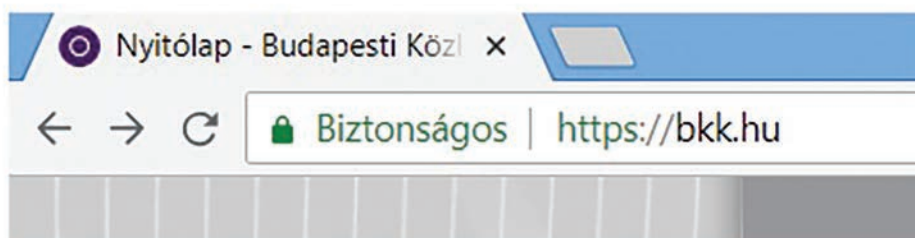
Érintőfelületeken az oldal nagyítása úgy történik, hogy az összecsapított mutató- és hüvelykujjunkt az érintőfelületre tesszük, és finoman, de határozottan lenyomva szétnyitjuk az ujjainkat. Kicsinyítéshez csukjuk össze az ujjainkat.

BÖNGÉSZŐK

ELŐZMÉNYEK

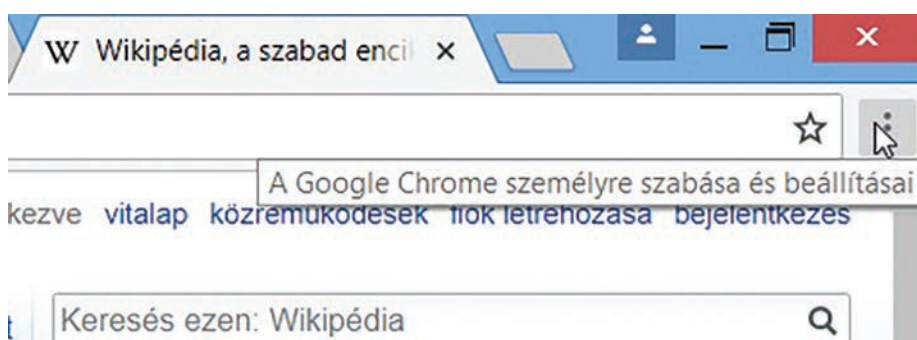
A böngészőnk az általunk végzett műveleteket naplózza, minden egyes kattintásunkat feljegyzi. Ez rémisztően hangozhat, pedig ez biztosítja a zökkenőmentes munkát. A megjegyzett kattintások miatt tudunk az oldalak között vissza- vagy előrehozni. Ha valamiért megszakad az internetkapcsolat, vagy egy oldal betöltése nem sikerült elsőre, az újratöltést előidéző gombra kell kattintanunk, melyet egy körbeforduló nyíl jelez. A műveletek gombjait a képernyő bal felső szélénél találjuk. Ha a jelek fölé toljuk az egeret, „súgást” kapunk: a program röviden kiírja, milyen műveletet végezhetünk. Az előzmények listáját is megnézhetjük.

KÖNYVJELZŐSÁV

Ha már tudjuk, mely oldalakat használjuk leggyakrabban az interneten, felmerülhet az igény ezek tárolására, hogy ne kelljen minden egyes alkalommal beírni a webcímet vagy megkeresni a keresőben. Erre használhatjuk a böngésző könyvjelzősávját. A könyvjelzősávra kitűzhetjük a kedvenc oldalainkat, egy kattintással megnyithatjuk őket, és ha már nem kellene, el is távolíthatjuk azokat.

A jobb felső sarokban találjuk a „Beállítások” menüpontot, gombját három pötty (vagy három vízszintes vonal) jelzi. Ha felé toljuk az egeret, az alábbi szöveg jelenik meg:

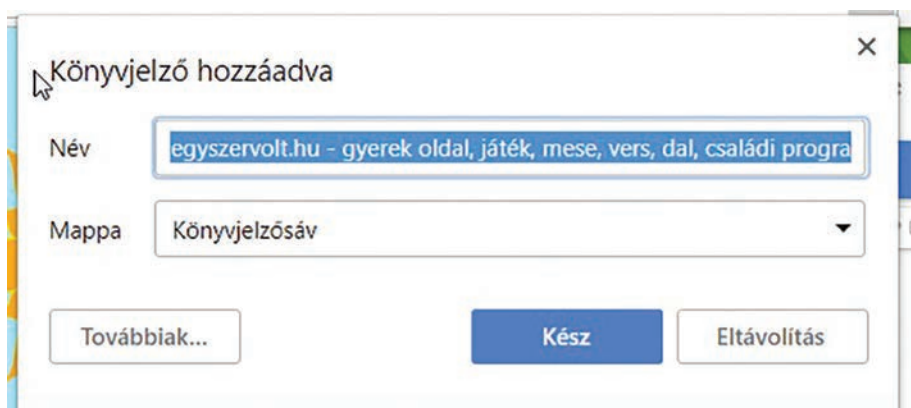

BÖNGÉSZŐK

Ha a bal egérgombbal kattintunk rá, megnyílik a „Beállítások” műveleti menü. Itt, a közepe felé találunk egy „Könyvjelzők” feliratot, mellette jobb oldalon egy jobbra mutató háromszöget (ez jelzi, hogy ehhez a művelethez további funkciók is csatlakoznak). Ha idehúzzuk az egeret, bal oldalon rögtön megjelennek a könyvjelzőműveletek.

Ez egy furfangos menü: ha letévedünk róla az egerrel, a menüablak eltűnik. Sebaj, bármikor újrakezdhetjük, semmi nem veszett el. Hogy ez ne történjen meg ismét, finoman húzzuk át az egeret az egyik menüablakból a másikba.

BÖNGÉSZŐK

A könyvjelzők közé a „Hozzáadás a könyvjelzőkhöz” művelettel tudunk új elemet helyezni. Ezzel a művelettel az aktív lap – fenti példánkban a játékos oldal – címe kerül a könyvjelzők közé. Ha rákattintunk, akkor ellenőrizhetjük, milyen névvel és hová kerül fel az adat:

A név az adott oldaltól származik, és eleve késsel van kijelölve, ha esetleg szeretnénk rajta változtatni, hogy könnyebben rátaláljunk. Ha megfelel, akkor az alpból beírt szöveg fog a könyvjelzősávon szerepelni. Kedvenceinket helyezzük mindig a Könyvjelzősáv mappába, különben nehezebben tudjuk majd elérni őket, nem jelennek meg a sávon.

A „Kész” gombra kattintva el is készültünk a könyvjelzővel.

Egyszerre több oldalt is meg tud jegyezni a böngésző, ehhez a második – „Megnyitott oldalak felvétele a könyvjelzők közé” – műveletet kell választanunk. Ilyenkor az összes megnyitott lapot elmenti kedvenceinkhez.

Ha a „Könyvjelzősáv” nevű mappát választjuk, akkor a megnyitott oldalak mind a könyvjelzősávra kerülnek, saját mappában:

Összes lap hozzáadása a könyvjelzőkhöz

Név

- Könyvjelzősáv
- További könyvjelzők

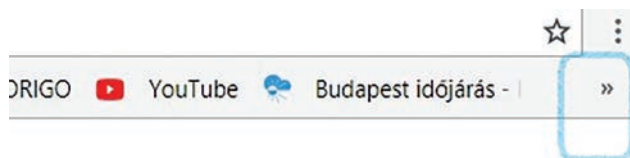
BÖNGÉSZŐK

Most, hogy könyvjelzőket gyártottunk, jó lenne látni is őket. Ehhez a „Könyvjelzősáv megjelenítése” műveletet kell választanunk:

A könyvjelzősáv két állapotban lehet: megjelenik (pipa van a felirat előtt), vagy nem jelenik meg (nincs pipa). Minden egyes kattintáskor eltűnik a műveleti menü, tehát ha újra ki-/bekapcsolnánk a könyvjelzősávot, akkor újra el kell jutnunk eddig a műveleti ablakig.

A könyvjelzősáv a keresőmező és az ablak között jelenik meg, rajta a megjegyzett könyvjelzőkkel. A könyvjelzők a felvétel sorrendjében sorakoznak. Ha több a könyvjelző, mint amennyi hely van a képernyőn, akkor a rejtetteket a jobb oldalon látható kis nyilakra kattintva hozhatjuk elő.

BÖNGÉSZŐK

KERESÉS

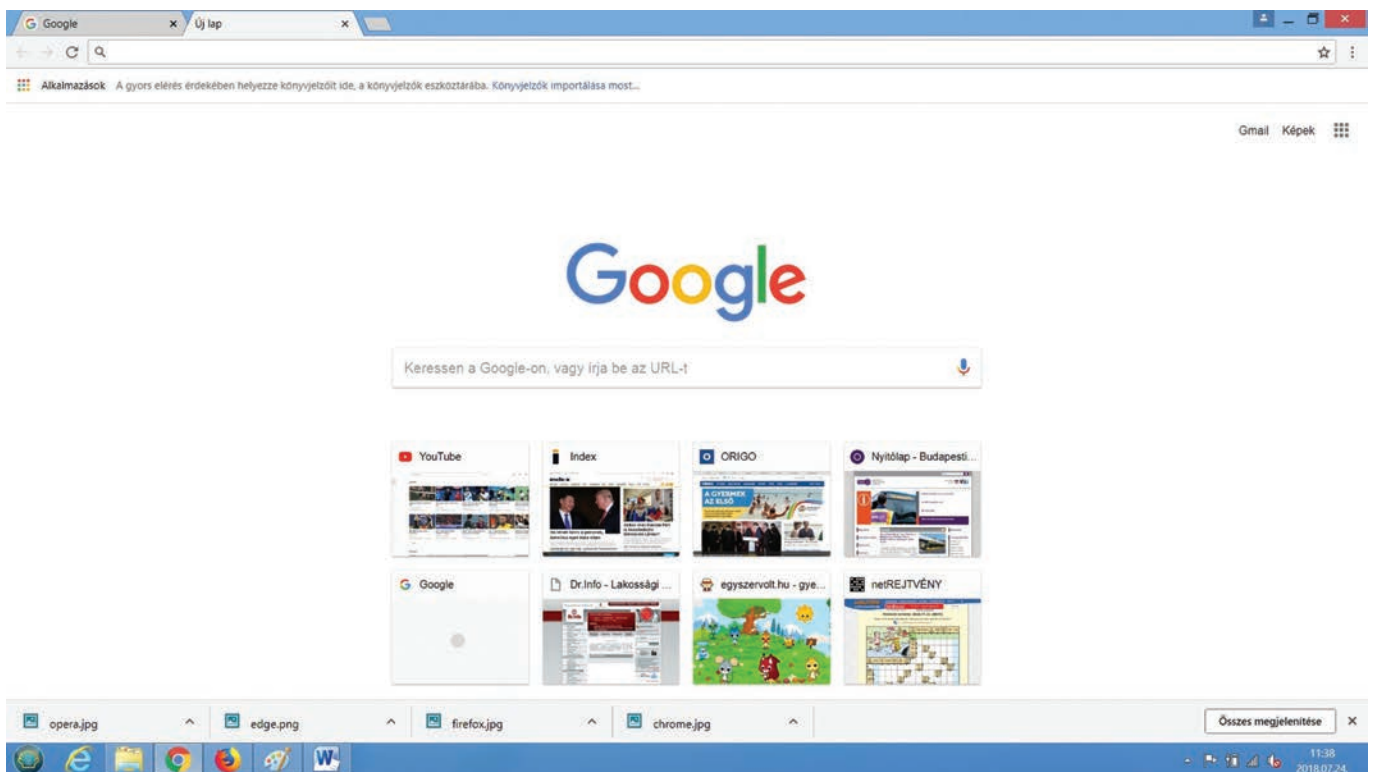
Az internetes tartalmak közötti kereséshez keresőprogramot használunk. A böngészőknek van saját (preferált) „keresőmotorjuk”, és be tudjuk állítani, melyiket használják a választékból (Bing, Ask, Google).

Érdekesség: a (to) google, mint ige bekerült az angol értelmező kéziszótárba, jelentése: interneten keresni.

A keresőmotor egy program, ami az interneten fellelhető oldalak között kutat, adatokat gyűjt azokról, és ezeket az adatokat rendszerezi, eltárolja. Kereséskor a tárolt adatok felhasználásával készít a keresőszavaknak megfelelő találati listát. A listában a keresési feltételekhez legközelebb álló találat van legelöl, a listában lefelé haladva pedig a keresési feltételektől egyre távolabb jutunk.

Minél több keresést végez el a keresőmotor, az adatbázisa annál jobban kiterjed, azaz annál több találattal szolgálhat nekünk. Ebben a Google (egyelőre) verhetetlen.

A Google Chrome böngésző a Google keresőmotort preferálja. A böngésző beállításai között megadhatjuk, hogy a programunk melyik keresővel induljon el. A foglalkozásainkon

BÖNGÉSZŐK

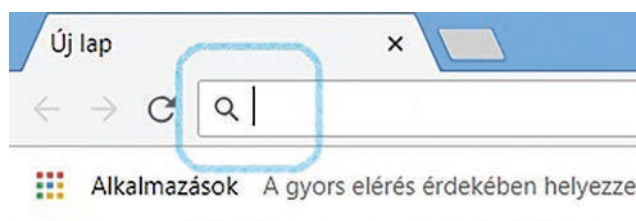
az összes böngésző ezt használta alapértelmezetten, így nem volt vele dolgunk. Ha olyan gépet használunk, ahol eltér a beállítás, akkor se essünk kétségbe: ha megadjuk a google.com teljes elérési útvonalat, akkor pont ehhez az oldalhoz jutunk el, és onnantól már ismerős felületen tudunk dolgozni.

Példa: „Keressen a Google-ön, vagy írjon be egy URL-t!”

Példa szabadszavas keresésre: beugrom a taxiba, és megkérem a sofőrt, hogy vigyen el egy étterembe. Bemegyek, megnézem, ha tetszik, leülök enni, ha nem, továbbvitetem magam a következő étterembe. Addig megyek, míg nem találok egy jó éttermet.

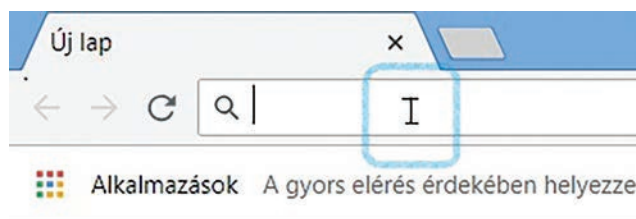
Példa URL-es keresésre: beugrom a taxiba, és azt mondom a sofőrnek, hogy legyen kedves elvinni a Bartók Béla út 64-hez, mert ma ott ebédelek.

A keresőoldal általában eleve úgy indul el, hogy a mutatópálca a keresősávban villog, készen arra, hogy azonnal beírassuk a keresőszót vagy -szavakat. A keresőmezőt a nagyító ikonnal jelölik.

Beírásakor nem kell ügyelnünk a kis- és nagybetűkre, csupa kisbetűvel is szuper jól fog keresni a program. Ha beírtuk, Enter billentyűvel zárjuk a gépelést, ezzel jelezzük a programnak, hogy mi befejeztük az írást, megkezdheti a keresést.

Ha a mutatópálca nincs a keresősávban, akkor oda kell tennünk. Húzzuk oda az egérmutatót, és kattintsunk bal egérgombbal, akkor meg is jelenik a mutatópálca. Itt is kapunk segítséget: ha jó helyen jár az egerünk, megváltozik az alakja: nyilacska helyett „tenyeres-talpas” lesz.

BÖNGÉSZŐK

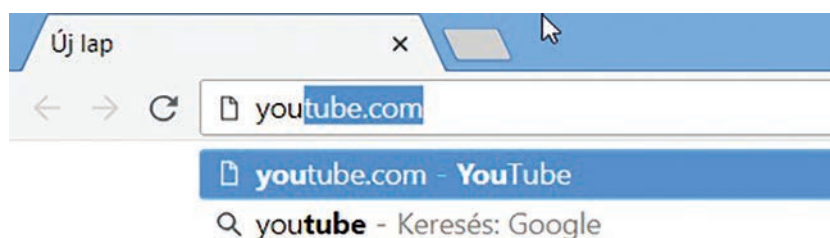
Kipróbálhatjuk a hangalapú keresést. Kattintsunk a középső keresőmező jobboldalán található mikrofon-rajzra, és már mondhatjuk is, amire keresni szeretnénk (ehhez a funkcióhoz mikrofon is kell):

Jellemzően nagyon sok (akár tízmilliós nagyságrendű) találatról beszélünk. Belátható okokból nem nézzük végig az összeset. Ha a találati lista első két-három oldalán nem kapunk elég jó választ a kérdésünkre, akkor a keresési szavaink nem voltak elég pontosak, kicsit pontosítanunk vagy módosítanunk kell.

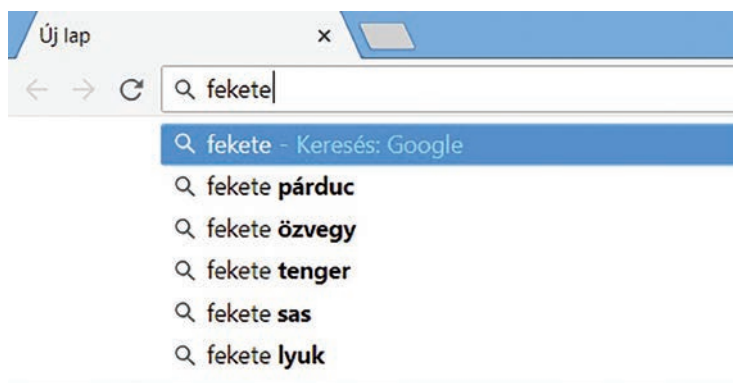
Példa: Vasárnapi ebédhez keresek receptet. Beírom a keresőbe, hogy „recept”. Nagyjából 106 millió találat érkezik. Egyébként is túl általános, és közben én is rájövök, hogy csak desszertet keresnék. Beírom hát, hogy „tortarecept”. Nagyjából 16.500.000 találat – még mindig túl sok, és túl általános. Éppen eperszezon van, hát akkor legyen az a torta epertorta. Beírom: „Epertortarecept”. 69.800 találat. Ez már sokkal szűkebb találati lista, mint az előző, itt el is kezdem olvasgatni a recepteket, és jó eséllyel hamar megtalálom a tökéleteset.

Miközben a keresőmezőbe írunk, előfordulhat, hogy a beírt szöveget a keresőprogram megpróbálja kiegészíteni. A kiegészítést kék kijelöléssel láthatjuk. Ha megfelel, amit a program felajánlott, akkor azt örömmel, egy Enter-lenyomással elfogadjuk. Ha nem jó a felajánlás, akkor egyszerűen kitörölhetjük – mivel ki van jelölve, a Delete vagy Backspace gomb egyszeri megnyomásával eltüntethetjük, más teendőnk nincs.

BÖNGÉSZŐK

A beírt szöveghez hasonló szavakat is felajánl a program, ezek egy lenyíló ablakocskában jelennek meg a keresőmező alatt. Ha ebben a listában megtaláljuk azt, amit be szeretnénk írni, akkor bal egérgattintással kiválaszthatjuk, és már mehet is a keresés.

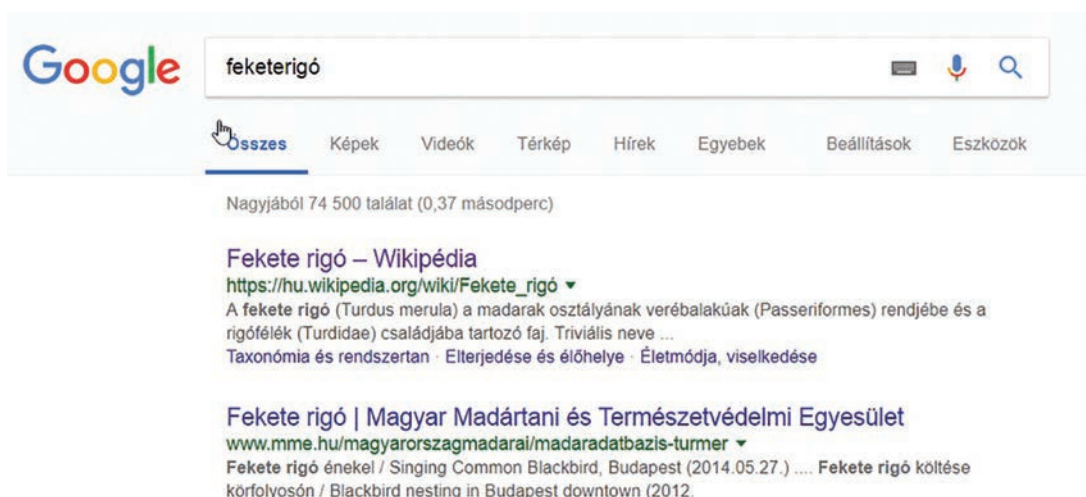

Keresgélés közben vegyük fel a klasszikus böngészőmagatartást: olvassunk bele egy oldalba a keresési listáról. Ha megtaláltuk a választ, akkor örülhetünk. Ha nem kielégítő, amire leltünk, haladjunk tovább, és folytassuk ezt addig, míg meg nem találjuk, amit kerestünk.

SZABADSZAVAS KERESÉS

A szabadszavas keresésnél beírhatunk egy vagy több keresőszót, és ezzel vezethetjük rá a keresőmotort arra, hogy mire vagyunk kíváncsiak.

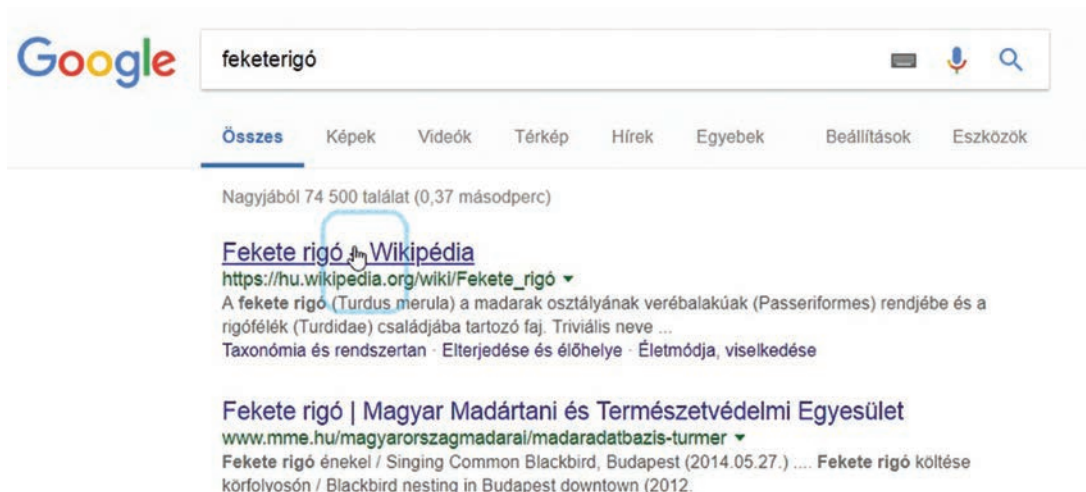
A keresési listából egy elemet legegyszerűbben az egérrel választhatunk ki. Ha bal egérgombbal kattintunk rá a címre, akkor az adott oldal azonnal megjelenik. A cím színe kék, vagy ha már jártunk az adott oldalon, lilás.

BÖNGÉSZŐK

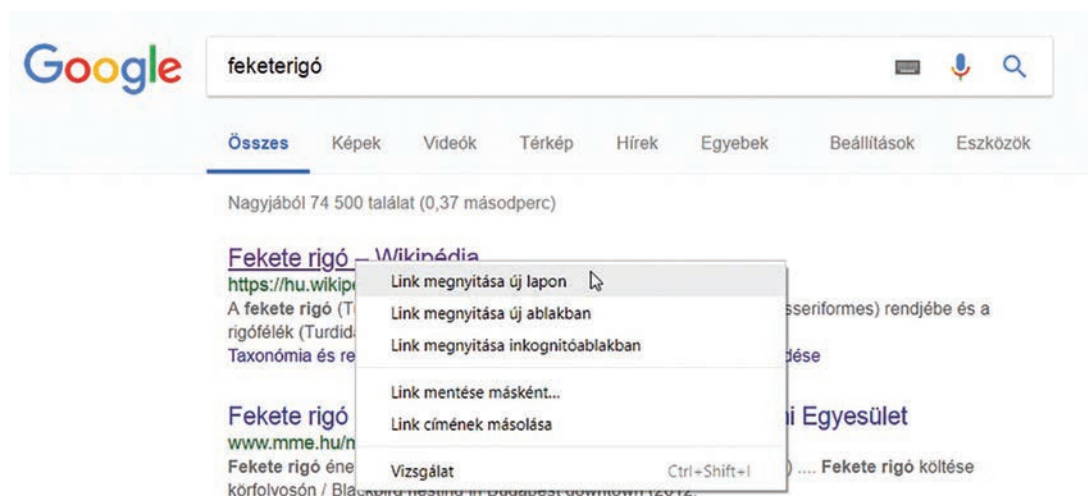
A megnyitott oldalról a találati listára a képernyő bal felső részénél látható visszafele (balra) mutató nyílra kattintva jutunk vissza.

A cím egy URL-t takar. Hívhatjuk ezt linknek, elérési útnak, hiperhivatkozásnak is. A böngésző segít ennek felismerésében: ha fölé toljuk az egeret, akkor a nyilacska átváltozik nyújtott mutatóujjass kézzé. Ha ilyenkor kattintunk, akkor tudunk a tartalmához hozzájutni.

Ha a címre jobb gombbal kattintunk egyet, akkor megjelenik egy műveleti lista, ennek a tetején a „Link megnyitása új lapon” művelet. Erre egyet kell kattintanunk a bal egérgombbal, és az oldal egy új lapra kerül, a keresési lista pedig ott marad az orrunk előtt.

URL HASZNÁLATA

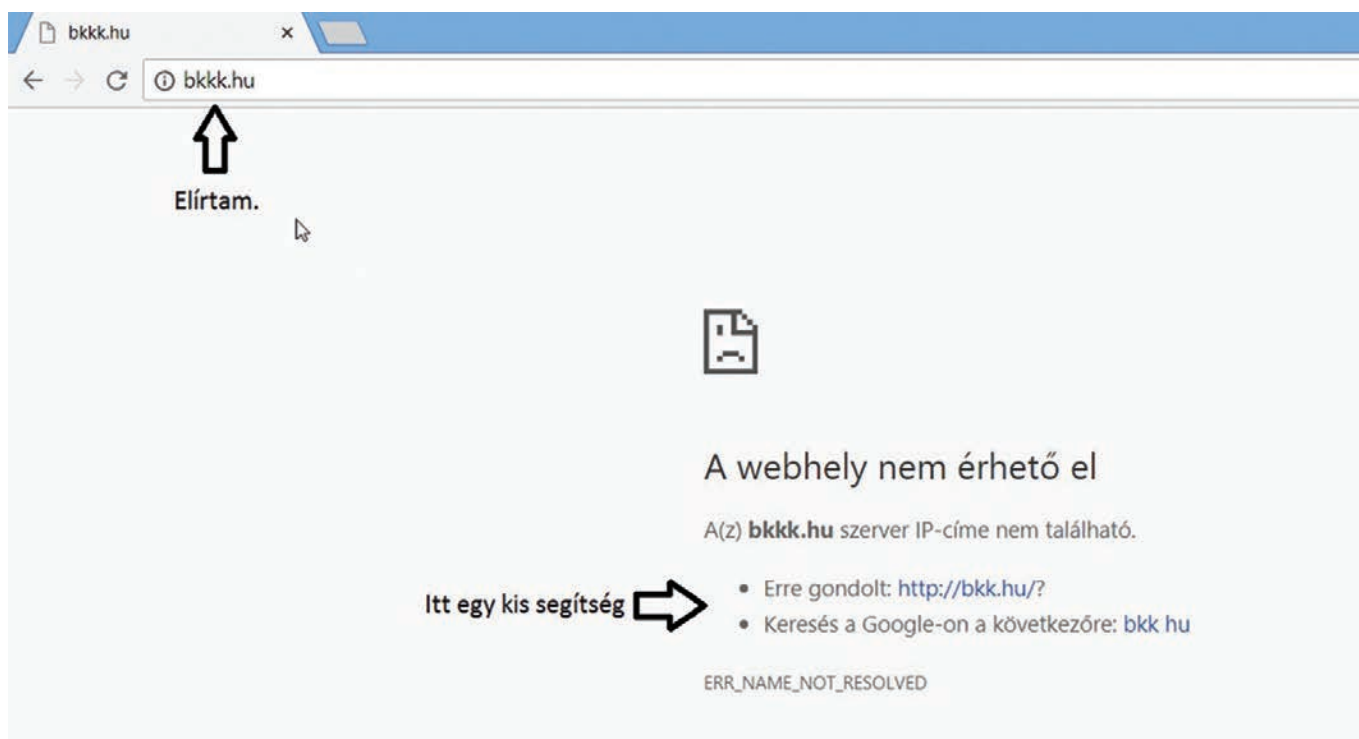
BÖNGÉSZŐK

Lehet, hogy olyan oldalt szeretnénk megnézni, amit már többször is használtunk, így nem is szükséges újra megkeresnünk. Ha tudjuk a pontos címet, a fenti keresőmezőbe egyszerűen írjuk be azt.

Ha jól emlékeztünk, akkor az adott oldal mindjárt meg is jelenik.

Előfordulhat, hogy valamit elírunk a címben, ekkor a böngésző megpróbál segíteni. Legrosszabb esetben olyan címet írunk be, ami nem az elérni kívánt oldalra vezet; ezért fontos ellenőrizni, hogy minden betű stimmel-e.

FORRÁS: Wikipedia: keresőmotor, HTTP, HTTPS

AZ EGÉRHASZNÁLAT GYAKORLÁSA

A billentyűzet és az egér kényelmes használatához kell a rutin. Gyakorlásra bármilyen játék jó, amelyet egérrel kell játszani. A foglalkozásainkon a www.egyszervolt.hu oldalt „vetettük be”. Vigyázat, hangja van!

Ez egy gyerekeknek szánt oldal, játékokkal, mesékkel, versekkel, dalokkal. Nekünk a mókus kell: ha rávisszük az egérmutatót, ki is írja, hogy „Játékok”. Erre kell kattintanunk egyet a bal egérgombbal, és máris a játékok listájánál találjuk magunkat. Bármelyik játék jó a gyakorlásra, a foglalkozáson a buborékos játékkal játszottunk.

A BILLENTYŰZETHASZNÁLAT GYAKORLÁSA

A netrejtveny.hu oldalon skandináv rejtvények megfejtésén keresztül tanulhatjuk meg a billentyűzet használatát, az egyes billentyűk helyét.

BÖNGÉSZŐK

netREJTVÉNY a kedvenc lapcsalád tagja

kedvenc Előfizetések
www.kedvencwebaruhas.hu Ajándék a családnak!

HÍRLEVÉL

Pályázati rejtvény: 2018.09.28. (Péntek)

Ez egy on-line fejthető keresztrejtvény, melyet beküldve részt vehet heti sorsolásunkon.

Mi a véleményed az új netrejtvényről?

KÉNY-SZER NEMKÜLJ	A PÖÉN 1. RÉSZÉ	FARADTAN BALLAGÓ	ESZOK	NEM, NEMTÜL	KÜLFÖLDI OLAJCÉG	SZABADON BOC-SÁTÁS	KONYHA-KERTI NOVÉNY
KÖR-SZELETI							
FÉNYKÖ-SZORJÓ							
MAGÁVAL CIPELÉS							

WIKIPÉDIA

Nyílt – azaz bárki által elérhető, írható, olvasható –, online lexikon, egyebek mellett magyar nyelven. Ez is egy olyan oldal, amelyet használhatunk felhasználói fiókkal, vagy anélkül is. A lexikonban való keresgéléshez, olvasáshoz nem kell regisztrálnunk. Ha a társaság aktív tagjai lennénk – íránk véleményeket vagy új Wikipédia-cikkeket –, akkor saját fiókot kell létrehoznunk.

Wikipédia, a szabad enciklopédia

Üdvözlünk a Wikipédiában!
Ez az enciklopédiát az olvasói szerkesztik.
A magyar változatnak 437 452 szócikke van, ebből 988 kiemelt.

Kiemelt cikk

A fluor a hetedik főcsoportba tartozó kémiai elem. Vegyjele **F**, rendszáma 9, ezzel a legkönnyebb halogén. Nyelvújításkori magyar neve a folyón. Standard nyomáson és hőmérsékleten zöldessárga, kétatomos gáz. Vegyértékelektron-szerkezete $2s^2 2p^5$. Az összes elem közül a legelektronnegatívabb és a legreaktívabb, szinte minden más elemmel alkot vegyületeket, köztük néhány nemesgázzal is. Erdősen mérgező.

A fluor a 24. leggyakoribb elem az univerzumban és 13. a földkéregben. Elsődleges ásványi forrását, a fluortit először 1529-ben említik írásban. A „folyópát” nevet azért kapta, mert ércetkezes adták, hogy csökkentésük olvadáspontjukat. A fluor név a folyópát latin elnevezéséből, a fluor lapisból ered (fluere = folyón). Elméletileg 1810-ben mutatták ki, mint addig ismeretlen elemet, de nagy reaktivitása miatt tiszta fluort csak 1896-ban, alacsony hőmérsékletű elektroízissal sikerült előállítania Henri Moissanak. Ezt az eljárást máig alkalmazzák. 1906-ban kémiai Nobel-díjat kapott „a fluor izolálásáért és a róla elnevezett elektromos kemence megalkotásáért.”

A fluorgázt legnagyobb mennyiségben az urán dúsításához használják. Ipan előállítását a második világháborúban, a Manhattan terv részeként kezdték el. A tiszta fluor nagyon drága, ezért az iparban inkább a vegyületeit alkalmazzák. A kibányászott fluortnak körülbelül a felét az acélgépiparban használják fel, a másik feléből pedig főleg hidrogén-fluoridot gyártanak — ez különféle fluortartalmú szerves vegyületek, vagy az alumíniumgyártásban kalciumszerepet betöltő krioit fontos előanyag. A szerves fluoridok kémiai és termikus stabilitása nagy, ezért kedvelt hűtőközegek. Tartalmaznak fluort egyes gyógyszerek, például az atorvasztatin vagy a fluoretin is, emellett jelentős a fluoridok szerepe a fogszuvasztás megakadályozásában. A fluorkémiai termékek világkereskedelmi érték az évi 15 milliárd dollár.

A fluorkarbon gázok általában üvegházhatásúak, globális felmelegedési potenciáljuk 100–20 000-szerese

A nap képe

Citroën 2CV „Charleston” Bad Wörschotenben

Teljes méret • Archivum

Tudtad-e?

Tudtad-e, hogy...

- ... a feltételezések szerint a Kratus-halom alatt nyugszik Krakkö legendás alapítója, Krak fejedelem?
- ... az asztrobiológia interdiszciplináris tudományág, mely a csillagászat, a biológia és a geológia azon területeit foglalja magába, melyek a földön kívüli élet eredetét, lehetőségét.

BÖNGÉSZŐK

BKK HIVATALOS OLDAL (WWW.BKK.HU)

A belvárosban élők számára hasznos információ, hogy hol található meg a tömegközlekedési eszközök menetrendjeit vagy hol nézhetnek utána az aktuális bérlet- és jegyáraknak. A Budapesti Közlekedési Központ hivatalos oldalán ezeket mind meglelhetjük, valamint olvashatunk további hasznos infókról, köztük a tervezett menetrendi változásokról, a közelő, a tömegközlekedést befolyásoló rendezvényekről, vagy épp a fejlesztésekről.

A foglalkozáson megkerestük azokat a menetrendeket, amelyeket minden megállóban meg tudunk nézni, illetve érintőlegesen foglalkoztunk a Futár utazástervezővel is.

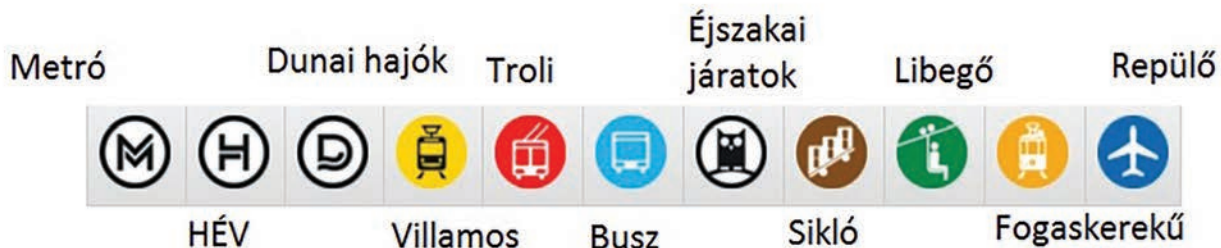
A „Menetrendek” menüpontra kattintva rögtön a menetrendi keresőhöz jutunk.

The screenshot displays the BKK (Budapesti Közlekedési Központ) official website. At the top, there is a search bar and navigation links for 'Elérhetőség' (Contact) and 'English'. The main navigation menu includes 'Diákberletteddel most nyerhetsz!', 'FUTÁR utazástervező', 'Menetrendek' (highlighted), and 'BKK Info (Közösségi közlekedés)'. Below the navigation, there is a large banner image of a yellow tram. The main content area is titled 'Menetrendek' and features a '2018. évi menetrendi naptár' (2018 annual schedule) with a 'PDF formátumban' (PDF format) link. A search section titled 'Keresés a menetrendekben' (Search in schedules) includes a search bar with the text 'pl. 32, nyugati, hajó' and a 'keresés' (search) button. Below the search bar, there are icons for various transport modes: M (Metro), H (Tram), D (Trolleybus), and M2A (Tram 2A). The search results list several stations: Vörösmarty tér, Mexikói út, Déli pályaudvar, Őrs vezér tere, Kossuth Lajos tér M, Batthyány tér M+H, and Deák Ferenc tér M, Kossuth Lajos tér M. On the left side, there are links for 'Magunkról', 'Közérdekű adatok', 'Sajtószoza', 'Partnerek', and 'Karrier'. On the right side, there is a 'M3 felújítás' (M3 renovation) section and a 'Tömegközlekedés' (Mass transit) section with links to 'Utazástervező', 'Menetrendek', 'Jegyek és bérletek', 'Mindent a pótdíjról', 'Értékesítési pontok', 'Társadalmi egyeztetés', 'Térképek', 'Fejlesztőknek', 'Tervezőknek', 'Utazási információk', 'Akadálymentesen', 'Elsőajtós felszállás', 'Éjszakai járatok', and 'Kerékpár szállítása'. At the bottom left, there is a social media widget for Facebook with the text 'Az ismerőseid közül te lehetsz az első, akinek ez tetszik.'

BÖNGÉSZŐK

KI KICSODA?

Keresgélhetünk a megjelenített közlekedési eszközök között, vagy használhatjuk a keresőmezőt. A keresőbe járatszámot (pl. 49), a közlekedési eszköz típusát (busz, villamos, metró, HÉV stb.) vagy egy megálló nevét (Nyugati pu.) is beírhatjuk. A példában most a 49-es számot írtuk be a keresőbe. A találati listából – hasonló útvonalak, számok – kiválaszthatjuk, amit kerestünk:

Magunkról

Közérdekű adatok

Sajtószoba

Partnerek

Karrier

Menetrendek

2018. évi menetrendi naptár [PDF formátumban](#)

Útvonaltervezés

A Indulási cím

B Érkezési cím

Keresés a menetrendekben

49

keresés

A menetrendi tájékoztatók PDF formátumban érhetők el. Ingyenes PDF megjelenítő letöltéséhez látogassa meg az //get.adobe.com/reader oldalt!

- 19 ▶ Kelenföld vasútállomás M
▶ Bécsi út / Vörösvári út
- 41 ▶ Kamaraerdei Ifjúsági Park
▶ Bécsi út / Vörösvári út
- 47 ▶ Városház tér
▶ Deák Ferenc tér M
- 47B **Tanítási szünetben nem közlekedik.**
- 48 **Ideiglenesen nem közlekedik.**
- 49 ▶ Kelenföld vasútállomás M
▶ Deák Ferenc tér M

M3 felújítás

Tömegközlekedés

- Utazástervező
- Menetrendek**
- Jegyek és bérletek
- Mindent a pótdíjról
- Értékesítési pontok
- Társadalmi egyeztetés
- Térképek
- Fejlesztőknek
- Tervezőknek
- Utazási információk
- Akadálymentesen
- Elsőajtós felszállás
- Éjszakai járatok
- Kerékpár szállítása

BKK-automata

Repülőtéri busz

BKK Info

- Közösségi közlekedés
- Közúti közlekedés

BÖNGÉSZŐK

Az egyes járatok mellett a két végállomás megnevezését láthatjuk; ez jelöli, hogy mely irányba halad a jármű. A sor végén megjelenő nagy, fekete felkiáltójel azt jelzi, hogy valami változás van az eredeti menetrendhez képest, érdemes ezzel kapcsolatban tájékozódni az oldalon.

Arra a végállomásra kattintsunk egyet a bal egérgomb megnyomásával, amelyik irányába menni szeretnénk. Ezt követően megjelenik a menetrendi lista, rajta az összes megállóval, ahogy azok egymást követik. A haladási irányt a bal oldali nyilak jelzik, a szín pedig a közlekedési eszköz típusára utal (sárga a villamos, piros a trolibusz, kék a busz, sárga/piros/kék/zöld – metrók). Ha a megálló nevére kattintunk, akkor megnézhetjük az adott megállóban kitett menetrendi lapot.

49

▶ **Kelenföld vasútállomás M**

▶ **Deák Ferenc tér M**

Érvényes: 2018.05.28-ától 2018.07.09.-08.10., hétköznapokon

Deák Ferenc tér M

Astoria M

Kálvin tér M

Fővám tér M

Szent Gellért tér M

Gárdonyi tér

Móricz Zsigmond körtér M

Kosztolányi Dezső tér

Karolina út

Csóka utca

Szent Gellért-templom

Kelenföld vasútállomás M

- BKK Info**

Közösségi közlekedés

Közúti közlekedés
- MOL Bubi**
- Nosztalgiajáratok**
- VILLAMOST!**
- Fejlesztések**
- Budapest Közút**

49
Kosztolányi Dezső tér → Kelenföld vasútállomás M

Útvonal: / Route: DEÁK FERENC TÉR M - Károly körút - Múzeum körút - Kálvin tér - Városház körút - Fővám tér - Szabadság híd - Szent Gellért tér - Baross Béla út - Vassút utca - KELENFÖLD VASÚTÁLLÓMÁS M

Indulási időpontok és követési idő EBBŐL A MEGÁLLÓBÓL / Departure and average journey times from this stop. The data is subject to change.

DEÁK FERENC TÉR M
ASTORIA M
KÁLVIN TÉR M
FŐVÁM TÉR M
SZENT GELLÉRT TÉR M
GÁRDONYI TÉR
MÓRICZ ZSIGMOND KÖRTÉR M
KOSZTOLÁNYI DEZSŐ TÉR
KAROLINA ÚT
CSÓKA UTCA
SZENT GELLÉRT-TEMPLOM
KELENFÖLD VASÚTÁLLÓMÁS M

0 1 2 3 4 5

Érvényes: 2018.07.09-től - 2018.08.10-ig, hétköznapokon / Valid on weekdays between 09.07.2018 and 10.08.2018

Hétfőtől csütörtökig ☹ - ☹		Pénteken ☹	
Óra	Perc /minute	Óra	Perc /minute
4	55	4	55
5	15, 35, 50	5	15, 35, 50
6	00, 10, 21, 30, 39, 46, 54	6	00, 10, 21, 30, 39, 46, 54
7	01, 09, 16, 24, 30, 38, 45, 53	7	01, 09, 16, 24, 30, 38, 45, 53
8	00, 09, 15, 23, 30, 38, 46, 54	8	00, 09, 16, 23, 30, 38, 46, 54
9	01, 06, 13, 21, 29, 36, 44, 51, 59	9	01, 06, 13, 21, 29, 36, 44, 51, 59
10	06, 14, 21, 29, 36, 44, 51, 59	10	06, 14, 21, 29, 36, 44, 51, 59
11	06, 14, 21, 29, 36, 44, 51, 59	11	06, 14, 21, 29, 36, 44, 51, 59
12	06, 14, 21, 29, 36, 44, 51, 59	12	06, 14, 21, 29, 36, 44, 51, 59
13	07, 14, 21, 29, 36, 44, 51, 59	13	06, 14, 21, 29, 36, 44, 49, 54
14	06, 14, 21, 29, 36, 44, 50, 56	14	01, 09, 16, 24, 31, 39, 46, 54
15	02, 08, 16, 24, 31, 39, 46, 54	15	01, 09, 16, 24, 31, 39, 46, 54
16	01, 09, 16, 24, 31, 39, 46, 54	16	01, 09, 16, 24, 31, 39, 46, 54
17	01, 09, 16, 24, 31, 39, 46, 54	17	01, 09, 16, 24, 31, 39, 46, 54
18	01, 09, 16, 24, 31, 39, 46, 54	18	01, 06, 13, 21, 29, 36, 44, 51, 59
19	01, 07, 14, 21, 29, 36, 44, 51, 59	19	06, 14, 21, 29, 36, 44, 51, 59
20	06, 14, 21, 29, 36, 43, 51, 58	20	06, 14, 21, 29, 36, 43, 51, 58
21	06, 21, 36, 56	21	06, 21, 36, 56
22	16, 36, 56	22	16, 36, 56
23	15, 35, 55	23	15, 35, 55
0		0	

Alacsonypadlású jármű nem közlekedik / No low-floor service ☹ - ☹ : Nap sorszáma / Day number ☹ - ☹ : Munkény

86

BÖNGÉSZŐK

EGÉSZSÉGÜGYI INFORMÁCIÓS PORTÁL (DR.INFO.HU)

Ez egy hivatalos oldal, ahol az egészségüggyel kapcsolatban sokféle információt megtalálhatunk. A foglalkozásunkon egy konkrét részét tekintettük át: a gyógyszerinformációs oldalt. Itt rákereshetünk a gyógyszerekre. Több lehetőség közül választhatunk, amik a leírását is el tudjuk olvasni:

A keresőmezőbe beírhatjuk a keresett gyógyszer nevét. Nem teljes a lista, vannak hiányosságai, de jó eséllyel megtalálhatjuk, amit szeretnénk. Fontos, hogy pontosan kell beírni a gyógyszer nevét, különben a kereső nem fogja megtalálni azt. A keresés alatt megadhatjuk, hogy a gyógyszert mire szeretnénk használni (gyógyszerinformáció).

A helyettesíthetőségi vizsgálatnál azt nézhetjük meg, milyen más gyógyszerre válthatjuk esetleg a régi gyógyszerünket.

Az interakciós vizsgálatnál a keresett gyógyszer mellé más gyógyszer(ek) is választhatunk, és azt is megvizsgálhatjuk, hogy ezek (esetenként nem kívánt) kölcsönhatásba kerülhetnek-e egymással.

Az allergiavizsgálat megmondja, hogy a vizsgált gyógyszer okozhat-e allergiás tüneteket – ehhez meg kell adnunk, hogy tudunk-e valamilyen gyógyszerallergiánkról.

Súlyos életveszélyes helyzetben hívja a mentőket a 104-es vagy a 112-es telefonszámon! In case of emergency, call ambulance at 104 or 112!

dr.info

Főoldal English content

Írja ide a keresett kifejezést (pl.: gyógyszer neve, gyógyszerár neve, ügyletek, betegszállítók, stb.)

Vagy keressen az alábbi adatbázisokban:

HELYETTESÍTHETŐSÉGI VIZSGÁLAT INTERAKCIÓS VIZSGÁLAT GYÓGYSZERALLERGIA VIZSGÁLAT

BNO-kód kereső
Keresse meg, mit jelent az 5 jegyű kód a vényén!

Információk
Gyógyszerek
Szakirodalom
Hírek

Mobil Egészség
Napló és Tájékoztató
Alkalmazás

BÖNGÉSZŐK

A funkciók közül mindig csak egyet választhatunk ki, az egyes műveletek előtti kis kerek jelölőfelületek, az úgynevezett rádiógombok gondoskodnak erről. A rádiógombok közül ugyanis mindig csak egyet jelölhetünk be. Ilyen rádiógombokkal máshol is összefuthatunk az interneten.

Fontos, hogy ez az oldal nem helyettesíti az orvosunkat! Segítségünkre lehet, ha az oldalt használva tudatosabban, pontosabban, jobban írhatjuk le panaszainkat és kérhetünk tanácsot, de egy weboldal nem helyettesíti az orvos hozzáértését.

The screenshot shows the 'Gyógyszer kereső' (Medication Search) page on the dr.info website. At the top, there is a red emergency banner with the text: 'Súlyos életveszélyes helyzetben hívja a mentőket a 104-es vagy a 112-es telefonszámon! In case of emergency, call ambulance at 104 or 112!'. Below this is the 'dr.info' logo and a search bar with the placeholder text 'Írja ide a vizsgálni kívánt gyógyszer nevét'. To the left of the search bar is a sidebar with categories: 'Információk', 'Gyógyszerek', 'Szakirodalom', and 'Hírek'. Under 'Gyógyszerek', there are sub-links for 'Gyógyszer kereső', 'Gyógyszertáron kívül forgalmazható gyógyszerek', and 'Szakirodalom'. The main search area contains four radio button options: 'Gyógyszerinformáció', 'Helyettesíthetőségi vizsgálat', 'Interakciós vizsgálat', and 'Gyógyszerallergia vizsgálat'. Each option has a brief description. At the bottom of the search area is a blue 'KERESÉS' button. Below the search area, there is a blue footer with the text 'KORMÁNYZATI ÜGYFÉLVONAL: 1818' and a smaller line of text: 'Közigazgatási ügyeivel kapcsolatos kérdésekből nyújt felvilágosítást, díjmentesen, hétfőtől péntekig és ünneppozíciók egyeztetésére'.

HÍRPORTÁLOK (INDEX.HU, ORIGO.HU)

A hírportálok dolga, hogy a hét minden napján, „0–24”-ben híreket szolgáltatassanak a lehető legtöbb témában. Magyarországon a fenti két hírportál a legnagyobb, belföldi, külföldi, tudományos, kulturális, sport- és bulvárhírek tömegét szolgáltatják. A cikkeket témakörök szerint csoportosítva is megtaláljuk. Rovatokat üzemeltetnek, továbbá társoldalakat – olyan oldalakat, amelyek nem az adott hírportálhoz tartoznak – találhatunk. Összehasonlításképpen a két hírportál fejléce:

The image shows two screenshots of news portals. The top screenshot is the Index.hu header, featuring a navigation menu with 'ROVATOK', 'LEGFRISSEBB', and various categories like 'Totalcar', 'JóAutók', 'Divány', 'Femina', 'Inda', 'Otthonkép', 'Jobinfo', and 'Állás.hu'. It also displays the date '2018. 07. 30. hétfő', the location 'Judít, Xénia', and currency exchange rates for EUR and GBP. The bottom screenshot is the Origo.hu header, showing a similar navigation menu with 'ORIGO', 'ITTHON', 'NAGYVILÁG', 'GAZDASÁG', 'SPORT', 'TÉVÉ', 'FILM', 'TUDOMÁNY', and 'MÉG TÖBB'. It also shows the date '2018.07.30. hétfő, Judít', the weather '22°C / 33°C', and a search bar with the text 'Origo kereső'.

BÖNGÉSZŐK

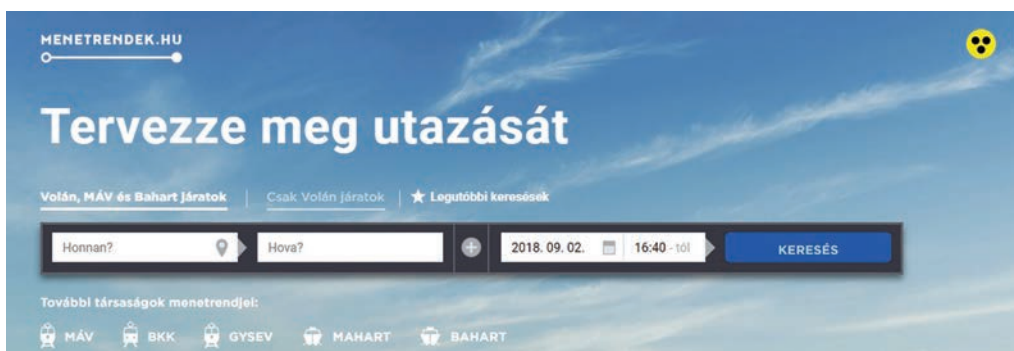
A használatuk egyszerű, a cikkek címei mind linkek, amelyek az adott cikk tartalmára mutatnak, azaz egy egyszerű, bal egérgombos kattintással elérhetjük a rovat vagy a cikk tartalmát. Jobb gombbal kattintva a címre új lapon is megnyithatjuk.

Természetesen tetszőleges nyelven találhatunk hírportálokat, magyar nyelvűből is több akad.

Böngészőben a fenti linkeken érhetjük el az Index és az Origo oldalát. Mobileszközökön böngészőből vagy a saját alkalmazásukon keresztül is olvashatjuk a híreket.

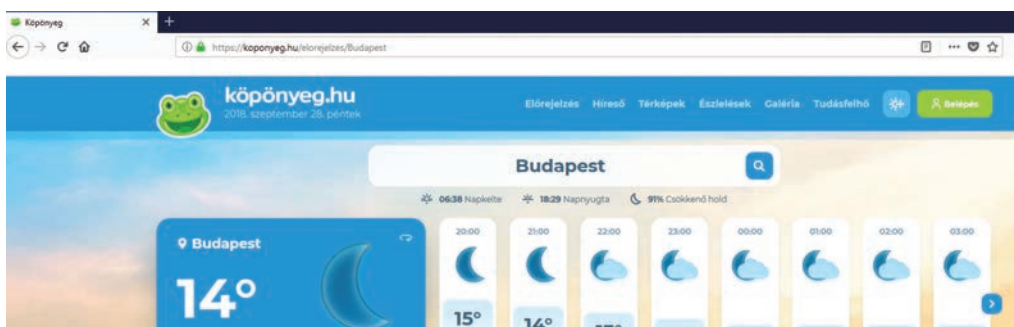
MENETRENDEK (WWW.MENETRENDEK.HU)

A tömegközlekedési cégek oldalait – BKK, Volán, Mahart, Bahart, MÁV, GySEV – megtalálhatjuk, ha beírjuk a cégek nevét a keresőbe. A menetrendek.hu gyűjtőoldalon egy helyről juthatunk hozzá az információkhoz.

IDŐJÁRÁS-ELŐREJELZÉS

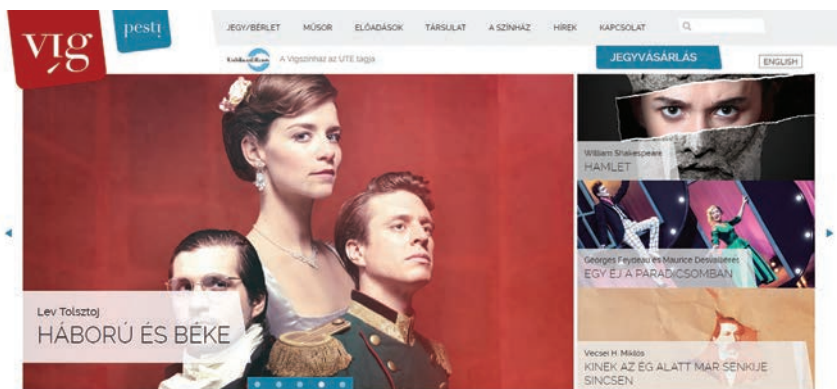
Az interneten a magyar vagy a külföldi időjárásról is tájékozódhatunk, erre is használjuk bátran a kereső! Magyar nyelvű időjárás-előrejelző oldalak többek közt az Országos Meteorológiai Szolgálat honlapja (met.hu), a Köpönyeg.hu (koponyeg.hu) és az Időkép (idokep.hu).

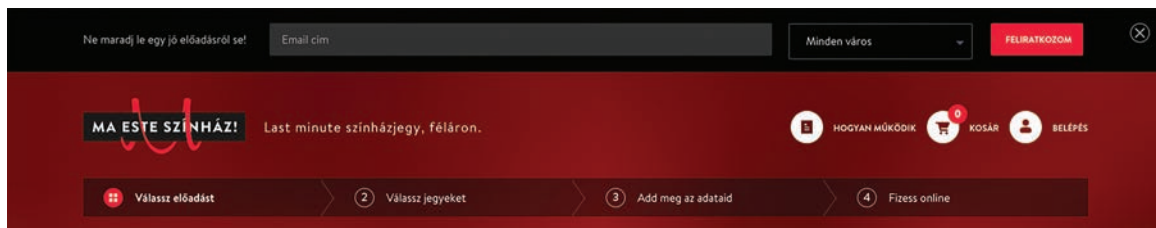
BÖNGÉSZŐK

EGY KIS KULTÚRA

Egy kis segítség színházba járóknak: minden színháznak van saját honlapja. A megnevezések, a megjelenítés különbözőek lehetnek, de a tartalom nagyon hasonló az összes oldal esetében. Röviden áttekintjük két színházi honlap fejlécét:

Ismerkedjünk meg egy speciális színházjegy-szolgáltató programmal, a maestreszinhaz.hu-val! Ez az oldal azoknak jöhet jól, akik hirtelen döntéstől vezérelve szeretnek színházba járni, itt ugyanis minden nap éjfélkor az aznapi maradék jegyet vásárolhatjuk meg, az általános árnál lényegesen olcsóbban. Lehetőség van internetes fizetésre vagy személyes átvételre. Internetes fizetés esetén e-mailben küldik el a jegyet, amit ki kell nyomtatnunk, vagy egy okoseszközön kell elvinnünk.

Az oldal nem regisztrációköteles, azaz felhasználói fiók létrehozása nélkül is tudunk jegyet rendelni. Rendszeres használat esetén azonban érdemes regisztrálni, mert ez meggyorsítja és megkönnyíti a rendelést.

BIZTONSÁG BARANGOLÁS KÖZBEN

Internetes barangolás közben is fontos a saját biztonságunkra való odafigyelés, az adataink védelme. Az adatvédelem több szinten nyilvánul meg. Van, amelyet az internetes oldal szolgáltató számunkra, de rajtunk is sok múlik. Biztonságos oldalakra utal a teljes elérési útvonalban (a fenti keresőmezőben) megjelenő HTTPS-jelölés: a minősített, biztonságos elérés

BÖNGÉSZŐK

jele. Ez annyit tesz, hogy az adatok továbbítása titkosítva történik. Jellemzően felhasználói fiókot alkalmazó oldalak, fizetési felületek esetén találkozhatunk vele.

A mi dolgunk, hogy vigyázzunk az adatainkra: illetékteleneknek ne adjuk meg a személyes/kényes adatainkat. Az internetes bankolásnál, fizetésnél mindig győződjünk meg arról, hogy a megfelelő oldalon tartózkodunk – egy pillantást mindig vessünk a felső sorban az URL-re (teljes elérési útvonalra), hogy minden karaktere stimmel-e. Fontos tudni, hogy a bank vagy bármilyen szolgáltató nem fog e-mailben adatokat – pláne utalást! – kérni. Ha bármilyen furcsa levelet kapunk, cselekvés előtt feltétlenül egyeztessünk a szolgáltatónkkal!

Keresés, böngészés közben találkozhatunk átverős oldalakkal. Ezek az oldalak többfélék lehetnek, a nevük változhat – megszüntetik, aztán többé-kevésbé módosított néven újraindítják őket.

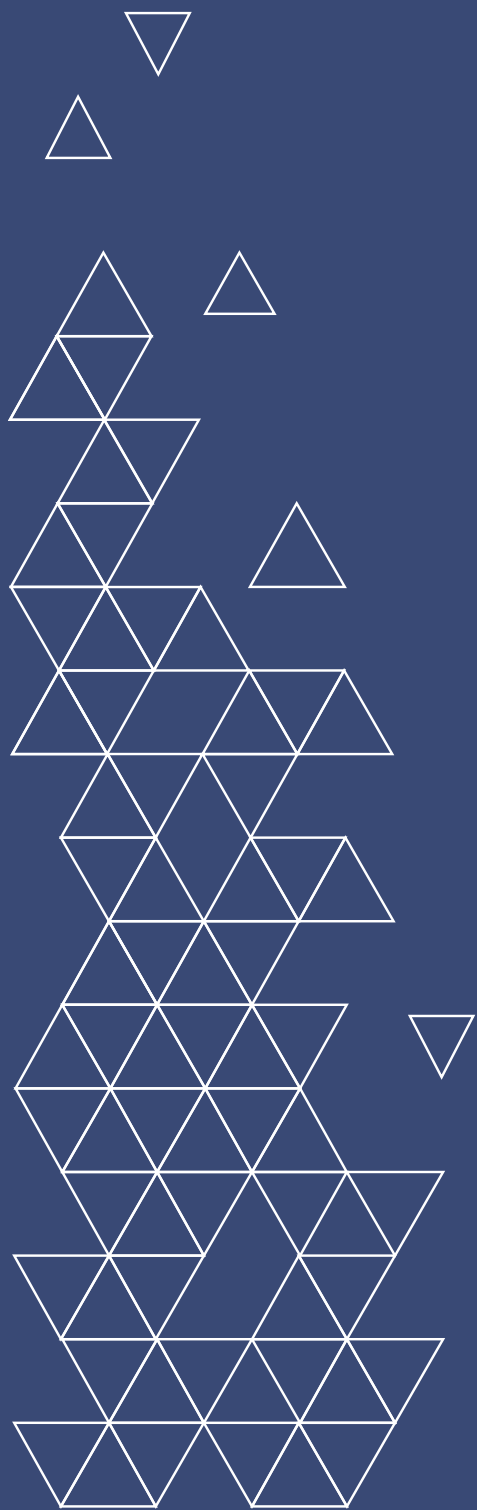
Ezek az oldalak:

- álhíroldalak, amelyek kitalált híreket terjesztenek;
- bizonyos világlátás vagy egy konkrét cél érdekében (súlyosan) eltorzítják a híreket;
- áltudományos oldalak, amelyek tudományosan erősen megkérdőjelezhető tartalmakat szolgáltatnak;
- összeesküvés-elméleteket (konteókat) tesznek közzé;
- szatirikus/ironikus cikkeket szolgáltatnak;
- vagy kattintásvadász oldalak, amelyek facebookos jelenléttel, régi hírek „újrafelhasználásával” dolgoznak.

Könnyen felismerhetjük ezeket, mert jellegzetes figyelemfelhívó szövegeket alkalmaznak: „Oszd meg, és szerencse ér!”, „Ezt mindenkinek látnia kell!”, „Csodaszor, ami a rákot gyógyítja, de eddig elhallgatták előled!” „A híres színész kitalál!”, „Nem fogod elhinni!”

Tapasztalatok alapján haladó felhasználóknál szép számmal gyűlnek össze jelszóvédett oldalak (levelezőprogramok, Facebook, internetes vásárterek, bevásárlás, bankolás stb.). Rendes felhasználóként jól tesszük, ha minden egyes fiókhhoz más-más, „erős” jelszót választunk, de ezeket bizony nagyon nehéz fejben tartani. Ebben segítenek a digitális széfek, ahol viszonylagos biztonságban tárolhatjuk az oldalak elérési útvonalát a hozzá tartozó felhasználónevekkel és jelszavakkal. A Google Chrome lehetőséget ad erre a tárolásra, de külön digitális széfet – pl. LastPass – is használhatunk.

07

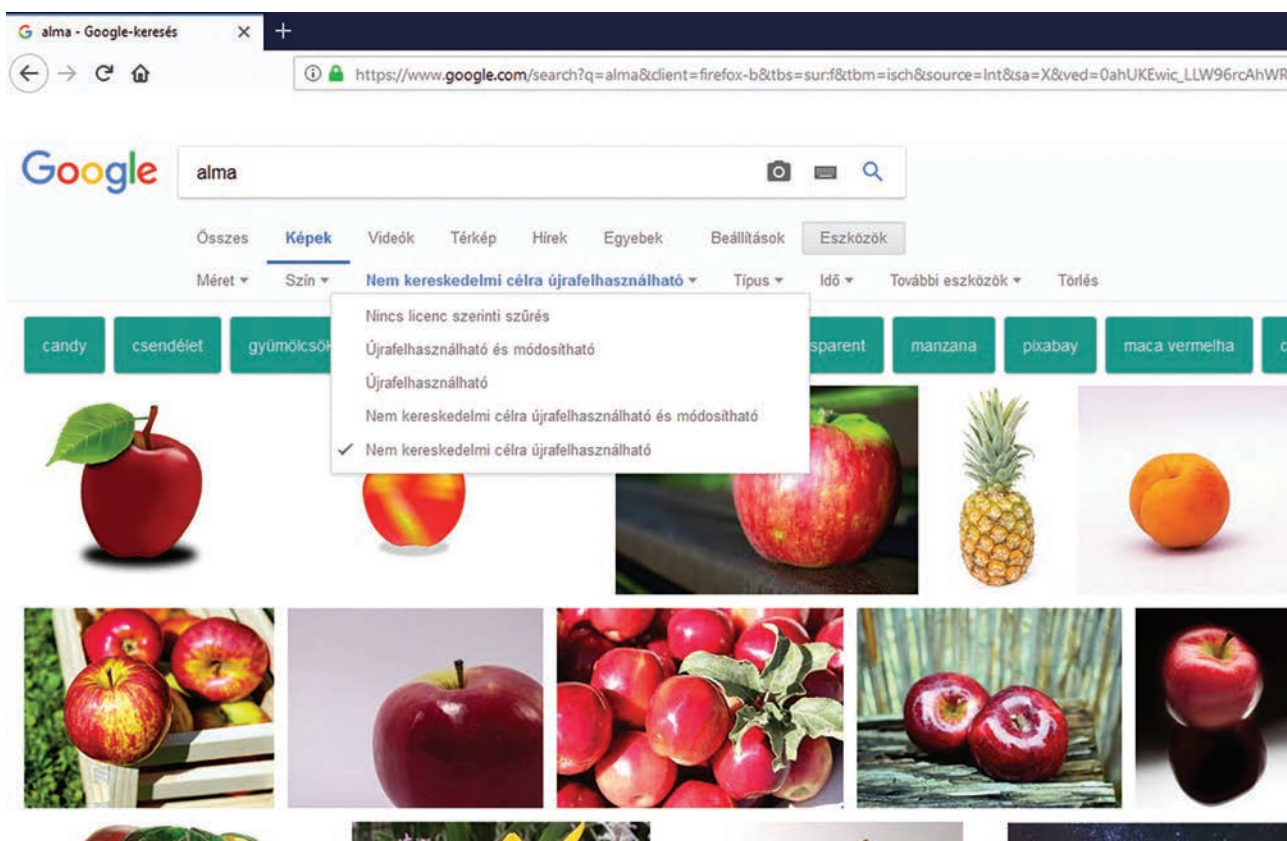
ΚΕΡΕΚ, ΒΙΔΕΟΪΚ

KÉPEK, VIDEÓK

INGYENESEN LETÖLTHETŐ KÉPEK

1. Google (www.google.com)

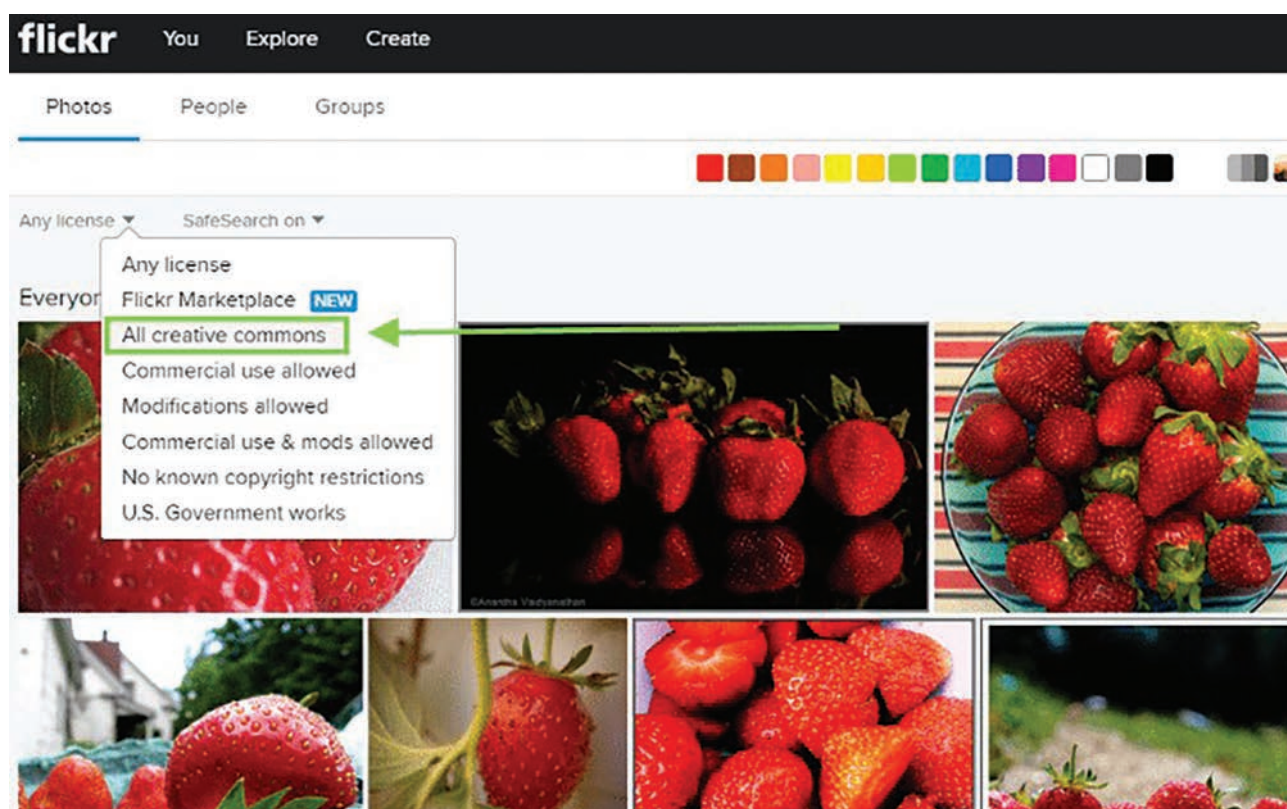
Csak ügyesen! Sima keresés → Képek fül → Eszközök → Felhasználási jogok → A nincs licenc szerinti szűrést állítsuk át a „Nem kereskedelmi célra újrafelhasználható” lehetőségre, és meg is kapjuk az almás képet, amelyeket szabadon felhasználhatunk.

KÉPEK, VIDEÓK

2. Flickr (www.flickr.com)

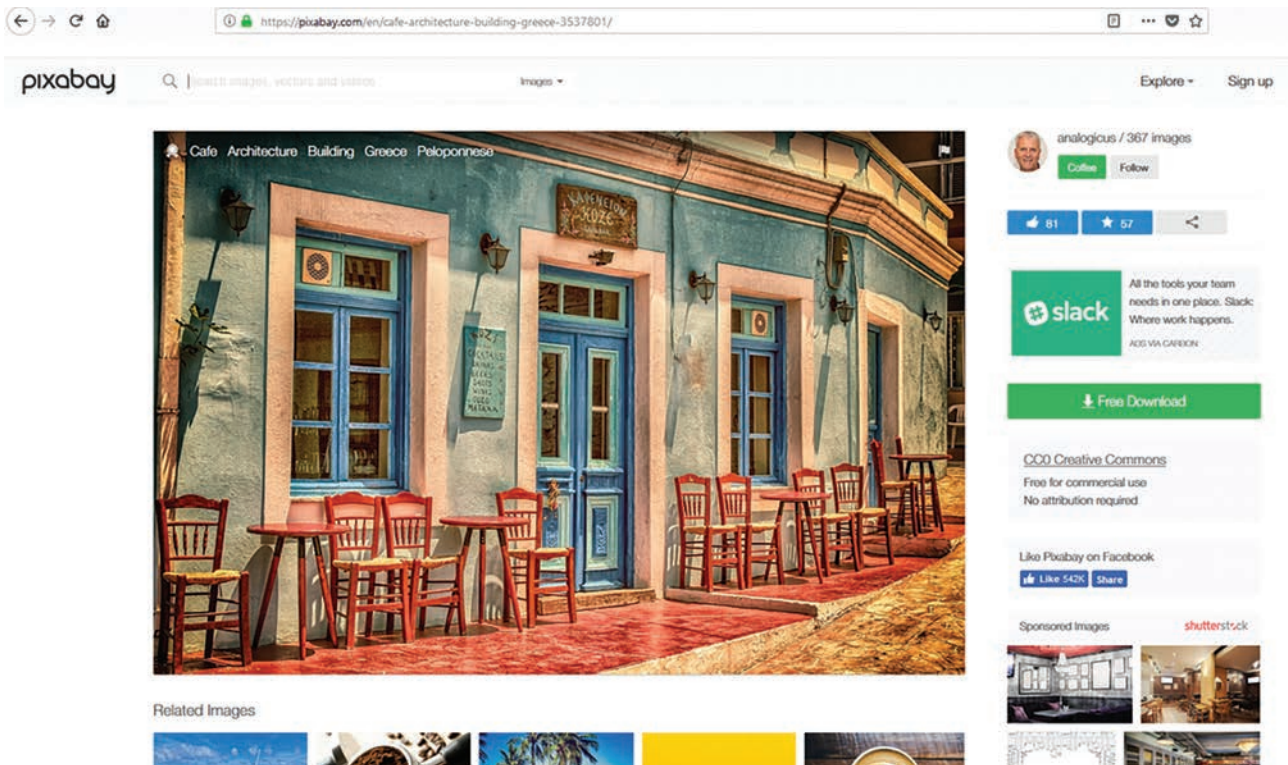
Viszonylag egyszerű a használata. Itt is be kell állítani, hogy „creative commons” (azaz a „nevezd meg”, „ne add el” és „így add tovább” elveket betartva ingyen felhasználható) képeket lássunk, cserébe nagyon sok jó képet találunk. Ha nem állítjuk be, az sem baj, mert a Flickr figyelmeztet, ha fizetni kellene egy képért.

KÉPEK, VIDEÓK

3. Pixabay (www.pixabay.com)

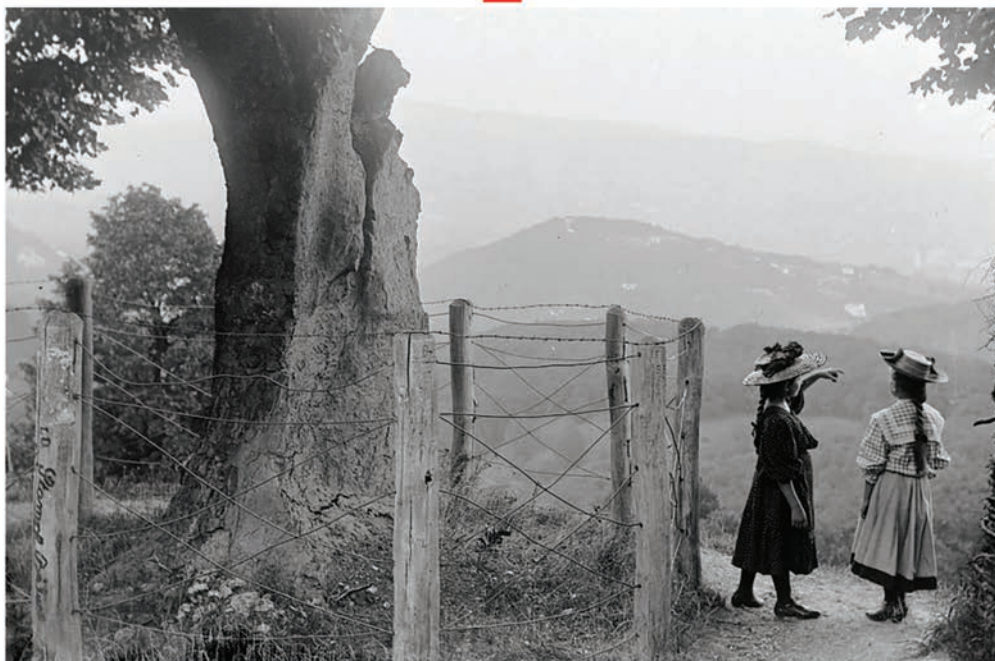
Ismertebb oldal és sok jó kép van rajta.

KÉPEK, VIDEÓK

4. Fortepan (www.fortepan.hu)

A Fortepan két magánember, Szepessy Ákos és Tamási Miklós kezdeményezésére jött létre 2010 őszén. Nevét a váci Forte fotócikkgyártól kölcsönözte, a háború után így hívták a legelterjedtebb és legnépszerűbb filmnegatívumot. Az online archívum alapját kettőjük gyűjteménye adta. Kezdetben a fotók zöme budapesti lomtalanításokból származott, több mint húsz év kidobott albumaiból, negatívjaiból szkennelték – mára (2019 októberében) 120 ezer képnél jár a kollekció. A fotók szabadon publikálhatók, csak az az a kérés, hogy a nyomtatásban vagy az interneten közölt fényképek alá, mellé írják oda, hogy Fotó: Fortepan/XY (az adományozó neve).

1900. Magyarország, Budapest XII. Normafa, a legendás öreg bükk maradványa.

KULCSSZÓ: Budapest / copf / divat / fiatalság / kalap / lőtérkép / magasszárú cipő / nyugalom / távolba tekint +

LISTÁHOZ LETÖLTÉS FULL SCREEN ADOMÁNYOZÓ: FORTEPAN KÉPSZÁM: 2787 TALÁLAT: 1 / 119638

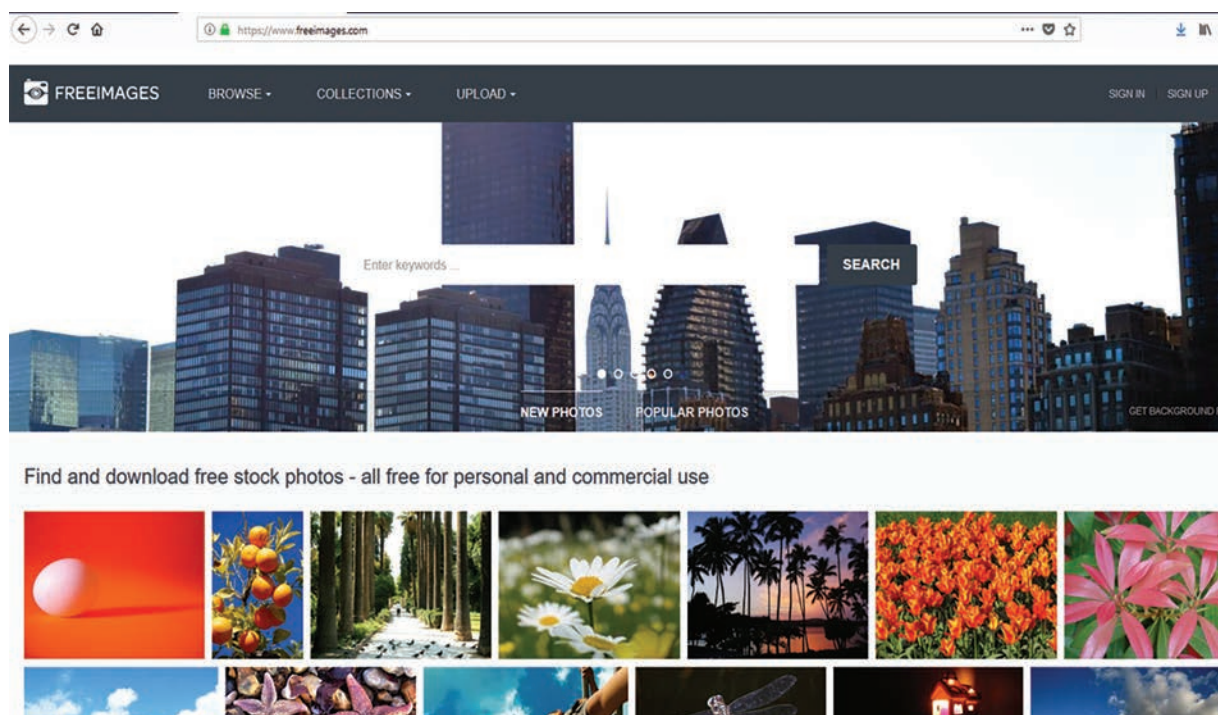
5. Unsplash (www.unsplash.com)

Ide ismert fotósok, fotóművészek küldik be képeiket, amelyeket szabadon felhasználhatunk.

KÉPEK, VIDEÓK

6. Freeimages (www.freeimages.com)

7. Gratisography (www.gratisography.com)

8. Death To Stock (www.deathtothestockphoto.com)

Nem szokványos illusztrációs fotók gyűjteménye.

9. Foter (www.foter.com)

10. I'm Free (www.imcreator.com/free)

Ezen az oldalon nemcsak ingyenes fotók, de illusztrációs grafikák, illetve ikonok is találhatóak.

11. Jay Mantri (www.jaymantri.com)

Egy nagyon jó fotós, aki rendszeresen tesz elérhetővé új, ingyenes képeket.

12. Public Domain Archive (www.publicdomainarchive.com)

Minden héten új, ingyenes képek.

13. Photopin (www.photopin.com)

14. Freepik (www.freepik.com)

15. Wyllo (www.wyllo.com)

Havi öt képet át is méretezhetünk pluszban, így időt takaríthatunk meg.

KÉPEK, VIDEÓK

FOTÓK, FÁJLOK ÁTVITELE KÜLSŐ ESZKÖZRŐL

(Pendrive, kamera, fényképezőgép, okostelefon vagy más.)

1. Az eszközhöz kapott kábel segítségével vagy az eszközt az USB-csatlakozóba dugva létrehozzuk az összeköttetést. Egyes okostelefonokon, kamerákon külön engedélyezni kell a meghajtóként való csatlakoztatást, különben csak tölt a készülék – ezt ellenőrizzük a telefonra, képernyőre nézve.
2. Megvárjuk, amíg a telepítés elkészül, a Fájlközelítő megnyitásával a Sajátgép alatt megkeressük az újonnan csatlakoztatott eszközt. Az új eszköz neve utalhat a telefon, kamera nevére, típusára.
3. Megnyitjuk az eszközt, duplán rákattintva. Ezzel eljutunk az eszköz mapparendszerébe. A fotókat általában DCIM, Photos, Pic, Pictures vagy hasonló nevű, esetleg a kamera típusára, nevére utaló nevű mappa rejti. Ezt szintén dupla kattintással megnyitjuk, amennyiben további belső mappa van, azt is megnyitjuk dupla kattintással.
4. A megnyílt mappában megjelennek a fotók (videók, egyéb fájlok). Kijelöléssel (egy elem esetén kattintás a megfelelőre, több elem esetén egy kattintás után az elemen jobb egérgomb és az összes kijelölése, vagy a Ctrl+A billentyűkombinációval minden elemet, a Ctrl folyamatos nyomva tartása mellett a megfelelő elemekre kattintással bármely tetszőleges számú elemet ki tudjuk jelölni) kiválasztjuk a fájlokat, amelyeket másolni vagy áthelyezni szeretnénk.
5. A kiválasztott fájlra vagy fájlok valamelyikén jobb egérgommbal kattintva a feljövő menüből a másolás vagy az áthelyezés lehetőséget választjuk, vagy billentyűzet segítségével kijelölés után másoláshoz a Ctrl+C, áthelyezéshez a Ctrl+X lehetőséget választjuk.
6. Kikeressük a Sajátgépen belül azt a helyet, ahol a kijelölt elemeket szeretnénk elhelyezni, majd a megnyitott mappában az üres területen jobb egérgombot nyomva a beillesztést választjuk, vagy billentyűzet segítségével a Ctrl+V billentyűkombinációval beillesztjük a fájlokat.

KÉPEK, VIDEÓK

VIDEÓ LETÖLTÉSE A YOUTUBE-RÓL

1. Megnyitjük a YouTube-on a kiválasztott videót.
2. Az internetböngésző címsorába kattintva kimásoljuk a videó pontos linkjét (a kattintás után megnyomjuk a Ctrl+C gombokat, vagy pedig a kijelölt linken jobb egérgomb megnyomása után a Másolás lehetőséget választjuk).
3. Új fület nyitunk a böngészőben a pluszjellel vagy a Ctrl+T billentyűkombinációval, a címsorba beírjuk a convertio.io nevet, és beillesztjük a megfelelő helyre a videó linkjét.
4. Kiválasztjuk, hogy hangot (MP3), mozgóképet (GIF) vagy hangot és videót (MP4) szeretnénk letölteni, majd a Konvertálás-gombra kattintunk.
5. A megjelenő reklámokat, akár többet is, becsukjuk, a lapfülön látható kis x-ekre kattintva.
6. Ha nem jelent meg a letöltésre vonatkozó kérdés („Mit szeretne tenni a ... fájljal?”), akkor ismét a letöltésre kattintunk, és bezárjuk a feljövő reklámokat.
7. A megjelenő kis letöltésablakban a mentést választjuk (ekkor a letöltendő anyag a számítógép Letöltések- vagy Downloads-mappájába kerülnek, amit a Fájlkézeltől érünk el), vagy pedig a Mentés másként lehetőséget választva magunk tudjuk kijelölni, hogy melyik mappába kerüljön a videó.

Reklámblokkoló:

A reklámokat többféle böngészőben is megpróbálhatjuk letiltani, egy lehetőség: <https://bit.ly/35xmoa0>.

Másik lehetőség a link másolása helyett:

A megnyitott videó linkjébe, a címsorba kattintunk kétszer, hogy a kurzor a http://www.youtube.com résznel a www után levő pont és az y közé kerüljön, majd oda beírjuk a CONV betűket, és megnyomjuk az Entert. Ezzel automatikusan a convertio.io oldalra kerülünk, ahol már nem kell bemásolni a videó linkjét, csak ki kell választani, hogy melyik formátumba szeretnénk konvertálni. Az eljárás többi része azonos a fenti leírással.

KÉPEK, VIDEÓK

Letöltések-könyvtár:

Alapértelmezésben, ha nem állítunk be más mappát a letöltésekre, minden, az internetről letöltött dolog idekerül a Windows rendszerben. A Fájlközelítő ablakában, a bal oldali gyorselérés listában megtaláljuk, egyébként helye az alap, többnyire C: betűjelű meghajtón, a Felhasználók-könyvtáron belül az adott felhasználónév és a Letöltések-mappa, amelynek elérési útja: C:\Users\Felhasznalónev\Downloads, ahol a felhasználónév a bejelentkezéskor láthatóval megegyezik (a tanfolyami gépeken ez az Admin volt).

Tömeges képátméretezés, átnevezés egyszerűen az IrfanView nevű programmal. Magyarázat az itt látható a videóban, magyar nyelven: <https://bit.ly/32eOyW2>.

Az IrfanView program innen letölthető: www.irfanview.com.

Másik lehetőség egy ingyenesen használható átméretező weboldal:

www.kepatmeretezes.hu.

1. Kiválasztjuk a gépről a fájlokat.
2. Beállítjuk a szélességet.
3. A Feltöltés-gombra kattintunk. A képen az eredmény látszik, a jobb oldali ablakban az „Összes letöltése egyben” linkre kell kattintani.

TÖMÖRÍTÉS

Egy vagy több fájl méretének csökkentése információvesztéssel vagy anélkül, például zene esetében az emberi fül számára nem hallható hangok törlése, kép esetében kevesebb szín használata, videónál bizonyos helyeken csak a változások mentése. A tömörített fájlok kiterjesztése többnyire .zip vagy .rar.

A tömörítés menete:

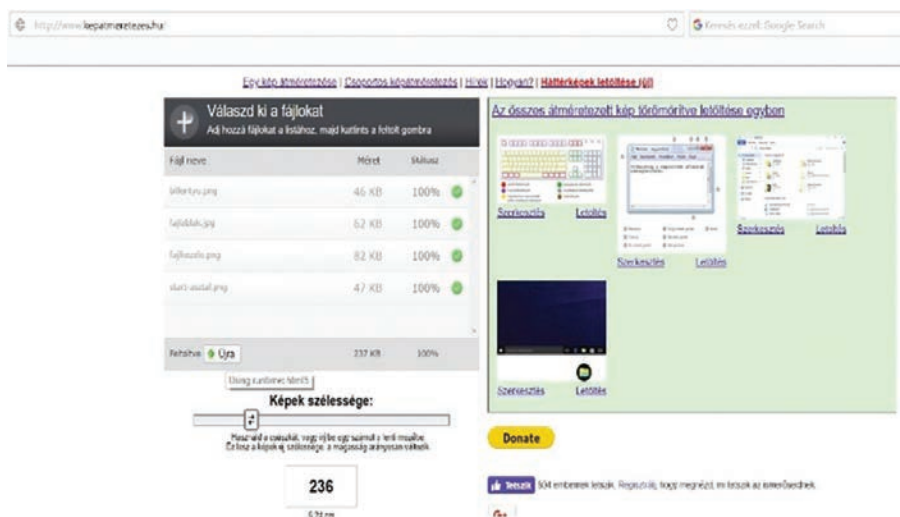
A tömörítendő fájlok kijelölése → jobb egérgomb → küldés → Tömörített mappa.

A tömörített állományokat a fogadó félnek ki kell bontania.

KÉPEK, VIDEÓK

A kicsomagolás/kibontás menete: kijelölés → jobb egérgomb → Az összes kibontása... (ki kell választani, hogy a kibontott fájl melyik mappában legyen, alapértelmezettként az aktuális helye van megadva).

YOUTUBE

Az interneten nemcsak képeket találunk szép számmal, hanem videókat is. A nagy videógyűjtő oldalak közül a Google-csoport videós oldalával, a YouTube-bal ismerkedtünk meg. A térképes szolgáltatáshoz hasonlóan a YouTube is használható Google-felhasználóval (accounttal) belépve, vagy anélkül. Nem kell bejelentkeznünk a programba felhasználói fiókkal ahhoz, hogy videókat keressünk és nézegessünk, de fiókunk használatával plusz szolgáltatásokhoz juthatunk.

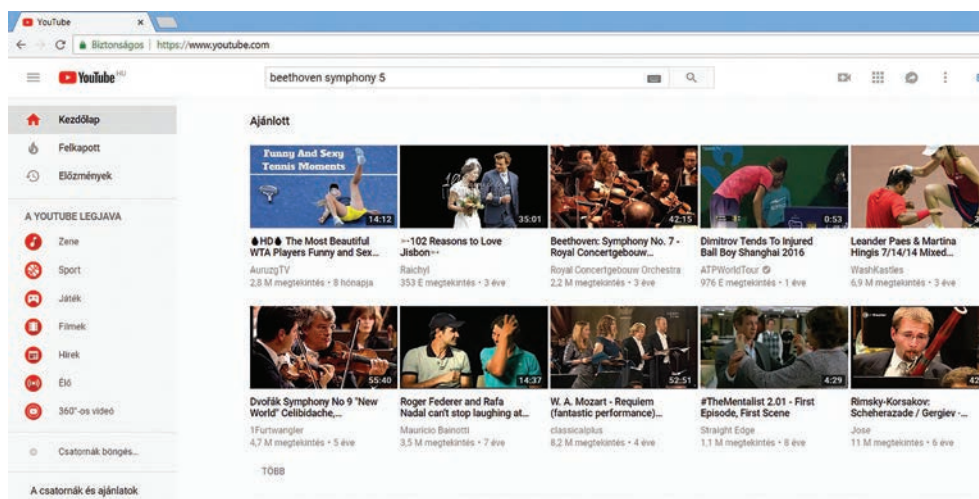
KÉPEK, VIDEÓK

A YouTube is elérhető számítógépen:

Beírjuk a böngészőbe a youtube.com teljes elérési útvonalat, és máris a főoldalán vagyunk. Mobilalkalmazásként telefonra, tabletre letölthető – Android rendszert használó eszközeinken jó eséllyel meg is találjuk. Itt is a jellegzetes ikont keressük:

A böngészőben így néz ki a YouTube kezdőoldala: a bal felső sarokban látjuk a YouTube-feliratot és a jellegzetes logót. Ide kattintva bármikor visszajutunk a YouTube kezdőoldalára.

Bal oldalon helyezkedik el a menü. A kezdőképernyő legnagyobb részén videóajánlásokat találunk. Korábbi kereséseink alapján igyekeznek a program további, az eddigi témákhoz illeszkedő videókat felajánlani. Ajánlásokat a legnépszerűbb videók közül is látunk, lefele görgetve körülnézhetünk, hátha találunk kedvünkre valót. Ha valamelyik megtetszik innen, egy bal kattintás a képen, és máris indul a videó.

A keresőmező – itt is látszik a most már jól ismert nagyítóra – az oldal tetején közepén van, induláskor rögtön ide kerül a mutatópálca, és a program várja, hogy keressünk valamit. Ha a mutatópálca nem villog a keresőmezőben, akkor nekünk kell odahelyezni, egy bal egérgékkattintással.

A keresés nagyon hasonlóan működik ahhoz, mint ahogy a böngésző keresőmotorja keres: kapunk egy listát beírás közben egy lenyíló ablakban, ahonnan, ha szeretnénk, tudunk is választani. Ha nem, végigírjuk, amit akartunk. A beírás végén Enter-billentyűvel – vagy

KÉPEK, VIDEÓK

a keresőmező végén lévő nagyítóra kattintva – jelezzük, hogy a keresőn a sor. A YouTube videómegosztó azonban nem a teljes világhálón keres videókat, hanem kizárólag saját adatbázisában.

A találati listában ennek megfelelően csak videók lesznek – pontosabban videók és hangfelvételek, de a rendszer ez utóbbiakat is videóként kezeli. A kereshető témák végtelenek: videoklipek, filmek, könnyű- és komolyzenei felvételek, sport, hobbi, oktatóvideók stb.

A találati listából úgy választunk ki egy videót, hogy egyszerűen bal gombbal rákattintunk – mobilszközön az ujjunkkal megérintjük. A videó rögtön el is indul. A bal oldalon nézzük a videót, a jobb oldali sávban pedig a témához kapcsolódó, ahhoz hasonló videók sorát találjuk. Van itt egy csúszka, ezzel ki-be tudjuk kapcsolni az automatikus lejátszást, azaz hogy lejátszónk a kiválasztott videó végén mindjárt el is indítsa a sorban következőt.

SZŰRÉS

Beethoven - Symphony No. 5 (FULL)
andrea romano • 21 M megtekintés • 6 éve
Beethoven - Symphony No. 5 (FULL) - Symphony No. 5 in C minor The four-note opening motif are known worldwide, with the ...

Ludwig van Beethoven Symphony No. 5 in C minor, Op. 67 - Leonard Bernstein
agunlaaaak • 794 E megtekintés • 4 éve

Beethoven's 5th Symphony
castout888 • 54 M megtekintés • 10 éve
This is the first movement of Beethoven's 5th symphony. Composed between 1804 and 1808.

Johannes Brahms
Symphony No.4 in E minor

Wiener Philharmoniker
Leonard Bernstein, conductor

September 8, 1988, Luzern

Következő

AUTOMATIKUS LEJÁTSZÁS

Beethoven: Symphony No. 7 - Royal Concertgebouw Orchestra
Royal Concertgebouw Orchestra
2,2 M megtekintés

Egyveleg - Brahms: Symphony No.4 in E minor - Bernstein / Wiener...
YouTube
50+

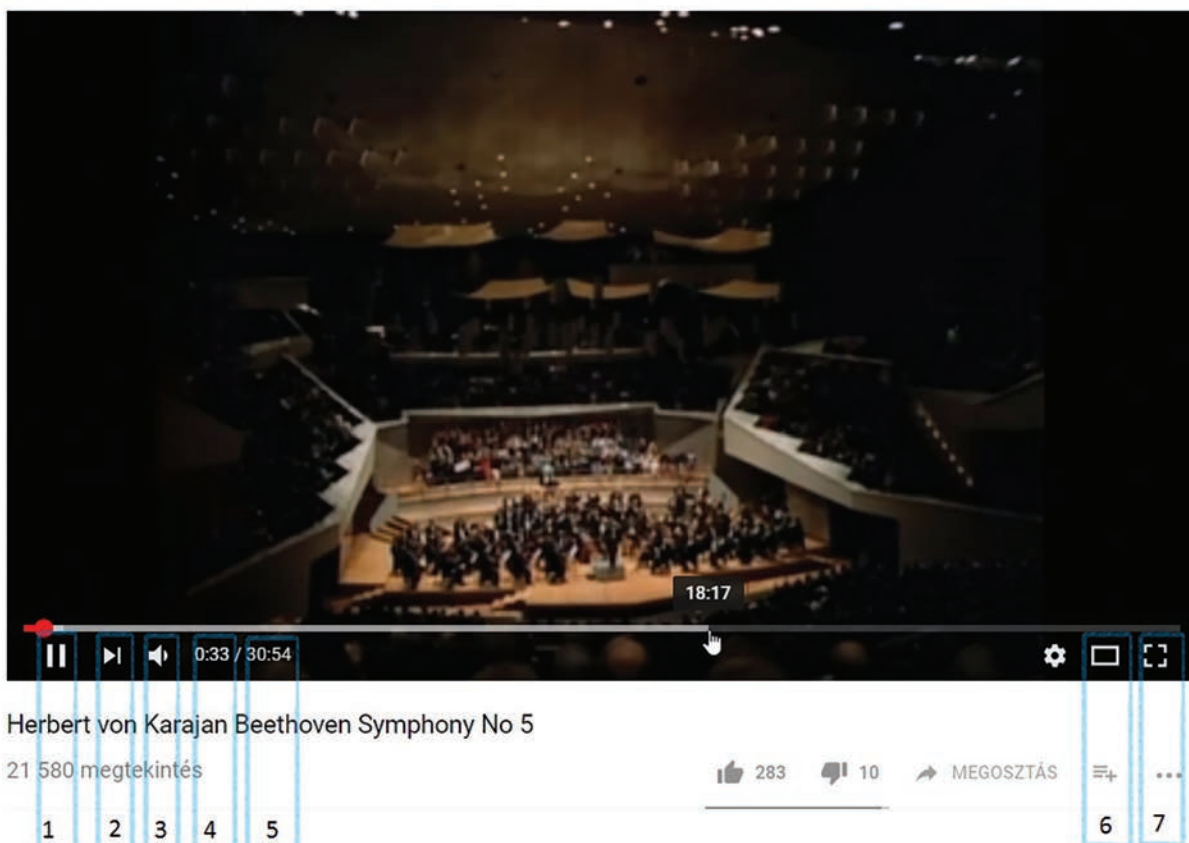
Brahms, Symphony Nr 3 F Dur op 90 Leonard Bernstein...
some cane
619 E megtekintés

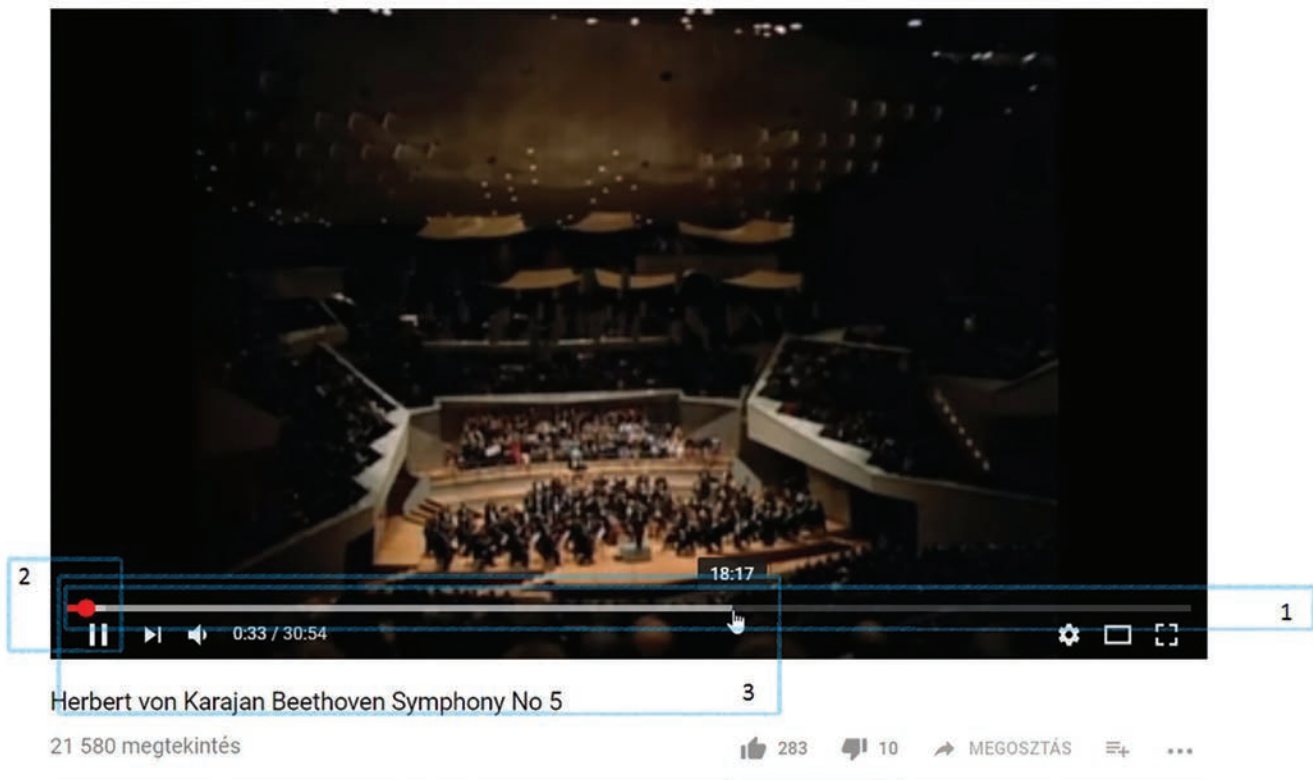
KÉPEK, VIDEÓK

A videón több dolgot is beállíthatunk, de ahhoz, hogy a kezelősáv megjelenjen, az egeret a videó felületére kell húznunk:

1. Lejátszás/megállítás (Pause)-gomb. Leállítani vagy újraindítani úgy is lehet, hogy a videó felületére húzzuk az egeret, és kattintunk egyet a bal egérgombbal.
2. Következő videó lejátszása.
3. Hangerőszabályzó: csak az adott videó hangerejét tudjuk vele állítani. A hangszóróra kattintva le is némíthatjuk.
4. A videóból már lejátszott rész időtartama.
5. A teljes játékidő.
6. Mozimód bekapcsolása/kikapcsolása: széles vásznúra nyitja a videót.
7. Teljes képernyős mód bekapcsolása/kikapcsolása: teljes képernyő esetén csak a videó látszik a képernyőnkön. Olyan, mintha tévéznénk. Esc vagy F11 funkcióbillentyűvel is kiléphetünk ebből a módból.

KÉPEK, VIDEÓK

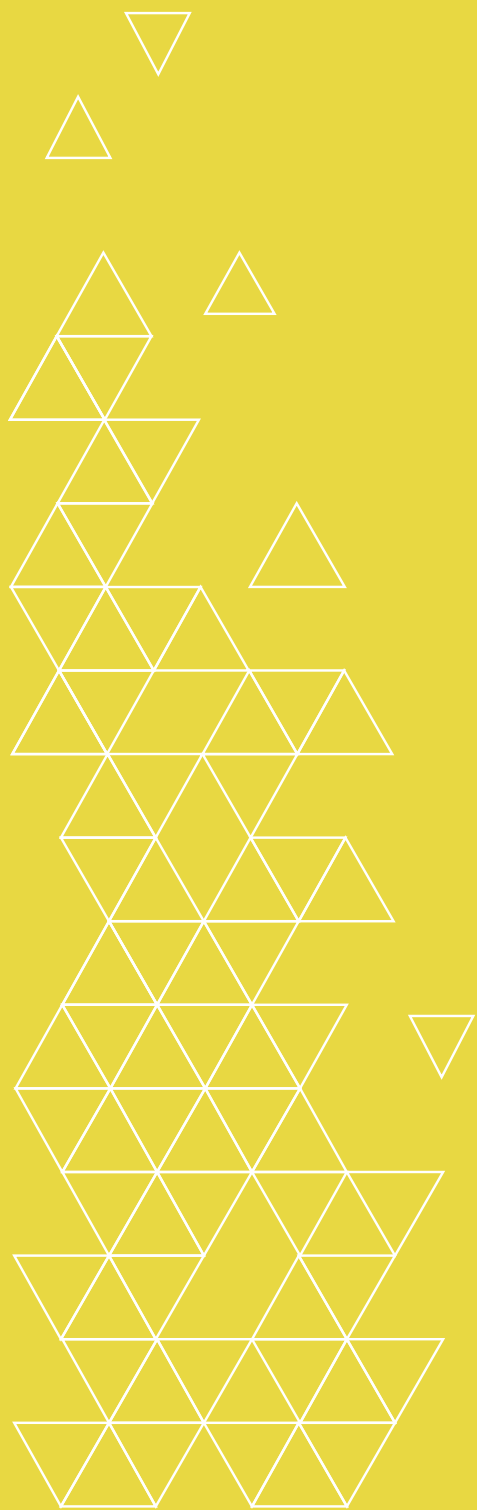
1. A sötétebb szürke csík a videó teljes hosszát jelzi.
2. A piros csík az adott pillanatig lejátszott videó hossza.
3. A világosszürke csík az adott pillanatig előtöltött („bufferelt”) mennyiséget mutatja.

A világosszürke csík előbb-utóbb eléri a videó teljes hosszát. Fontos, hogy ez a világosszürke csík a piros csíkunk előtt járjon, a lejátszó ugyanis csak azt a videórészletet tudja nekünk lejátszani, amit már előre letöltött magának az internetről. Lassabb internetkapcsolat esetén, ha ez a betöltés lassabb, mint a lejátszás, videónk „szaggatni” fog, időről-időre megáll, mert meg kell várnia a lejátszásnak, hogy a betöltés megessen.

Ha végignéztük a videót, kereshetünk másikat, vagy megnézhetjük a soron következőt.

08

**ONLINE
TÉRKEPEK**

ONLINE TÉRKÉPEK

TUDNIVALÓK

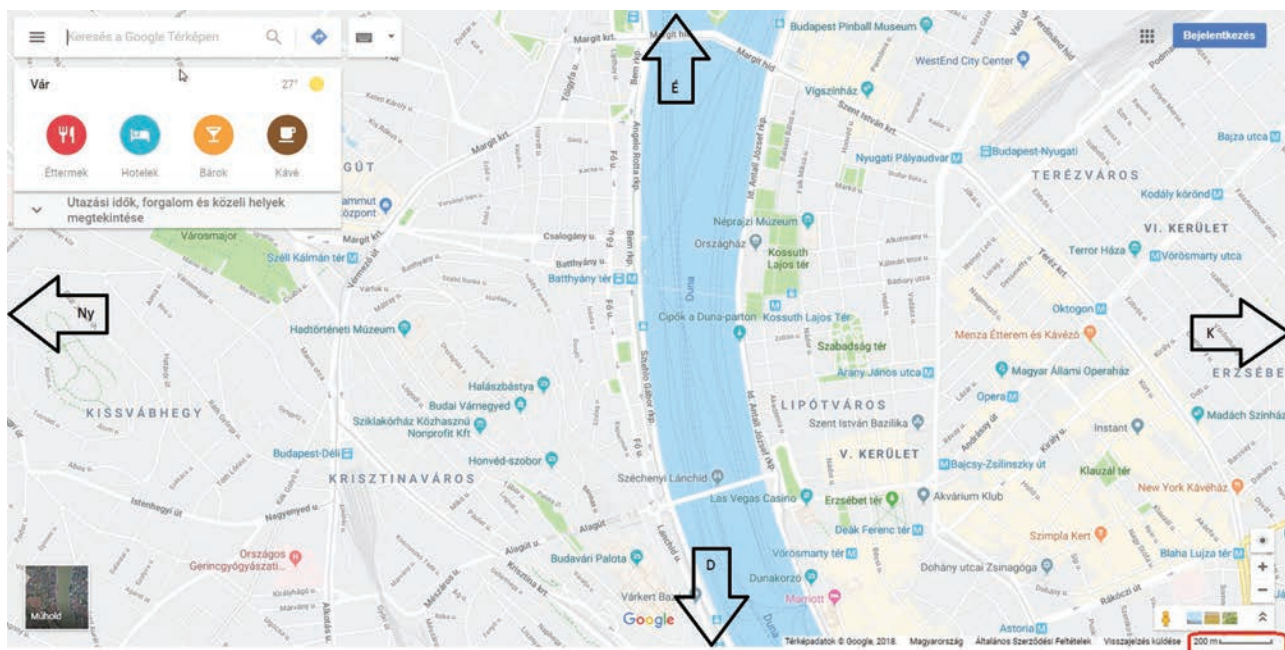
Az interneten sokféle térképet találhatunk. Ezek közül egyet, a Google csoporthoz tartozó Google Térképpel (Maps) foglalkoztunk.

Ezt a www.google.hu/maps címen találhatjuk meg, a foglalkozásokon a „Google térkép” keresőkifejezéssel jutottunk el hozzá. Ha a megfelelő oldalt nyitjuk meg, az alábbi felület bukkan fel: (helymeghatározás)

Ez egy digitális térkép, a klasszikus, papíralapú térképekkel mutat hasonlóságokat, de bizonyos tekintetben sokkal többet kínál azoknál.

A megjelenés – rajzok, színezés – sok mindenben hasonlít az atlaszokéhoz. Hasonló a térkép tájolása is: a képernyő felső széle felé van észak, az alsó felé dél, balra nyugat, jobbra pedig kelet. Ezt a térkép tartja is, ha más nézetben (műholdképen vagy az utcánézetben) elfordulunk, az alapértelmezett nézethez visszatérve a tájolás is helyreáll.

Méretarányt viszont nem találunk. A képernyő jobb alsó sarkában van egy szám, amely azt mutatja, hogy a jelölt szakasz az adott nagyításban mekkora távolságot jelent (méterben vagy kilométerben).

ONLINE TÉRKÉPEK

ALAPMŰVELETEK

A térképet nagyíthatjuk, kicsinyíthetjük vagy mozgathatjuk. Nagyításkor kisebb területet jelenítünk meg, amelyet részletgazdagabban láthatunk. Kicsinyítéskor nagyobb felületet tekinthetünk át, de ez kevésbé lesz részletes. Mozgatáskor a térkép méretarányát nem változtatjuk, csak a felületén mozdulhatunk el valamilyen irányba.

NAGYÍTÁS, KICSINYÍTÉS

Az egér görgőjével méretezünk: magunk felé görgetve kicsinyítjük, a görgőt az ellentétes irányba mozgatva nagyítjuk a térképet

A képernyőn látható gombokkal: a jobb alsó sarokban a '+' jelre kattintva nagyíthatunk, a '-' jelre kattintva kicsinyíthetünk

Mobil eszközök esetén ujjmozdulatokat is használhatunk: nagyításhoz tegyük a laptop tapipadjára két ujjunkat összezsipentve, majd finoman lezörítve nyissuk szét őket. Az ujjainkat egymás felé húzva kicsinyíthetjük a térképet. Így érhetjük el a kívánt eredményt az érintőképernyőkön is.

A nagyításhoz és kicsinyítéshez az egérkurzort veszi alapul az oldal, ezért tartsuk szemmel. Mindig oda fog nagyítani, ahol a kurzort pihentetjük.

MOZGATÁS

- ragadjuk meg a térképet az egérrel egy tetszőleges helyen (azaz a térkép egy pontjára mutatva nyomjuk le és tartsuk nyomva a bal egérgombot), majd húzzuk el valamely irányba.
- tapipad esetén ragadjuk meg a térképet az egérrel (nyomjuk le és tartsuk lenyomva a bal gombot), és a tapipadot simogatva mozoghatunk
- érintőképernyőn simító mozdulattal tallózhatunk

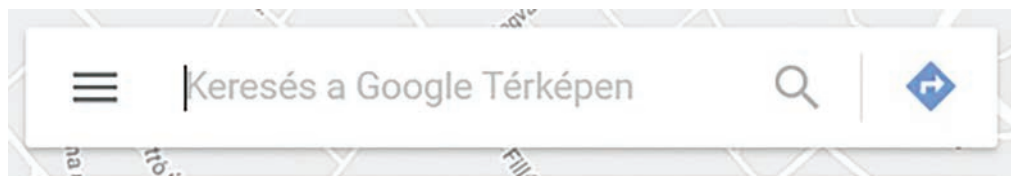
A mozgatást addig tudjuk végezni, míg a képernyő valamelyik széléig el nem jutottunk. Onnan már nem megy tovább, de ettől nem kell megijedni. Engedjük el a térképet (eresszük el a lenyomott egérgombot), így az egér újra szabadon, a térképtől függetlenül mozog, és a kurzort bármely pontra visszahúzhatjuk.

ONLINE TÉRKÉPEK

KERESÉS

A térképen kereshetünk is a bal felső sarokban lévő keresőmező segítségével. Bal egérgombbal kattintsunk bele egyet, ezzel elhelyezzük a mutatópálcát, és ha ez megjelent, már írhatunk is.

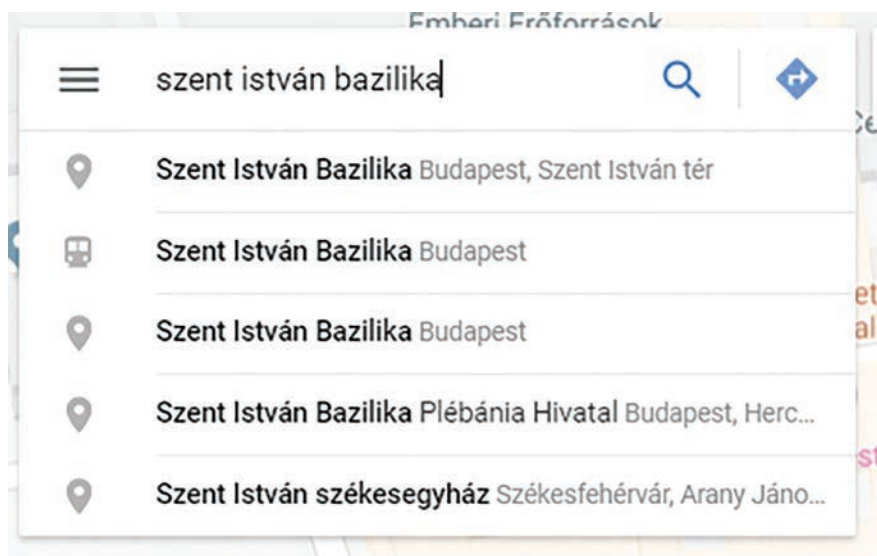

A keresőmezőben megjelenő „Keresés a Google Térképen” szöveg csak információ, nem fog zavarni a keresési szövegünk beírásában, tehát kitörölnünk sem kell.

Kezdjük el beírni a keresőmezőbe a megtalálni kívánt helyet. Alább látható, hogy nem kell ügyelni a nagybetűkre, a keresés így is remekül működik. A program igyekszik kapcsolódó találatokat megjeleníteni.

A felajánlott találatok listájából egy bal kattintással választhatunk egyet. Ha nem találtuk meg azt, amit kerestünk, írjunk tovább.

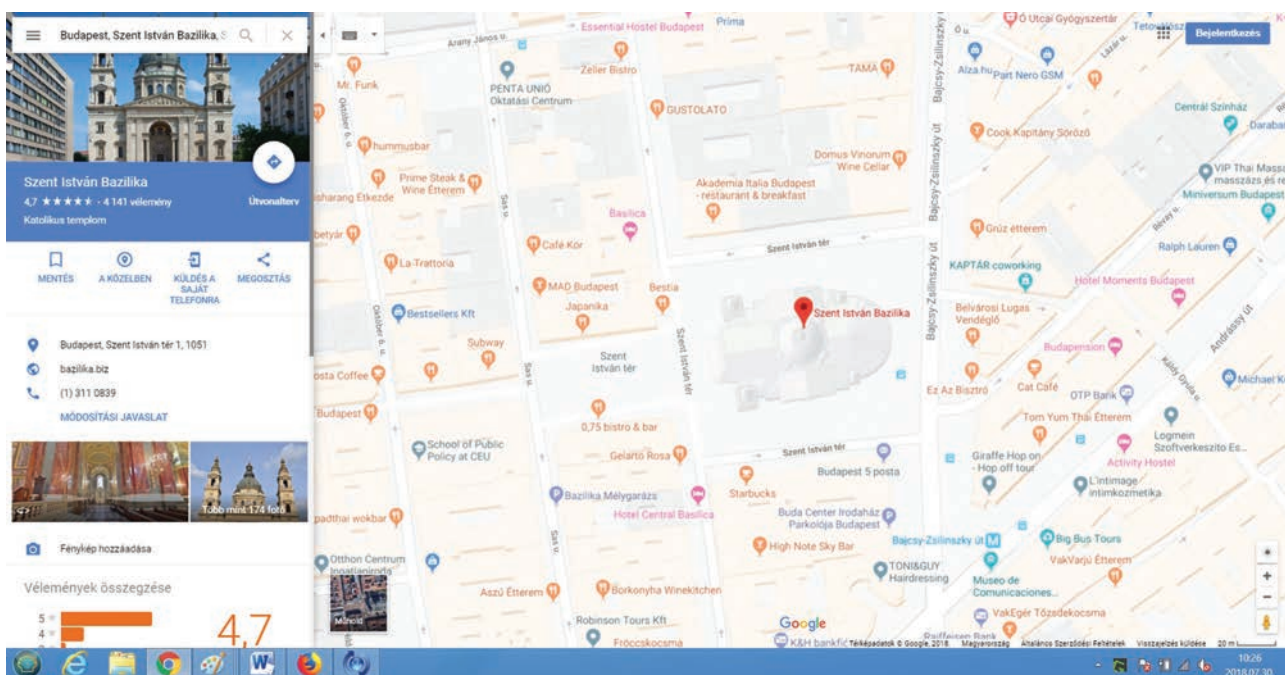
A listában lévő elemek előtt kis jelek – bója, metrószelvény – látható. A bója egy helyet takar, a metrószelvény pedig valamilyen tömegközlekedési pontot, például megállót, jelöl.

ONLINE TÉRKÉPEK

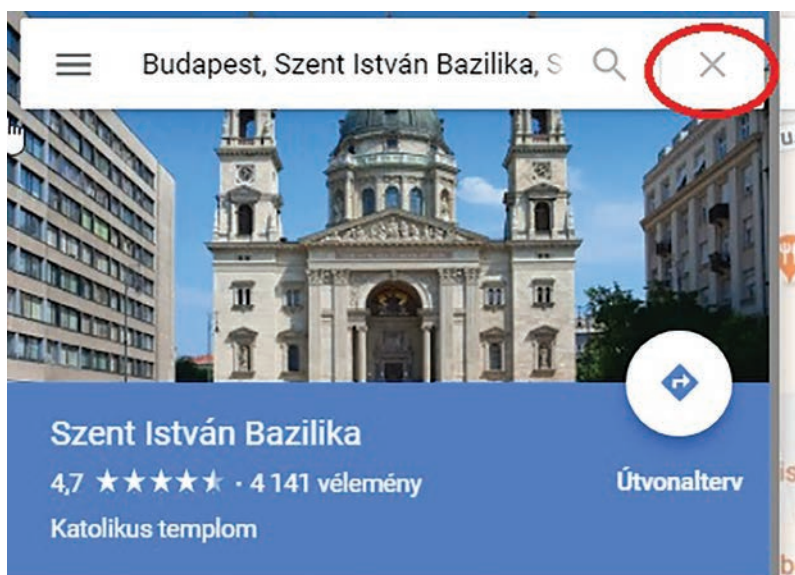
Kereshetünk konkrét postacímet (Mérleg utca 9.), utcát (Pozsonyi út, Budapest), településrészt (Lipótváros), települést (Kazincbarcika), de akár épületet (Szent István Bazilika), intézményt vagy szolgáltatást (színházak, gyógyszertárak) is, amit egy papíralapú atlaszban nem tehetnénk meg.

A kiválasztott hely elhelyezkedését piros bója jelzi a térkép felületén. A keresőmező alatt, a bal oldalon megnyílik egy információs panel, ahol láthatunk fotókat, postacímet, elérhetőségeket, attól függően, mi az a találat, amit kijelöltünk. Az információs panelnél is előfordul, hogy több adatot tartalmaz, mint amennyi a felületen kifér, ez esetben ugyanúgy görgethetjük a panel tartalmát, mint egy böngészőlapot.

ONLINE TÉRKÉPEK

Ha a keresés oka fogottá vált, a keresőmező jobb oldalán található X jellel – a bal egérgombbal kattintva – törölhetjük a mező tartalmát.

MŰHOLDKÉP, UTCANÉZET (STREETVIEW)

A térkép bal alsó sarkában láthatunk egy bélyegképet, apró „Műhold” felirattal. Ha ebbe a bélyegképbe kattintunk egyet a bal egérgombbal, akkor a térképre felkerül a műholdkép. A műholdképek elég nagy méretűek, így előfordulhat, hogy egy kicsit várniuk kell, míg valóban megjelennek (ez függ a hálózati kapcsolatunk és a számítógépünk kapacitásától is). A Műholdkép a klasszikus térképnézethez hasonlóan nagyítható, kicsinyíthető, mozgatható.

Az Utcaképpel az utca szintjén mozoghatunk, „bóklászhatunk”. Körbeforoghatunk, lenézhetünk a lábunk elé, vagy akár fel az égre, esetleg a közeli házakra. Az Utcanézetet a térkép nézetből és a Műholdképről is elérhetjük.

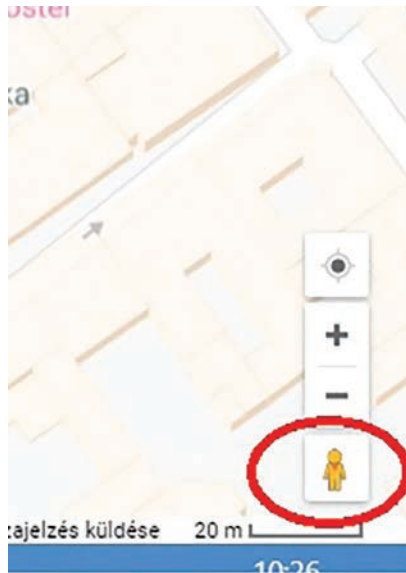
A Műholdképről úgy jutunk az Utcanézetbe, hogy türelmesen addig nagyítunk, míg egyszer csak – szinte szó szerint – „leesünk” az utcára.

Térképnézetben a jobb alsó sarokban található kis, sárga pasi segítségével juthatunk el az

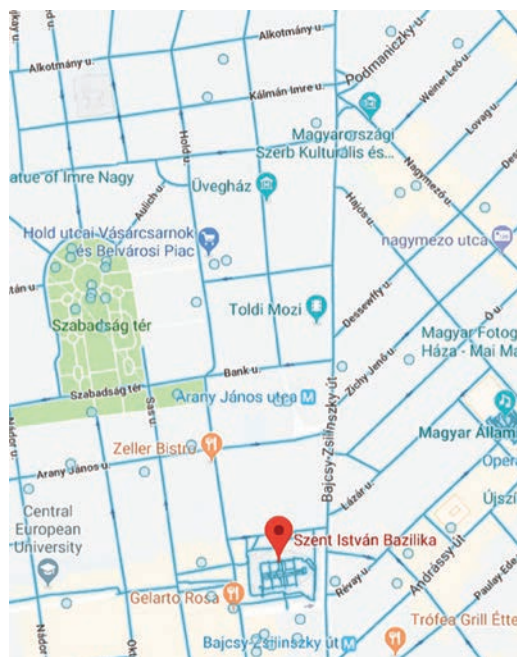

ONLINE TÉRKÉPEK

Utcanézethez:

Ha kattintunk egyet a fickóra, a térképen kék vonalak hálózata jelenik meg: ezek az útvonalak, ahol a Google fényképező autója járt már, azaz itt használható az Utcanézet. (Előfordul, hogy ezek a kék vonalak nagyon vastagok. Ekkor kicsit nagyítsunk bele a térképbe, és rendbe jön a vonalvastagság.)

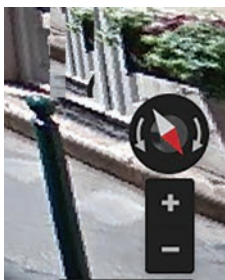

ONLINE TÉRKÉPEK

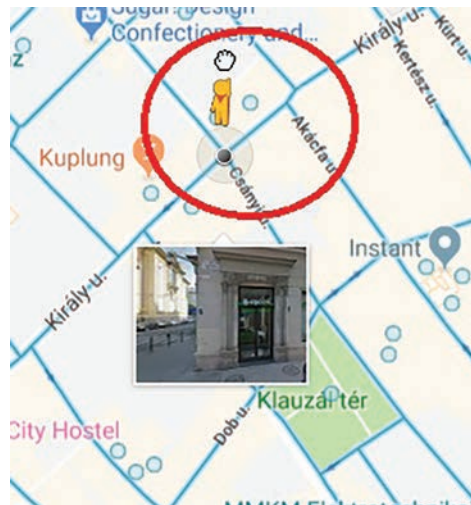
Ha megragadjuk a kis, sárga pasit – fölé toljuk az egeret, lenyomjuk és lenyomva tartjuk a bal egérgombot, majd elmozgatjuk a térkép felületén –, a kék vonalakon bárhova ledobhatjuk. Ha elengedjük a bal gombot, akkor letesszük a jelzett fekete pöttyre, és máris látjuk az Utcaképet.

Elfordulhatunk ott, ahol éppen állunk. Ehhez nyomjuk le és tartjuk nyomva a bal egérgombot, majd mozgassuk az egeret valamely irányba.

Az utcán mehetünk tetszőleges irányba (akár a forgalommal szembe is). Húzzuk az út felületére az egeret. Az egér csúcsa alatt megjelenik egy nyíl; ha erre kattintunk, a kattintás helyére „pattanunk”.

Az Utcanézet használatakor a jobb alsó sarokban, a nagyító/kicsinyítő billentyűk fölött látszik az iránytű. A piros fele mutatja az északi irányt, és velünk együtt mozog.

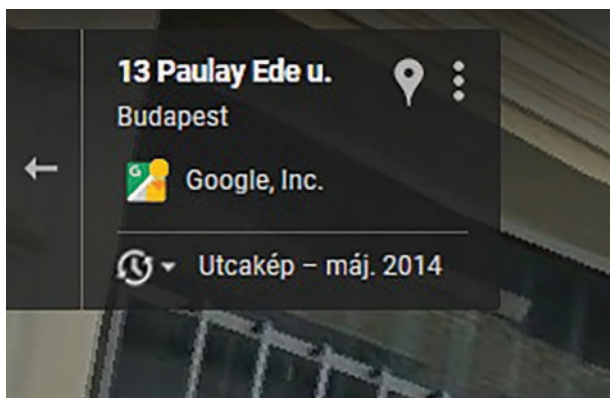
A Google autója 2014-ben végigjárta az országot. Azóta többször megfordult még itt, azonban nem készített mindenhol friss felvételeket. Ezekből a fotókból rakták össze magát az Utcanézetet. Ebből adódóan vannak benne kisebb-nagyobb hibák (pl. egymástól elcsúsztató épületrészek vagy kerék nélküli autók). Adatvédelmi okokból a feltűnő emberek és a rendszámtáblák nem felismerhetők.

Találhatunk olyan képeket, amelyeken a Google autóra felszerelt felépítmény és a fényképezőgép árnyéka is látszik.

Ha nem szeretnénk tovább az Utcanézetben tartózkodni, több módon is visszaléphetünk. A legegyszerűbb, ha a bal felső sarokban, az áttetsző fekete téglalagnál, a bal oldalon a balra mutató nyílra bökünk. A térkép a váltáskor visszafordul a megfelelő É-D irányba, és az iránytű is eltűnik.

ONLINE TÉRKÉPEK

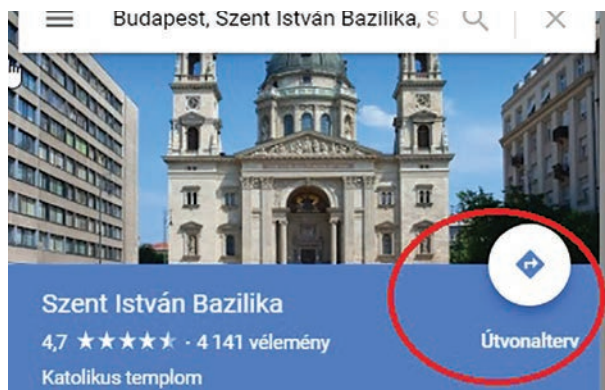
A StreetView/Utcanézet mobil eszközökön külön alkalmazásként érhető el. Androidos készülék esetén, a Play Áruházban Google Utcakép néven találjuk meg, iPhone-okon és iPadeken pedig Google Street View néven érdemes keresni az App Store-ban.

ÚTVONALKERESÉS A TÉRKÉPPEL

A Google Térkép segítségével közlekedési segédletet is készíthetünk. Amennyiben megadjuk az indulási és az érkezési címet, a program megjeleníti, hogy gyalogosan, kerékpárral, autóval vagy tömegközlekedéssel hogyan, mennyi idő alatt juthatunk el úticélunkhoz.

Mobil eszközökön az útvonalterveket „élőben” követhetjük, navigációs eszközként használhatjuk készülékünket. (Ha egy kétségbeesett arcú turista a belvárosban a telefonját bámulja, nem biztos, hogy játszik vagy fényképez. Lehet, hogy egyszerűen a navigációt próbálja működésre bírni, hogy megtalálja, amit éppen keres).

A keresőmező jobb oldalán találunk egy kék, jobbra mutató nyilat. Ha fölé toljuk az egeret, megjelenik a „súgónk”: kiírja a program, hogy „Útvonaltervek”.

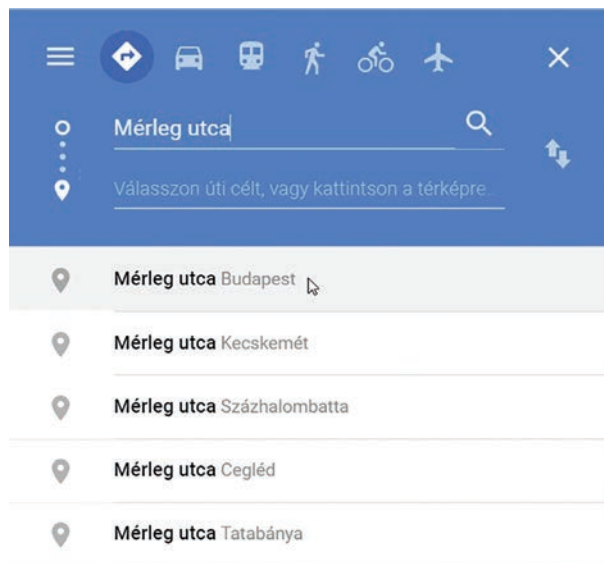

Kattintsunk rá a bal egérgombbal, ekkor megjelenik az útvonaltervező felület. A karika mellé írjuk be az indulási címet, a bója mellé az érkezési címet. Ha a térképen már van bójánk - például azért, mert már kerestünk egy címet - a keresőmező automatikusan ezt a bóját veszi érkezési címnek.

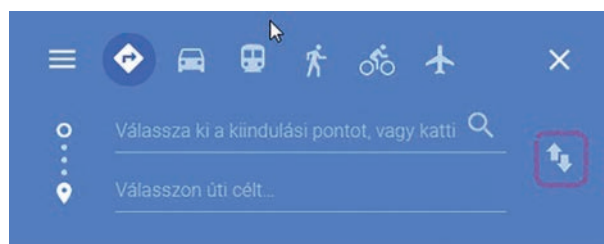

ONLINE TÉRKÉPEK

A javaslatok legördülő listája itt is ugyanúgy megjelenik, mint a keresőmezőnél. Használjuk bátran!

A jobb oldalon lévő fel-le nyilakra kattintva ezt a két adatot meg tudjuk cserélni, és így rögtön megtervezhetjük a visszautat is.

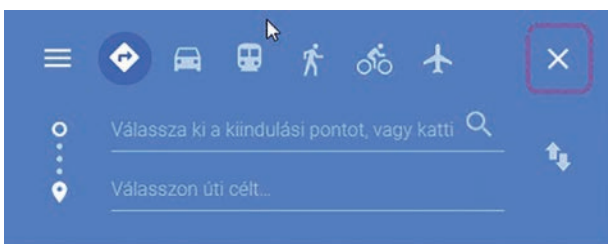
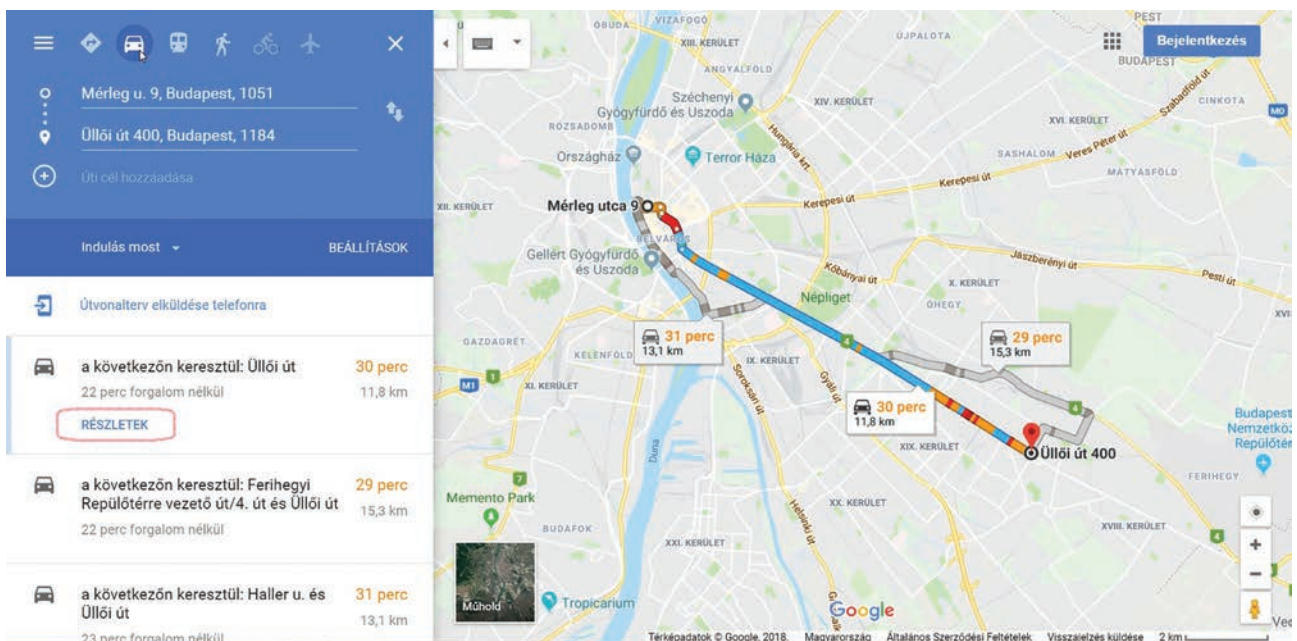

A fenti rajzokkal a közlekedési módot választhatjuk meg. Az autóval autós útvonalat terveztetünk, a metrójelet tömegközlekedés, a sétáló embert gyalogos közlekedés esetén jelöljük ki úgy, hogy a bal egérgombbal kattintunk rá.

ONLINE TÉRKÉPEK

Általában több útvonal-lehetőséget ajánl fel a program. Az egyes útvonalakat a képernyő jobb oldalán, a térkép felületén kirajzolva tekinthetjük meg. A keresőmező alatti információs felületen láthatjuk az egyes útvonalak leírását. Amelyikre rákattintunk, az az útvonal lesz aktív, azaz ez rajzolódik ki színesen a térképen. A „Részletek” szóra pontos leírást kaphatunk arról, hol kell elfordulnunk egy másik útra, vagy mely megállóknál esedékes az átszállás.

Ha már nincs szükségünk az útvonaltervezőre, akkor a tervező képernyőnk jobb oldalán, az X jellel zárjuk be a műveleti ablakot.

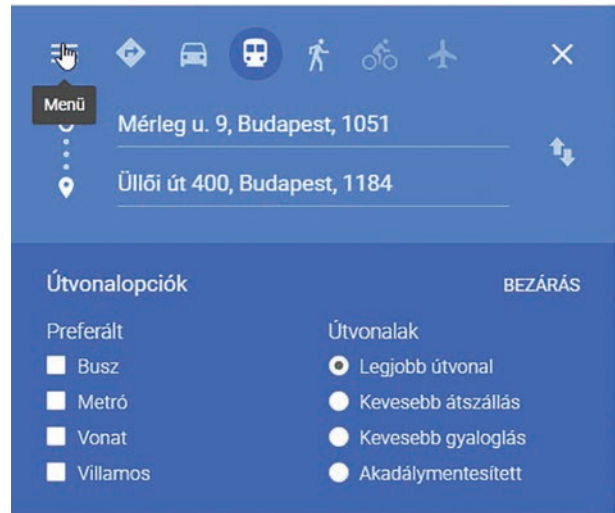

ONLINE TÉRKÉPEK

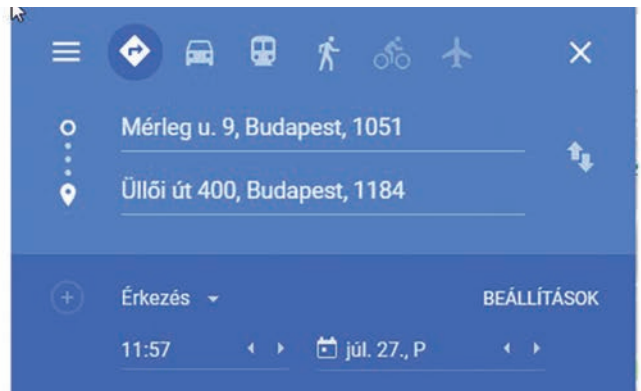
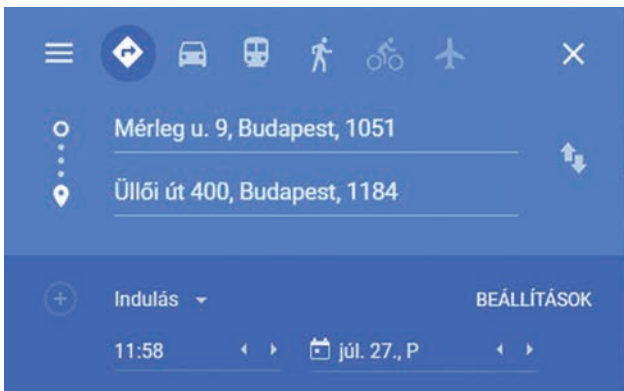
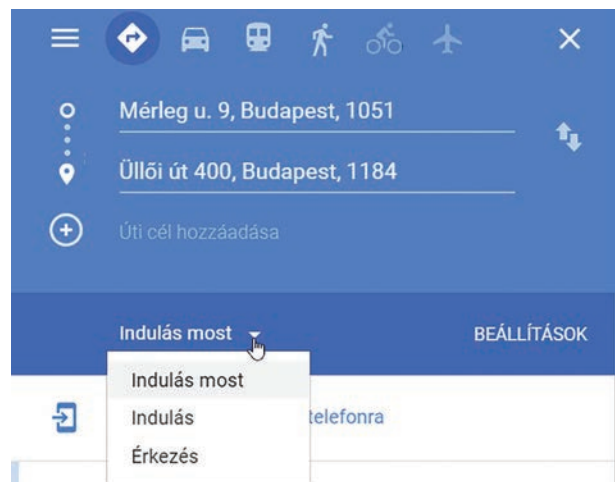
AUTÓS ÚTVONAL

Autós útvonalat az autó rajzára kattintva tervezethetünk. Az aktív autós útvonal kék folyamatos vonallal jelenik meg a térképen. A sárga részek a sűrű forgalmat, a pirosak a dugót jelzik.

Ha a „Beállítások” szövegre kattintunk, választhatunk, hogy milyen távolságegységben kapjuk meg az információkat, illetve hogy mit szeretnénk elkerülni az útvonaltervezés során:

Megadhatjuk az indulás, illetve az érkezés időpontját és dátumát.

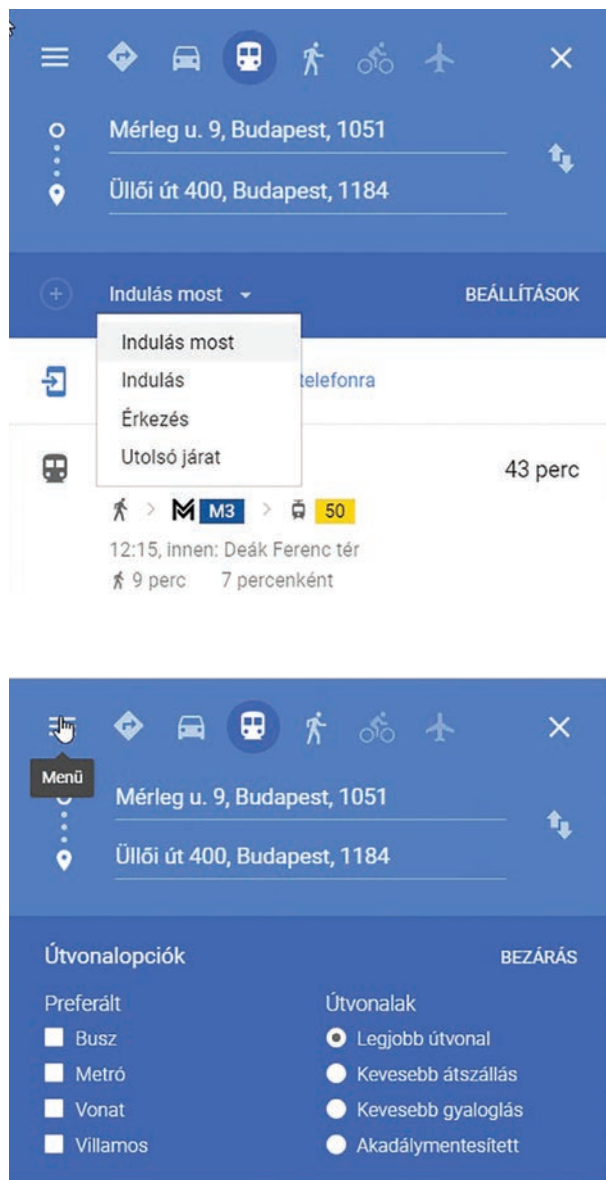
ONLINE TÉRKÉPEK

TÖMEGKÖZLEKEDÉSI ÚTVONAL

Tömegközlekedési terveket a metrókocsira kattintva kaphatunk. Az egyes útvonalak az adott országban használt színekkel jelennek meg a térképen, azaz Magyarországon a kék a buszt, a piros a trolit, a sárga a villamost jelöli, a metrók esetében pedig az egyes vonalak színét láthatjuk. Ha utazás közben gyalognunk kell, az a gyalogos útvonaljelzéssel – kék pöttyök sora – kerül a térképre.

Itt is finomíthatjuk a beállításokat, ha szükséges. Az indulási/érkezési idő beállítása ugyanúgy néz ki, mint fent, az autós keresésnél, itt azonban megjelenik még egy lehetőség: az utolsó járat(ok) megjelenítése:

A „Beállítások” felírra kattintva megadhatjuk, hogy milyen tömegközlekedési eszközzel utaznánk a legszívesebben, illetve hogy milyen útvonal-lehetőség érdekel minket a legjobban. A program a legjobb útvonalat próbálja megtalálni, azaz a lehető legkevesebb átszállással, a lehető legkevesebb gyaloglással, a lehető legrövidebb idő alatt igyekszik eljuttatni minket célunkhoz.

ONLINE TÉRKÉPEK

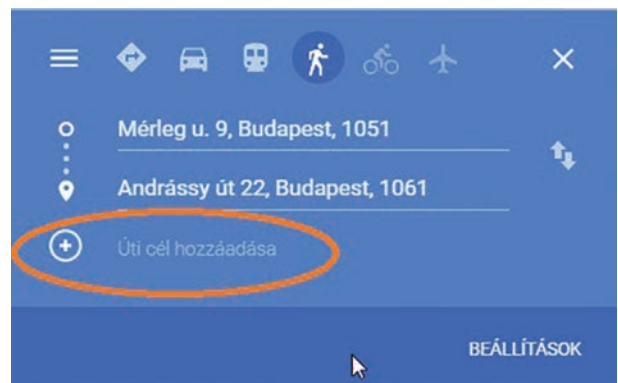
GYALOGOS ÚTVONAL

A gyalogos útvonalat kék pöttyök jelölik. Ezt választva megpróbálhatunk komplementes útvonalat kérni, illetve kiválaszthatjuk, hogy milyen távolságegységet használjon a térkép.

HALADÓKNAK

Tömegközlekedési útvonalaknál nem jelenik meg, de az autós és a gyalogos tervezésnél a célpontok alatt láthatunk egy halvány kis + jelet. Rákattintva újabb helye(ket adhatunk meg, így módosítva/pontosítva a bejárni kívánt útvonalat. A megadott pontok sorrendjét meg is változtathatjuk, ha szeretnénk. Ez hasznos lehet, ha két végpont között útba ejtenénk még egy-két további helyszínt.

ONLINE TÉRKÉPEK

GOOGLE FIÓK HASZNÁLATA A TÉRKÉPEN - HALADÓKNAK

A foglalkozásainkon csak „külsőként” használtuk a térképet, az alpműveletekhez, gyakorláshoz ennél többre nem volt szükségünk. Kicsit nagyobb gyakorlattal és/vagy mobileszközzel (tablettel, okostelefonnal) azonban jellemzően a Google hozzáférésünkkel (fiókkal vagy accounttal) használjuk, amely kényelmi szolgáltatásokkal kedveskedik nekünk.

A képernyő jobb felső szélén ellenőrizhetjük, hogy bejelentkeztünk-e. Ha nem, akkor egy kék, „Bejelentkezés” szöveggel ellátott gombot találunk ott; érdemes erre kattintva belépni. Ha bejelentkeztünk, akkor láthatjuk a jellegzetes színes körlapot a nevünk kezdőbetűjével vagy a fotónkkal, és ott van a Google-csoport szolgáltatásait összegyűjtő, háromszor hármas, négyzetes ikon is.)

Google fiókkal belépve megadhatjuk az otthonunk/munkahelyünk címét, így azt már gyorsabban választhatjuk ki útvonaltervezéskor.

Mobileszközökön működik a térképünk navigációs alkalmazása, amely elvezethet minket a kiindulóponttól a célunkig.

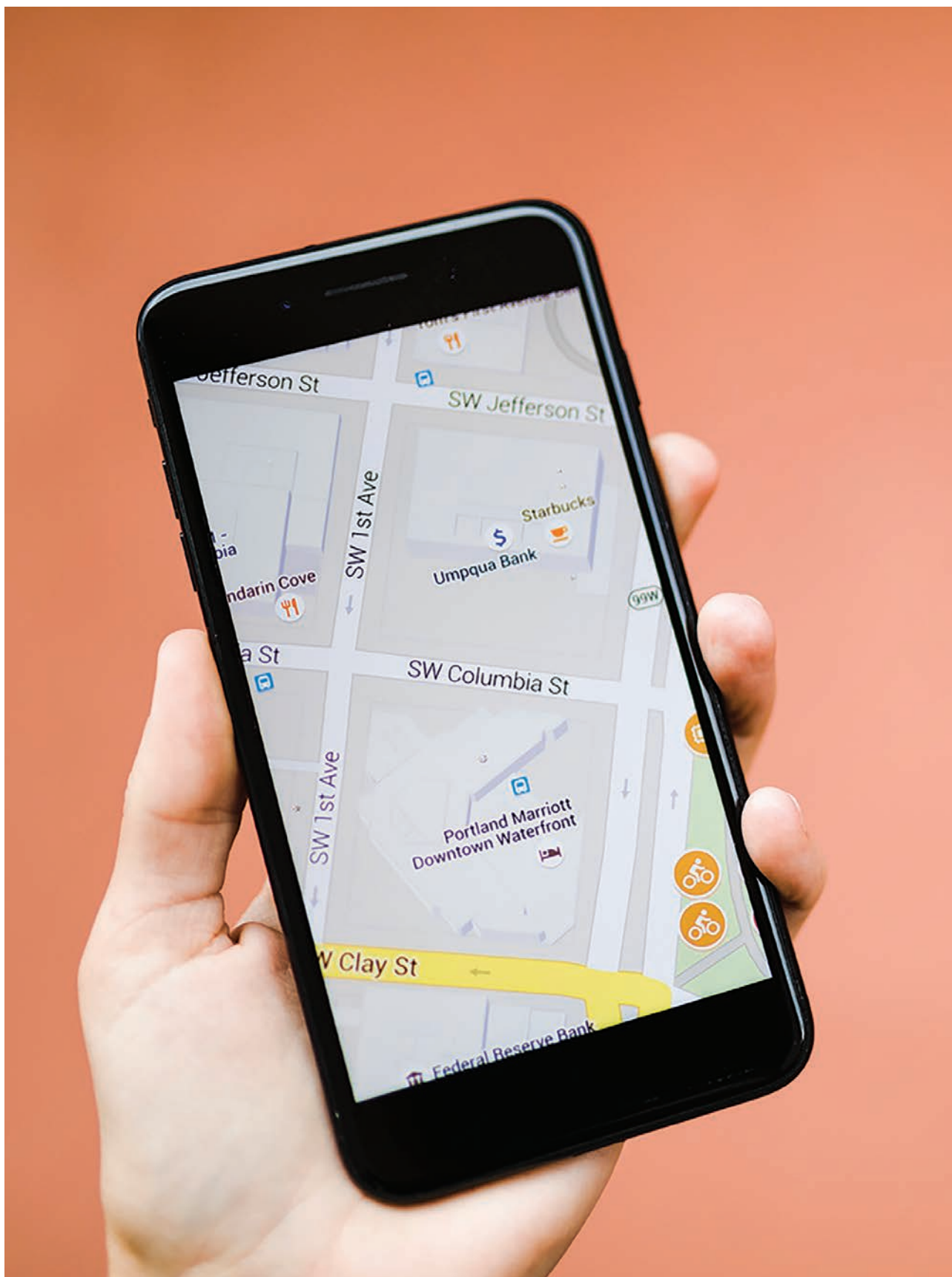
A térkép szolgáltatás igyekszik meghatározni, hogy éppen hol tartózkodunk. Ha engedélyezzük ezt a műveletet, akkor pontosabban tud dolgozni, de ha letiltjuk, csak becsl, tippel, és pontatlan lesz.

Saját térképek készítésére, szerkesztésére a Google Saját Térképek szolgáltatást használhatjuk.

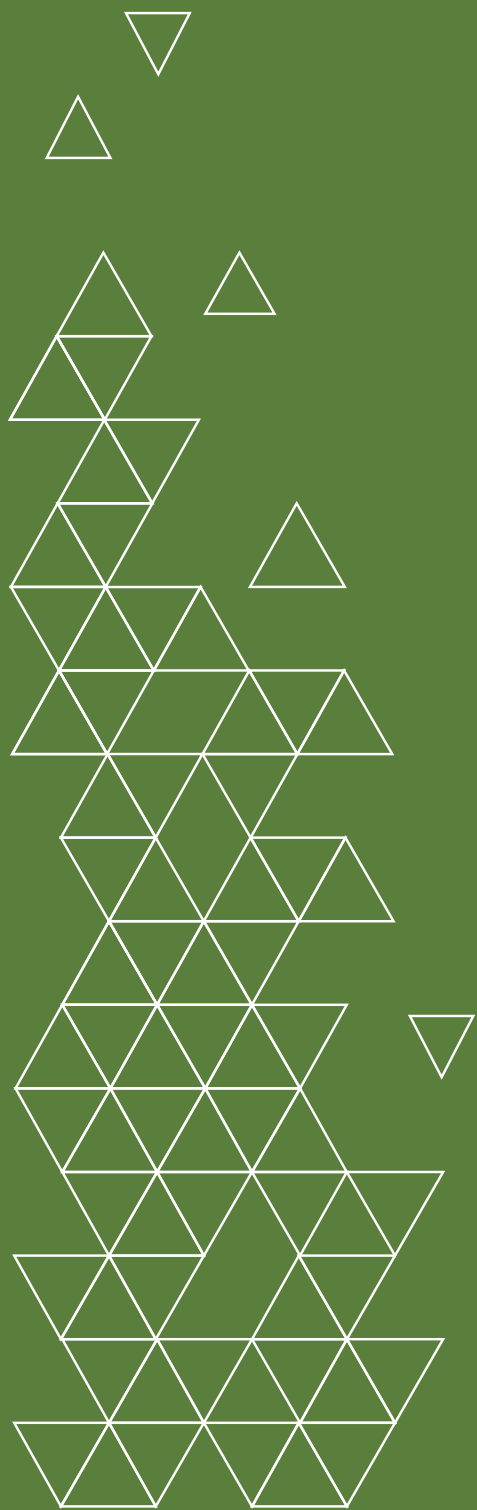
FORRÁS: <https://bit.ly/2pmp76o>

ONLINE TÉRKÉPEK

09

**ONLINE
LEVELEZÉS**

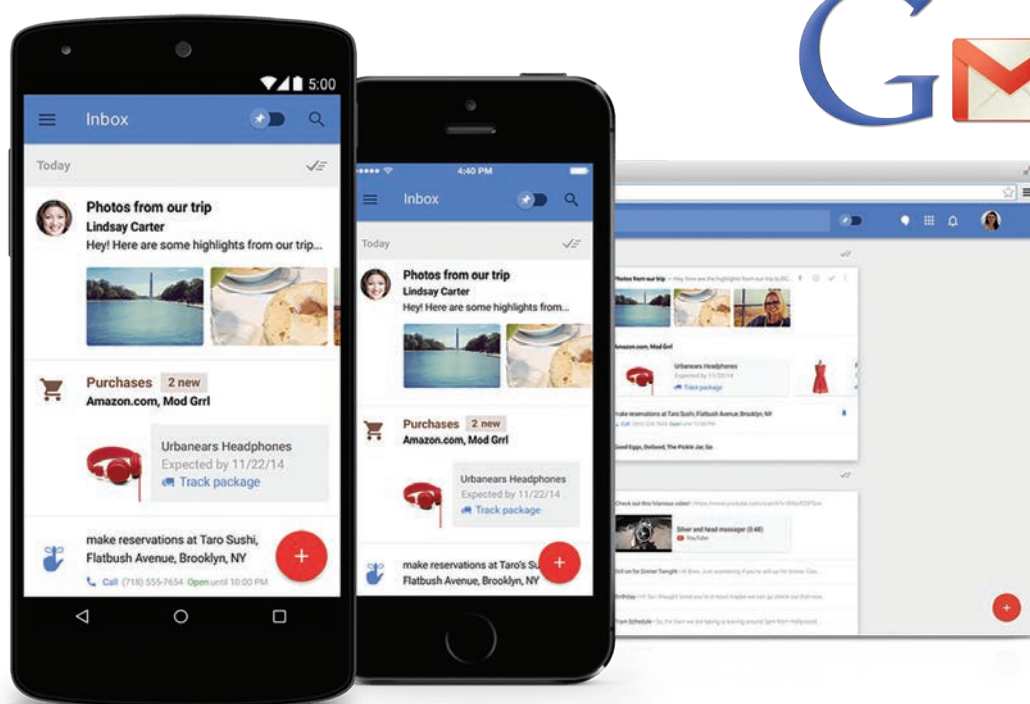
ONLINE LEVELEZÉS

LEVELEZÉS E-MAILBEN

Az e-mail, mail (kiejtése: ímél, mél) rövidítés az elektronikus levél angol megnevezése. A foglalkozásokon a Gmailt, vagyis a Google levelezőt használjuk, mert jelenleg ez a legkorszerűbb, legegyszerűbben használható, a legjobban védett a spamek ellen (ezekről később bővebben lesz szó), és ez rendelkezik a legtöbb hasznos kiegészítővel.

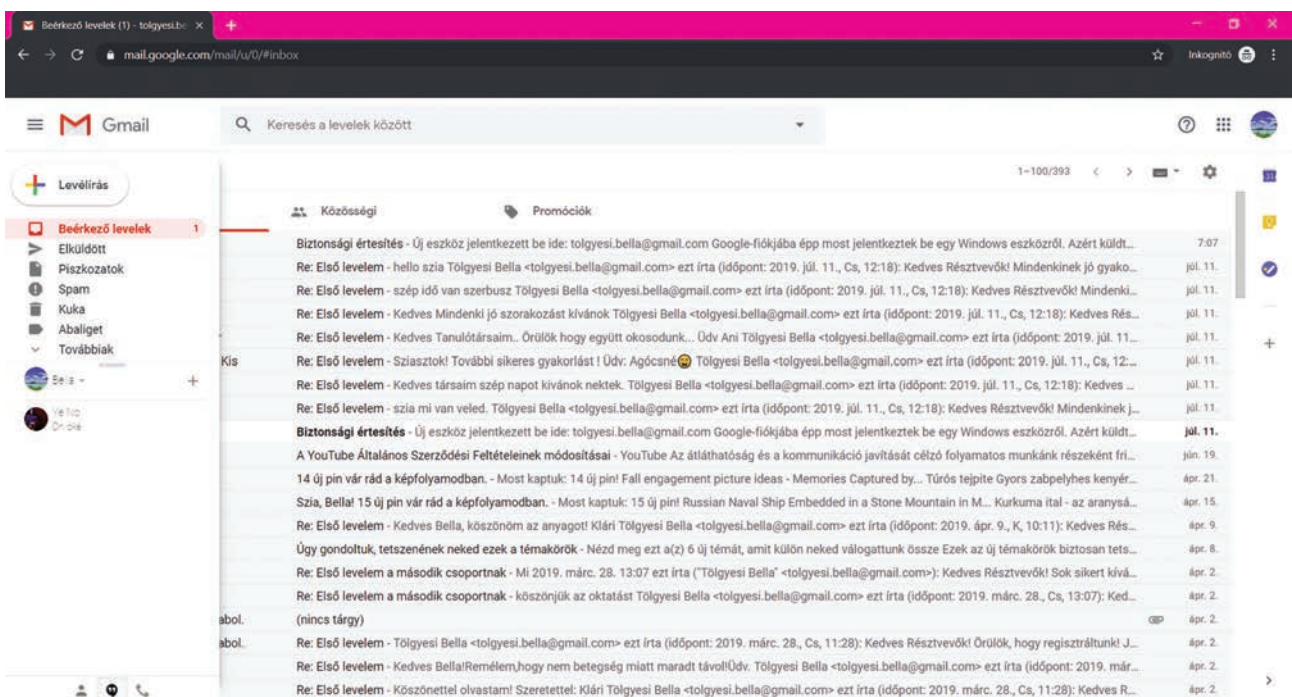
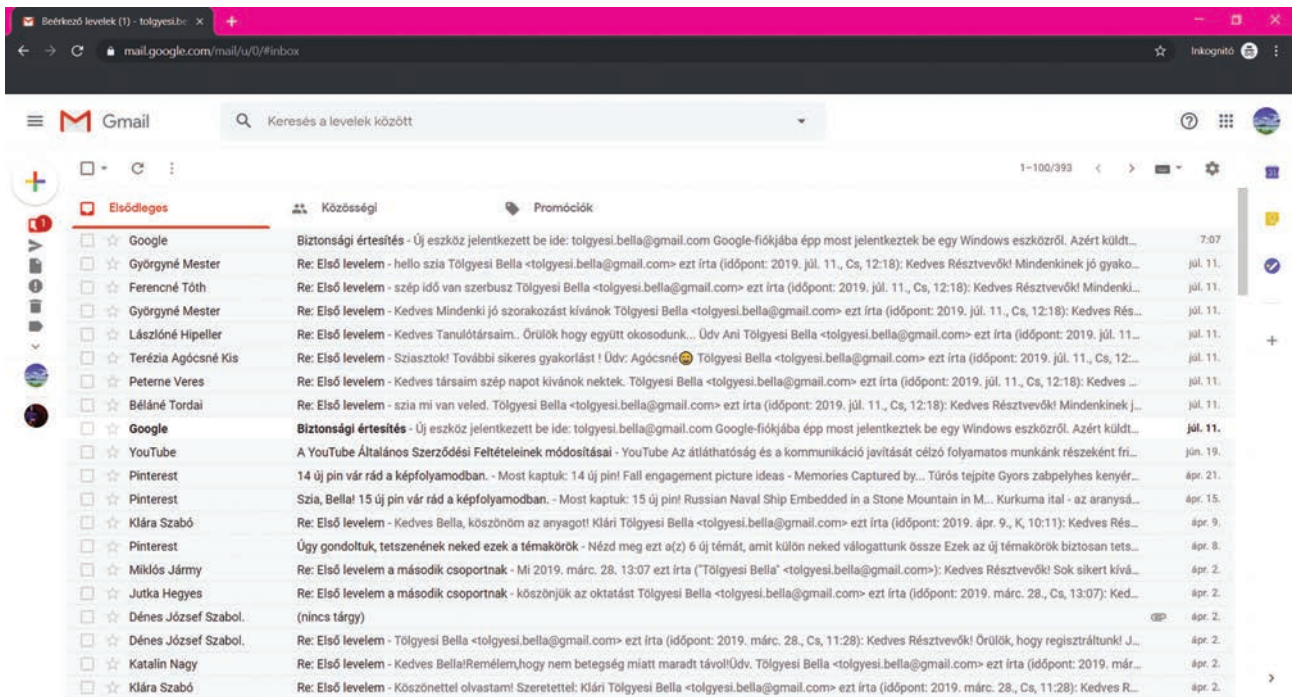
Gmail bejelentkező felület elérése: a böngésző címsorába írjuk be, hogy gmail.com vagy mail.google.com. (Az oldal elmenthető a kedvencek közé a csillag vagy szív alakú ikonra kattintva, a könyvjelző eszköztárra is ki lehet tűzni a címsor elején látható ikon vonzolásával.) A bejelentkezés a felhasználónév (a gmailes emailcím – **XY@gmail.com** – kukac előtti része) és a regisztrációkor megadott jelszó segítségével történik. Egyes esetekben a biztonságos belépéshez a megadott mobiltelefonszámunkra küldenek egy kódot, amit be kell írni a következő oldalon. A kukackaraktert az AltGr (szóköz mellett, jobb oldalon) és a V betű egyidejű lenyomásával hívhatjuk elő.

A jelszóválasztáshoz kapcsolódó legfontosabb tudnivalók röviden: magyar ékezetes betűket nem tudunk használni, valamint a nagybetűk, kisbetűk, számok és különleges karakterek közül legalább kétfélét tartalmaznia kell jelszavunknak úgy, hogy annak hosszúsága elérje legalább a nyolc karaktert. **A megfelelő jelszóválasztásról itt olvashatunk bővebben: <https://bit.ly/2VKg9ME>.**

ONLINE LEVELEZÉS

Ha nyilvános gépet használunk, előfordulhat, hogy valaki előttünk nem lépett ki Gmail-fiókjából, és belépéskor rögtön az ő e-mailjeihez kerülünk. Ilyenkor lépünk ki a jobb felső oldalon bal egérgombbal a profilképre kattintva, a Kilépést választva, ezután be tudunk jelentkezni a fent leírt módon, saját belépési nevünkkel és jelszavunkkal.

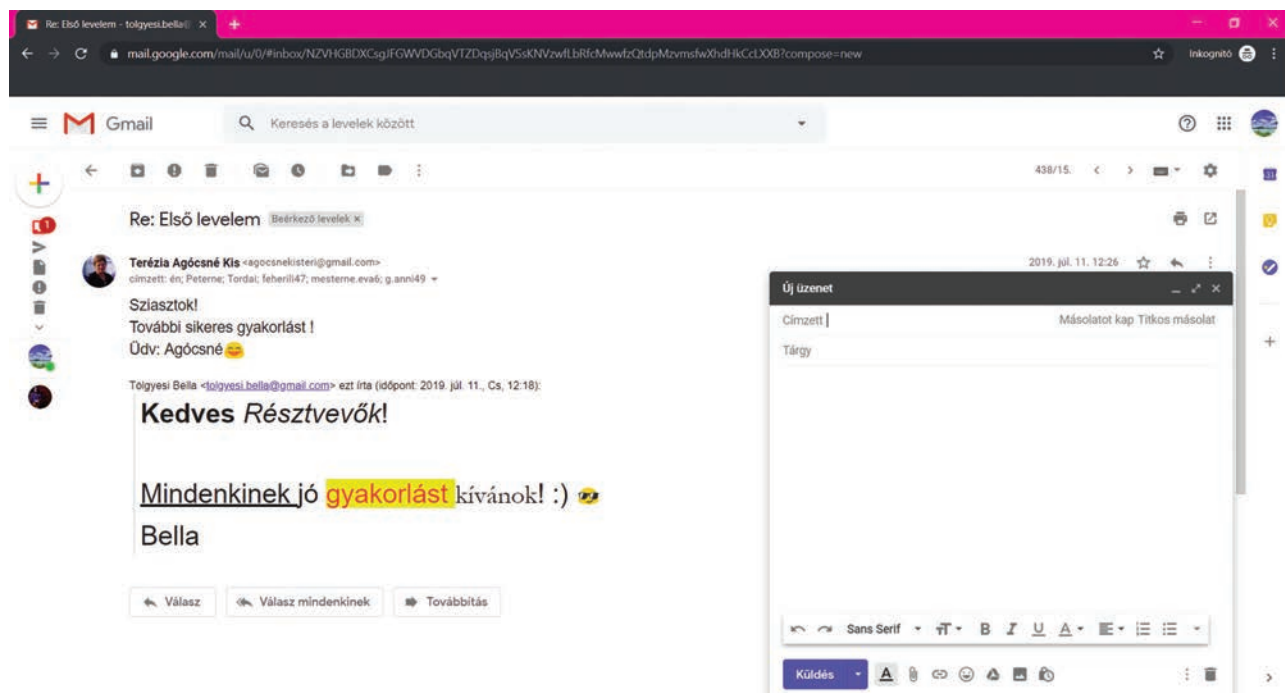

ONLINE LEVELEZÉS

A bejelentkezés után a felület bal oldalán van egy oszlop, ahol egyrészt magát a Levélírásgombot, valamint a főbb mappákat találjuk meg: Beérkező levelek, Elküldött levelek, Spam és Kuka-mappa. Amennyiben nem látjuk mindet, a felsorolás alján látható „Továbbiak” feliratra kattintva megjeleníthetjük az összes mappát.

A felület további részét teljes szélességben a beérkező levelek foglalják el, illetve, ha a bal oldali oszlopban másik mappára kattintunk, akkor annak a mappának a tartalma jelenik meg. A szöveges oszlopok: először láthatjuk a feladó nevét, majd következik a levél tárgyaként megadott szöveg, a levél szövegének kezdete, illetve a levél érkezésének ideje. A nem szöveges oszlopok balról jobbra: jelölőnégyzetek, amivel műveletvégzéshez egyszerre több levelet tudunk kiválasztani; csillagozási lehetőség, amelynek segítségével egyes leveleket különféle szabályok szerint kiemelhetünk vagy csoportosíthatunk, valamint a sor végén, az érkezés ideje előtt az esetleges melléklet meglétére utaló gemkapocs jelenhet meg.

Az újonnan érkező levelek vastag betűsen jelennek meg, valamint a Beérkező levelek-mappa neve mögött zárójelben levő szám mutatja, hogy aktuálisan hány olvasatlan levelünk van. Onnan tudhatjuk, hogy éppen melyik mappában vagyunk, hogy a megfelelő mappa nevét piros színben és vastag betűvel látjuk.

ONLINE LEVELEZÉS

LEVELEK OLVASÁSA

Levelek olvasásához az elolvasni kívánt levélre kattintunk. Ekkor a felületen megnyílik a kiválasztott levél. A legelső sorban a levél tárgya, a jelölők (pl. csillag) és a levél mappája jelenik meg, a sor végén az érkezés pontos ideje látható. Ezt követően a sor végén a válaszolási lehetőségeket és egyéb műveleteket láthatjuk. Egy sorral lejjebb jelenik meg a feladó, majd a címzett neve mögött egy kis lefelé mutató nyílra kattintva a levéllel kapcsolatos minden információt megjeleníthetünk. Ezután következik az úgynevezett levéltörzs, amely maga a levél szövege. Amennyiben kaptunk mellékletet is a levélhez csatolva, az legalul jelenik meg. Kétféle jelölést is láthatunk, a számítógépről csatolt fájlok legalul, a Google Drive-ról csatolt fájlok picit feljebb, de akár a levél szövegében is megjelenhetnek. Miután a levelet elolvastuk, három módon is visszatérhetünk a Beérkező levelek-mappába: a böngésző visszagombjára kattintva vagy a Backspace billentyű lenyomásával, esetleg a Gmail felületén a visszatérésre kattintva, a harmadik lehetőség pedig magára a Beérkező üzenetek-mappára kattintás. Ezután további olvasatlan üzeneteinket ugyanígy tudjuk elolvasni.

VÁLASZ KÜLDÉSE

A legfelső sorban lévő Válasz-gombra kattintva lehetséges megválaszolni üzeneteinket. Amennyiben több címzett is van, a Válasz mindenkinek lehetőséget kiválasztva, a Válasz mögött látható lefelé mutató nyílra kattintva elegendő egyszer megírni a levelet, rögtön mindenki meg fogja kapni. A megfelelő gombra kattintva megnyílik egy kis szerkesztőablak, ahol a kapott levél felett villog a kurzor, jelezve, hogy megkezdhetjük az írást. A levél megírását követően az alul látható Küldés-gombra kattintva levelünk elindul útjára. Ha bizonytalanok vagyunk, hogy elment-e a levél, érdemes a bal oldali oszlopban az Elküldött üzenetekben a legfelső sort megnézni, ugyanis itt jelennek meg a legutoljára elküldött leveleink. Ha nem látjuk itt a levelünket, akkor a Piszkozatok-mappában lesz, rákattintva folytathatjuk a szerkesztést is.

MELLÉKLET CSATOLÁSA

A szerkesztőablakunk alján jelenik meg a gemkapocsikon, illetve a Google Drive ikonja, a megfelelőre kattintva tudjuk beszúrni a kívánt mellékletet. A kattintást követően a már ismert kis ablak jelenik meg, ahol az első esetben magunknak kell megválasztanunk a mappát, és a csatolandó fájlra kattintást követően a Csatolás-gombot választani.

ONLINE LEVELEZÉS

Kisvártatva megjelenik a szerkesztett levél alján a csatolt fájl neve és kiterjesztése. A második esetben, a Drive használatakor maga a Drive felülete nyílik meg, itt hasonló a helyzet: meg kell keresni a fájlt, és rákattintani, így már csatoljuk is a levélhez, ugyanúgy az alján fog megjelenni a fájl neve és kiterjesztése. Egyszerre több melléklet csatolása a Ctrl-gomb lenyomva tartása közbeni kattintásokkal lehetséges. Ha véletlenül egy nem csatolandót is belevettünk, ismét rá kell kattintani, így kikerül a kiválasztott fájlok listájából.

LEVÉLÍRÁS

A bal oldali oszlop legtetején látható Levélírás-gombra kattintva megnyílik a levélszerkesztő-ablak. A címzett rovatban villog a kurzor, ide kell írunk a címzett e-mail-címét. Több címzett esetén az első cím beírását követően szóközt nyomva már írhatjuk is a következő címet. Ha esetleg elrontottunk valamit, a szóköz lenyomását követően megjelenik egy kis X-jel az e-mail-címek végén, arra kattintva az adott címet kivehetjük a listából. A Címzett szóra magára kattintva egy kisebb ablakban megjelenik saját Gmail-fiókunk címjegyzéke, ahonnan a korábban használt, illetve elmentett mailcímeket kattintással tudjuk kiválasztani. Beíráskor is automatikusan próbálja kiegészíteni a már használt címekre a levélszerkesztő az éppen beírt címet. A feladó a következő sor, amelynek végén a Másolatot kap és a Titkos másolat rovatok láthatók. Olyan levelek esetén, amikor a címzettek nem ismerik egymást, nem egy társaság vagy család, csoport tagjai, minden egyes címzettet a titkos másolat rovatba illik írni a netikett (internetes etikett) szerint. Ezt úgy tudjuk megoldani, hogy a levélírás kezdetén rögtön a Titkos másolat lehetőségre kattintunk, és oda írjuk be a címzetteket. Ilyenkor minden egyes címzett csak a saját mailcímét fogja látni a címzetteknel, és nem tudja, kik és hányan, milyen címre kapták meg a levelet. Ez esetben nem is kínálja fel a rendszer a Válasz mindenkinek lehetőséget. Ezután a Tárgy rovat következik, ezt a rovatot minden esetben ajánlott kitölteni, hogy levelünk kisebb valószínűséggel kerüljön be a spam (levélszemét)-mappába, illetve hogy a címzett rögtön képet kapjon arról, milyen témában kerestük meg levelünkkel. Majd a legnagyobb téglalapba kattintva a szerkesztőfelületen megírhatjuk a levél szövegét. Ezután jöhet a mellékletek csatolása az előbb ismertetett módon. Levelünk szövegét jobban tudjuk tagolni, vagy érdekesebbé tehetjük a legalsó sorban látható aláhúzott A betűre kattintva, ahol a formázási lehetőségeket érjük el: vastag, aláhúzott, dőlt betűket, más betűszínt, háttérszínt választhatunk, megváltoztathatjuk a betűméretet, beilleszthetünk felsorolást,

ONLINE LEVELEZÉS

számozást, vagy beállíthatjuk, hogy melyik margóhoz igazodjon, esetleg középre legyen rendezve a szöveg. Fontos tudni, hogy a szövegszerkesztőben használt lehetőségekhez hasonlóan mindig az előzőleg kijelölt szövegrészen valósulnak meg módosításaink. A levél befejezésekor a Küldés-gombbal indulhat útjára üzenetünk a címzett(ek)hez. A megkezdett levelek automatikusan a Piszkozatok-mappában lesznek elmentve, ha valamiért nem tudjuk befejezni a levelet, következő alkalommal ebből a mappából tudjuk a fenti módon elővenni és befejezni azt.

LEVELEK TÖRLÉSE

A beérkezett levélre kattintás után megnyíló menüsorban, a levél felett megjelenő Törlés felírra kattintva tudjuk a levelet törölni. Ilyenkor még nem véglegesen tűnik el, a Kuka-mappában még 30 napig elérhető, azután mindenképpen törli a rendszer. Egyszerre több levelet törölni úgy tudunk, hogy a levél előtti legelső oszlop jelölőnégyzeteibe kattintva kiválasztjuk a törlendő leveleket, és ezután kattintunk a Szemeteskuka-ikonra vagy a Törlés-gombra.

Spam, azaz levélszemét, avagy kéretlen üzenetek

A Gmail rendszere automatikusan határozza meg a levélszemétnek ítélt leveleket, ezek alatt általában kéretlen leveleket értünk. Olykor természetesen előfordul, hogy valamiért általunk várt levelek is ide kerülnek, ezért, ha nem látunk megérkezni egy állítólag már elküldött levelet még az F5 (avagy a böngészőablak frissítése)-gombra kattintás után sem, érdemes a Spam-mappába is benézni. Amennyiben egy levél a Spam-mappába érkezett, a kezelőfelület a levél felett a megnyitás után mutatja a Nem spam lehetőséget, ezzel levelünk visszakerül a Beérkezett üzenetek közé. Fontos tudni, hogy ha korábban érkezett, nem az aktuális napi, hanem az eredeti dátummal fog bekerülni a beérkezettek közé. Az ismeretlen feladótól, ismeretlen vagy ismert, de idegen nyelven érkező levelek többször ide kerülnek. Ismeretlen feladótól érkező idegen nyelvű levelet, különösen, ha mellékletet is tartalmaz, **sohase nyissunk meg!**

ONLINE LEVELEZÉS

HÍRLEVELEK

A legtöbb vállalat, szolgáltató hírlevelek formájában is kommunikál ügyfeivel az újdonságokkal, a profilba vágó, esetleg az adott ügyfélnek ajánlott szolgáltatásokkal kapcsolatban. Az új adatvédelmi törvénynek köszönhetően szerencsére a regisztrációkor kiválaszthatjuk, hogy szeretnénk-e, és ha igen, milyen tárgyban és milyen gyakran hírlevelet kapni. Ezenfelül olyan hírlevelek is léteznek, amelyekhez elegendő e-mailünket, esetleg megszólításunkat megadni, és regisztráció nélkül is értesülhetünk az adott oldal, szolgáltató, vállalat által érdekesnek tartott témákról. A hírlevelek rendszeressége lehet napi, heti, kétheti, havi vagy ritkább. Amennyiben valamelyik hírlevélből mégis úgy érezzük, hogy számunkra nem releváns információk érkeznek, a levelek legalján mindig kötelezően fel kell hogy tüntessenek egy Leiratkozás-gombot vagy -linket (angolul Unsubscribe), amelyre kattintva többnyire böngészőn keresztül tudjuk módosítani a gyakoriságra vonatkozó beállításainkat, vagy pedig teljesen meg tudjuk szüntetni a hírlevélküldést.

FONTOSABB GOOGLE-SZOLGÁLTATÁSOK ELÉRHETŐSÉGE

E-mail: mail.google.com

Térkép: maps.google.com

Fordító: translate.google.com

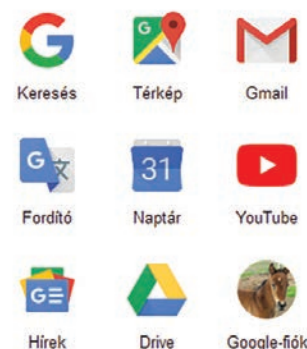
Naptár: calendar.google.com

Videomegosztó: youtube.com

Drive felhőtárhely: drive.google.com

Google fotók: photos.google.com

Jegyzetek: keep.google.com

Valamennyi Google-alkalmazást elérhetjük a Chrome böngésző kezdőlapjáról, vagy bejelentkezés után a felső sávon az Alkalmazások gombra kattintva.

ONLINE LEVELEZÉS

INTERNETES BŰNÖZÉS

Sajnos rengeteg értelmetlen, álinformációt tartalmazó vagy egyenesen csalásra berendezkedett oldal van, ahogy erről a foglalkozásokon is szó esett. Minden esetben ellenőrizzük, ha kapunk egy kicsit is gyanús levelet, Facebook-üzenetet, vagy ha megosztanak az oldalunkon egy-egy cikket, írást, hogy van-e valóságalapja, illetve nagyon körültekintően járjunk el, ha az interneten vásárolnánk, nehogy csalás áldozatai legyünk!

Rendkívül lényeges továbbá, hogy olyan információkat ne továbbítsunk, aminek valóságtartalmáról nem győződünk meg, és akitől kaptuk a valótlan hírt, azt is tájékoztassuk arról, hogy jó eséllyel nem igaz az állítás, amit továbbított.

Az interneten számos álhíroldal jelenik meg, akik a sok megosztás által generált kattintások nyomán megjelenő reklámok után hatalmas bevételt realizálnak, gyakorlatilag nulla hasznos információval.

Egy lista, ami az ilyen kattintásvadász, átverős honlapokat gyűjti: <https://bit.ly/2TFVua6>

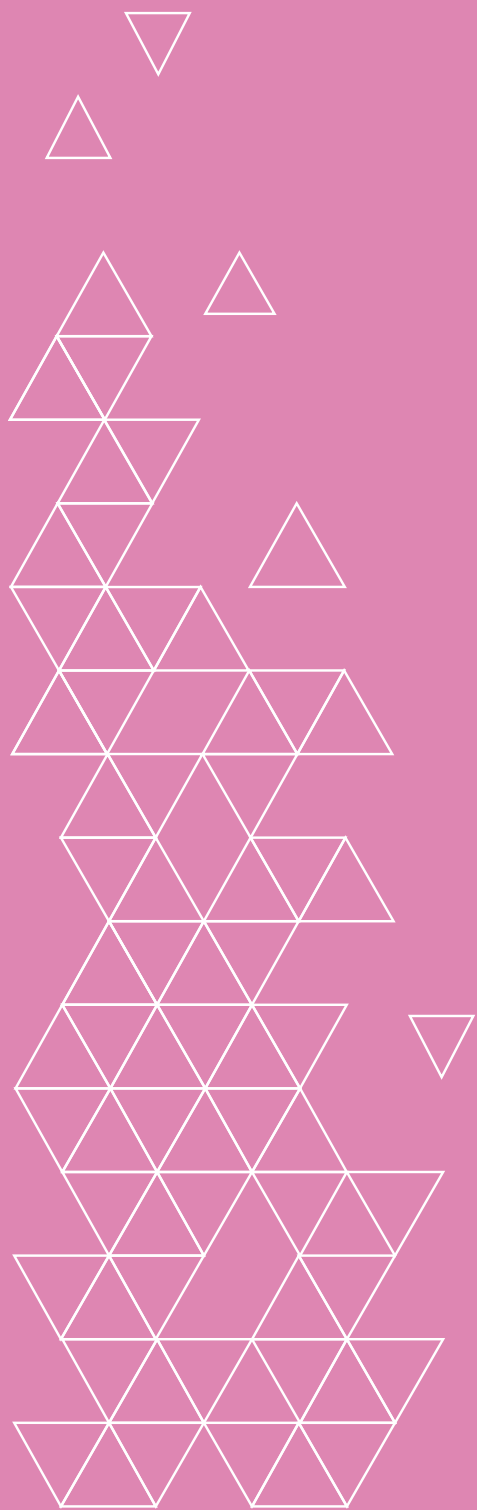
Az itt felsorolt oldalakról soha, semmit ne osszunk meg!

Egy kisebb összefoglaló az internetes bűnözésről: <https://bit.ly/2VFu8U0>

Ezen az oldalon további jó írások is találhatóak a legkülönbözőbb hasznos témakörökben, ha időnk engedi, érdemes olvasgatni.

10

**KÖZÖSSÉGI
MÉDIA**

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

A közösségi média a médiumoknak az az új típusú csoportja – a Wikipédia definíciója alapján –, amelyet a közösség formál közösségi szinten, nem pedig írók, újságírók a klasszikus tartalomgyártásra berendezkedett modell szerint. Jellemzően emberek kisebb-nagyobb csoportját tudjuk itt elérni tartalmakkal gyorsan és elég olcsón. Közösségi média lehet egy blog (internetes napló), különböző közösségi oldalak, ahol jellemzően képeket (Instagram), szövegeket (Twitter) vagy videókat (YouTube, Snapchat), netán ezek kombinációit osztják meg az emberek egymással. A csoportosulás alapját leggyakrabban az ismeretségi háló alkotja, de a legtöbb közösségi oldal kiszolgálja az egyoldalú ismeretségeket is; azaz van lehetőségünk „követni” valakit úgy is, hogy csak mi ismerjük őt, ami legfőképp közéleti szereplők, médiaszemélyiségek, sztárok vagy akár márkák esetében jellemző. A számos, közösségeket kiszolgáló oldal közül a legismertebbet, legnevezetesebbet, a Facebookot, annak lehetőségeit, használatát tekintjük át röviden.

FACEBOOK

Megtalálhatjuk rajta korábbi ismerőseinket (feltéve, hogy tagjai a Facebook felhasználók körének), vagy ismerkedhetünk új emberekkel is. Csatlakozhatunk kedvenceink – énekesek, zenekarok, színészek vagy akár újságok, színházak – oldalaihoz, és így nyomon követhetjük őket, láthatjuk az általuk megosztott tartalmakat: szövegeket, képeket, videókat.

Hobbijainknak, érdeklődési körünknek megfelelő csoportokat találhatunk, és ezeknek tagjaivá válhatunk. A csoportok lehetnek nyíltak, zártak vagy akár titkosak. A nyílt és zárt csoportokhoz csatlakozást kérvényezni kell, néha kérdésekre is válaszolva. A zárt csoportnak meg tudjuk nézni a nevét, leírását, még azt is megnézhetjük, kik a tagjai, de a csoporton belül zajló tevékenységet csak tagként követhetjük. A nyílt csoportoknak ilyen védelme nincs.

A titkos csoportok nem kereshetők a Facebookon, „szájhagyomány” útján terjednek. Meghívás alapján kerülhetünk be, azaz, ha van az adott csoportban egy ismerősünk, ő meghívhat bennünket.

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

Saját felületünkön (az Idővonalon) közzétehetünk saját magunk által írt szöveget, képet, videót vagy általunk látott, közzétételre megfelelőnek ítélt tartalmakat – ezt hívjuk megosztásnak. Mások megosztott tartalmaihoz hozzászólhatunk, kommentelhetünk, de fontos, hogy bár nem személyesen kommunikálunk, tartsuk be a hétköznapi kommunikáció elemei illemszabályait itt is. Ügyeljünk a helyesírásra, a kulturált fogalmazásra, és mivel az internetes kommunikációban a csupa nagybetűvel írt szöveg kiabálásnak, ordításnak minősül, bánjunk vele óvatosan!

REGISZTRÁCIÓ/BELÉPÉS

Ha még nincs felhasználói fiókunk a Facebookon, akkor azt először létre kell hoznunk. Erre használjuk a képernyő felső, kék sávja alatti részt, a jól elkülönülő fehér felület űrlapját, a Regisztráció-felirat alatt.

The image shows the Facebook registration page. At the top, there is a blue navigation bar with the Facebook logo on the left and login options on the right: 'E-mail vagy telefon' and 'Jelszó' with input fields, and a 'Bejelentkezés' button. Below the navigation bar, there is a section titled 'A Facebook segít a kapcsolattartásban és élményeid megosztásában.' with a network diagram showing people connected by lines. To the right of this section is the 'Regisztráció' (Registration) form. The form includes the following fields and options:

- 'Vezetéknév' (Last name) and 'Keresztnév' (First name) input fields.
- 'Mobiltelefonszám vagy e-mail-cím' (Mobile phone number or email address) input field.
- 'Új jelszó' (New password) input field.
- 'Születésnap' (Date of birth) section with dropdown menus for year (1993), month (aug.), and day (6), and a note: 'Miert kell megadnom a születésnapomat?' (Why do I need to provide my date of birth?).
- Radio buttons for 'Nő' (Female) and 'Férfi' (Male).
- A green 'Regisztráció' button at the bottom.

Below the registration form, there is a small disclaimer: 'A „Regisztráció” gombra kattintva elfogadod Felhasználási feltételeinket. Az Adatkezelési szabályzatból megtudhatsz, hogyan gyűjtjük, használjuk fel és oszadjuk meg az adataidat, a cookie-k használatára vonatkozó szabályzat pedig a cookie-k és hasonló technológiák használatának módjáról ad tájékoztatást. SMS-értesítések érkezhettek neked tőlünk, ezek használatát bármikor le lehet szüntetni.'

- Vezetéknév, keresztnév: írhatjuk saját nevünket is, szokásos írásmóddal (nagybetűk, ékezetek használatával).
- Mobiltelefonszám vagy e-mail-cím: egyedi azonosító; vagy a mobilszámunk, vagy az e-mail-címünk.

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

Tartsuk szem előtt, hogy ezen a megadott platformon keresztül kaphatunk értesítést a Facebooktól, ami mobilszám esetén anyagi vonzattal is járhat, szerencsésebb hát az e-mail-címünket megadni.

- Új jelszó: ez a jelszó a Facebook-fiókunk saját jelszava lesz, azaz szerencsés, ha egy új, máshol még nem használt kódot adunk meg. Válasszunk ide is erős jelszót – legalább nyolc karakter hosszú legyen, kisbetű, nagybetű, szám felhasználásával.
- Születésnap: több szempontból is fontos a születésnap megadása. Egyrészt a Facebook korhatáros program, és a születésnap elkérésével a gyermekeket igyekszik kiszűrni. Másrészt születésnapunk megadott dátuma nyilvános lesz, sőt az oldal ezen a napon emlékezteti rá azokat a felhasználókat, akik az ismerőseink, hogy nekünk célzott üzenettel vagy bejegyzéssel emlékezzenek meg róla. Ha ezt nem szeretnénk, akkor belépés után a kezelőfelület Beállítások menüpontjában tudjuk megváltoztatni születésnapunk láthatóságát (azaz hogy mennyire legyen nyilvános, ki láthassa).
- Nő/Férfi
- A felhasználási feltételek, az adatkezelési szabályzat, a cookie-k használatára vonatkozó szabályok mind megtalálhatók a regisztrációs panel alján, ha rákattintunk, elolvashatjuk ezeket.
- Regisztráció: a nagy zöld gombot megnyomva megtörténik a regisztráció: létrejön a fiókunk, legalapvetőbb adatainkkal. A gomb lenyomása után mindjárt a Facebook oldalán találjuk magunkat.

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

Ha már van felhasználói fiókunk, akkor többször a regisztrációt nem kell végigcsinálnunk, csak a mobilszámunk vagy az e-mail-címünk (az, amelyet a regisztráció folyamán megadtunk) és a jelszavunk (a Facebookhoz tartozó) szükséges. Ezeket a képernyő felső szélén megjelenő kék sávban kell a megfelelő helyre beírni (a mezők között Tab-billentyűvel vagy egérrel tudunk váltani), és a végén vagy az Enter-billentyűre vagy a Bejelentkezés-gombra kattintva juthatunk a Facebook főoldalára.

Beléptünk hát a Facebook oldalára.

ELIGAZODÁS A FELÜLETEN

Az oldal felső részén a kék sáv a kezelőfelület, bárhová is megyünk, akárhol nézelődünk a Facebookon, ez mindig a helyén marad.

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

A keresőmezővel kereshetünk:

- magánembert (rokonokat, szomszédot)
- közéleti szereplőt (színészeket, politikusokat)
- egyéb oldalakat (Rubicon, Fidelio)
- intézményeket (színházak, önkormányzatok)
- csoportokat (Növényhatározó, Digitális Jólét Program Hálózat)
- eseményeket (pl. Sakura ünnep a Fűvészkertben)

A Felhasználó azt mutatja, ki van éppen bejelentkezve.

A Kezdőlap-felíratra kattintva a kezdőlapra kerülünk – ez az a felület, amely a belépéskor megjelenik.

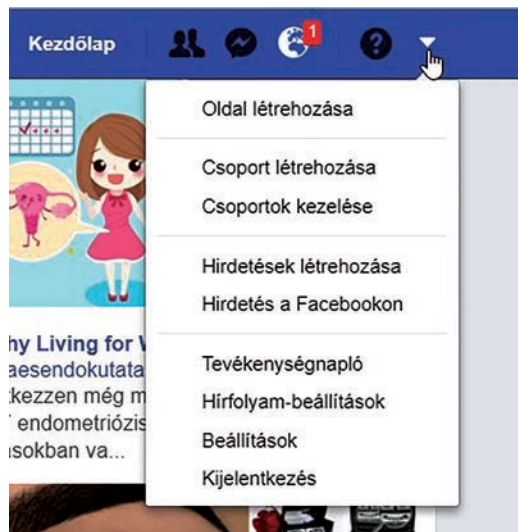
Az „Ismerősnek jelölések” gombra kattintva megnézhetjük, kik szeretnének kapcsolatba lépni velünk, illetve a lehetséges ismerőseink – eddigi ismerőseink ismerősei – között nézelődhetünk, ismerősnek jelölhetjük, akit szeretnénk.

A Messenger villámos ikonja mellett megjelenhet egy szám, ez azt jelzi, hány szöveges üzenetet kaptunk, amit még nem olvastunk el. Ha rákattintunk, azt is láthatjuk, kiktől érkeztek ezek az üzenetek, és a lista egyes elemeire kattintva akár válaszolhatunk is.

Az Értesítések ikonra kattintva a Facebook a műveletekről, eseményekről értesít bennünket, itt is a beérkezett és még el nem olvasott értesítéseink számát láthatjuk az ikon mellett.

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

A kérdőjel itt is a sűgöt rejti.

A lefele mutató kis háromszögre kattintva legördűlő menü nyílik:

A legalsó a listában a kijelentkezés van. Közös helyeken (netkávézó, könyvtár, többek által használt bármilyen számítógép) mindig jelentkezünk ki munkánk végén!

Bal oldalon találjuk a menüt, itt láthatjuk a Hírfolyam és a Vásártér gombokat, illetve a csoportok felsorolását, amelyeknek a tagjai vagyunk.

A felület közepén helyezkedik el a Hírfolyam. Itt láthatjuk ismerőseink bejegyzéseit, egy válogatást a csoportjainkban a kedvenceinknél folyó tevékenységek közül – a Facebook ugyan önkényesen válogat nekünk, de van lehetőségünk beállítani, hogy mindenképp lássuk azokat, amikre vagy akikre kiemelten kíváncsiak vagyunk.

A jobb oldalon hirdetési sávot találunk.

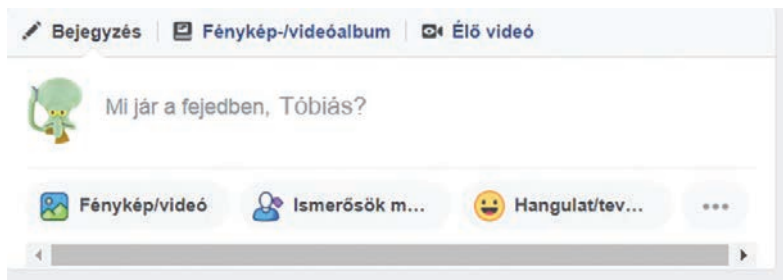
A felület jobb szélén a Facebook Messenger nevű csevegőprogramot látjuk, itt az ismerőseinkkel tudunk szinte valós időben beszélgetni szöveges alapon, de akár hang- vagy videóhívással is. Erről bővebben az Online kommunikáció című fejezetben olvashatunk.

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

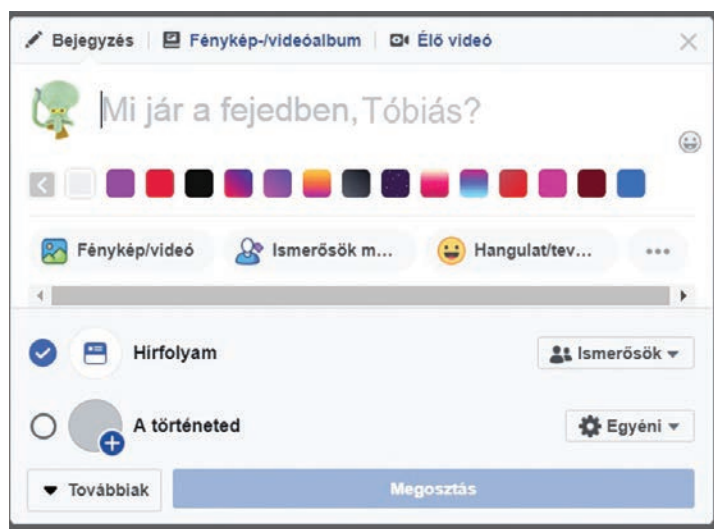
Ha mondanivalónk van: „Mi jár a fejedben?”

A Facebookon leírhatjuk, ha valami foglalkoztat bennünket, írhatunk szöveget, közzétehetünk egy fotót vagy akár videót. A hírfolyam tetején mindig ott van a szerkesztődoboz, de a profilunk tetején is megtaláljuk. Amit itt közzéteszünk (posztolunk), az az Idővonalunkon azonnal meg is jelenik.

Ha belekattintunk a szövegdobozba, a mutatópálca letételével írhatunk.

A szöveg alatti hátterekből választhatunk egyet, ha rákattintunk egyet a kiválasztottra.

Jobb oldalt a mosolygó arccal hangulatjelek közül válogathatunk (rákattintunk, választunk, újra kattintunk).

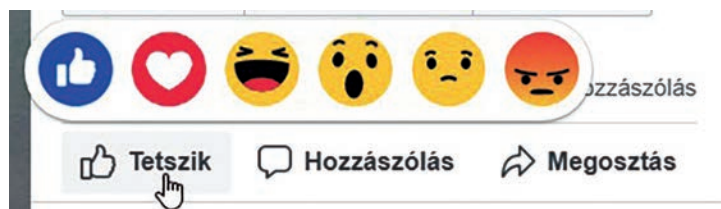
KÖZÖSSÉGI MÉDIA

Fénykép/videó-gombra kattintva beszúrhatunk egyet. Megnevezhetünk ismerőst – a Facebook-ismerőseink közül –, aki esetleg érintett a bejegyzés tartalmát illetően, netán akinek kiemelten címezzük posztunkat. A bejegyzés így az ő idővonalán is megjelenik. A Hírfolyamban jeleníthetjük meg bejegyzésünket, mellette, jobb oldalt választhatunk, mekkora társasággal szeretnénk közölni; lehetőségünk van arra is, hogy ne csak azok láthassák, akik az ismerőseink, hanem bárki, aki ellátogat profiloldalunkra.

A Megosztás-gombra kattintva tesszük közzé a bejegyzést.

REAKCIÓK

Ha mások bejegyzéseit vagy megosztásait megnézzük, elolvassuk, arra nem csak szövegesen reagálhatunk. Akár egyetlen gombnyomással jelezhetjük, hogy milyen érzést váltott ki belőlünk a poszt. Ha a bejegyzés alatti Tetszik-gombra toljuk az egeret (érintőképernyőn rajta tartjuk az ujjunkat), akkor választhatunk, hogy a posztra a Tetszik/Imádom/Vicces/Húha/Szomorú/Dühítő instant visszajelzést küldjük-e el. A megfelelő hangulatjelre kattintva választjuk ki, és inentől kezdve a poszt alatt látható Tetszik-felirat kékre vált, mutatva, hogy már reagáltunk rá.

A Hozzászólás-gombra kattintva írhatunk megjegyzést is.

A Megosztás-gomb segítségével a látottakat a saját Idővonalunkon is megjelentethetjük, ez a művelet a megosztás. Megosztáskor akár valami kommentárral is elláthatjuk megosztásunkat (például egy rövid indokot adhatunk, hogy miért is osztjuk meg).

HANGULATJELEK

Az internetes kommunikációban használhatunk hangulatjeleket. Ezekkel a jelekkel nyomatékosíthatjuk vagy egyértelműsíthetjük mondandónkat. A leírt szövegben az olvasó számára nem feltétlenül lesz érthető, hogy éppen viccelünk-e, ezért a biztonság kedvéért – és esetleges félreértések, sértődések elkerülése végett – ezt a megfelelő hangulatjellel tudjuk jelezni.

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

Számítógépen használva a Facebookot, saját bejegyzéseinkhez a szövegdoboz jobb alsó sarkában látható mosolygó fejre kattintva csatolhatunk hangulatjelet.

BEÁLLÍTÁSOK/FACEBOOK-BEÁLLÍTÁSOK

Egyfelől találjuk a Beállítások menüpontot. Ezt érdemes alaposan áttanulmányozni, mert itt tudjuk testre szabni (az elvárásainknak megfelelően beállítani) Facebook-profilunk tulajdonságait. Minden beállítás ismertetésére most helyhiány miatt nincs lehetőségünk, ezért csak a legfontosabbakat nézzük végig. Szerencsére elég jól követhetően vezetnek végig ezeken a beállításokon, és minden beállítás visszavonható, ha nem tetszik, újra megváltoztathatjuk.

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

Bal oldalon találjuk a Beállítások menüjét. Az egyes menüpontokra kattintva a hozzá tartozó műveletek, beállítási lehetőségek jelennek meg a képernyő jobb oldalán.

Az Általános menüpontra kattintva a megjelenő listában találunk egy Név-mezőt: itt megváltoztathatjuk beírt nevünket. A Fiók kezelése beállításnál megadhatunk ismerős(öke)t, aki(k) a hagyatéki kapcsolattartó(i)nk lesz(nek). Halálunk esetén hozzáférhetnek fiókunkhoz. Itt tudjuk felfüggeszteni fiókunkat: ha átmenetileg nem akarunk jelen lenni a Facebook-közösségben, akkor így egy időre láthatatlanná válhatunk.

A Biztonság és bejelentkezés menüpontban megnézhetjük, milyen eszközökről jelentkeztünk be fiókunkba. Kérhetünk értesítést az ismeretlen bejelentkezésekről – azaz amikor nem a megszokott eszközről történik belépés. Itt tudjuk megváltoztatni jelszavunkat, ehhez először a régi jelszavunkat, illetve kétszer egymás után az újat kell begépelnünk. Ha mindent helyesen írtunk be, akkor az új jelszó életbe is lépett.

A Facebook-adataid menüpont alatt megszüntethetjük fiókunkat.

Az Adatvédelem menüpontban beállíthatjuk, hogy ki láthatja bejegyzéseinket: ha nyilvános, akkor akárki láthatja a Facebook-felhasználók közül; ha az ismerősök láthatják, akkor csak azok nézhetik meg, akikkel kölcsönösen ismerősök lettünk. A Csak én lehetőség választásakor más nem láthatja rajtunk kívül, illetve beállíthatjuk, hogy kik azok az ismerőseink közül, akik nem láthatják. Ez itt egy alapbeállítás, az összes megnyilvánulásunkra vonatkozik, de a bejegyzés írásánál külön is beállíthatjuk (lásd később).

Itt találjuk, hogy ki „jelölhet be” minket ismerősnek: mindenki, vagy csak az ismerőseink ismerősei. Ha mindenki, akkor bárki megpróbálhat velünk kapcsolatba kerülni, ha az ismerősök ismerősei, akkor csak olyan ismeretségek jöhetnek szóba, amelyeknél van köztünk valamiféle közvetett kapcsolat. Ez csak azt jelenti, hogy kik jelölhetnek ismerősnek, arról mi döntünk, hogy ezt elfogadjuk-e vagy sem.

Beállíthatjuk, hogy ki láthatja ismerőseink listáját, ki írhat nekünk e-mailt, ki telefonálhat nekünk.

Idővonal és megjelenítés. Megadhatjuk, ki írhat az idővonalunkra (ismerősök/csak én), ki láthatja a mások által az idővonalunkra írt dolgokat.

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

Fontos lehet az ellenőrzés is, például, ha valamelyik ismerősünk megjelöl bennünket (a nevünket egy bejegyzéséhez fűzi), akkor ezt láthatjuk, és ellenőrizhetjük (mert esetleg nem szeretnénk megjelenni ott).

Megnézhetjük, hogy „kintről” mi látszik, egy idegen vagy egy ismerős mit lát az idővonalunkból – ellenőrizhetjük, hogy úgy állítottuk-e be, ahogy szeretnénk volna.

A Tiltás menüben beállíthatjuk, ki vagy kik azok, akiktől nem akarunk semmilyen tevékenységet látni. Letilthatunk egyes embereket – a Messengerben külön kell –, vagy akár alkalmazásmeghívásokat.

Nyilvános bejegyzések között megadhatjuk, kik követhetnek, azaz kik láthatják megnyilvánulásainkat, kik szólhatnak hozzá megjegyzéseinkhez, kik láthatják profilunk nyilvános részeit.

PROFIL BEÁLLÍTÁSA

Profilunk az a felület, ahol a mi dolgaink vannak: adataink, amelyeket megadtunk, ismerőseink, fényképeink, idővonalunk, azaz az általunk közzétett/megosztott tartalmak.

Itt olvasható a nevünk, az, amit a regisztráció idején megadtunk.

Tehetünk fel profilmotót és borítóképet, de ezek nem kötelezőek. A profilképpel viszont segíthetünk ismerőseinknek felismerni bennünket.

A Megtekintés művelettel ellenőrizhetjük, hogy egy ismerősünk (akivel kapcsolatot létesítettünk), vagy egy idegen mit lát az adatainkból.

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

A Fényképek-gombra kattintva a fotóinkhoz juthatunk: itt megnézhetjük saját fotóinkat, illetve azokat, amelyeken – nevesítve – mi is szerepelünk. Azok a képek, amelyeket más emberek raktak fel, és mi is szerepelünk rajta, de nem jelöltek meg minket rajtuk, itt nem fognak megjelenni.

Az Ismerősök-gombra kattintva azoknak az embereknek a felsorolását találjuk meg, akikkel a Facebookon kapcsolatban vagyunk – ismerősnek jelöltük, és ezt vissza is igazolták, vagy ők jelöltek, és mi fogadtuk el.

A Névjegy-gombra kattintva adatainkat módosíthatjuk.

A Mi jár a fejedben dobozba kattintva írhatunk szöveget, vagy a sajátjaink közül megoszthatunk fotókat, videókat. A beírás után a Küldés gombra kattintva máris a nagyvilág – de legalábbis a Facebook teljes vagy részleges társadalma – elé tárjuk, hogy mi jár a fejünkben. Ez a művelet a kezdőoldal tetején is elérhető, nem feltétlenül kell a profilunkban kezdeményezni.

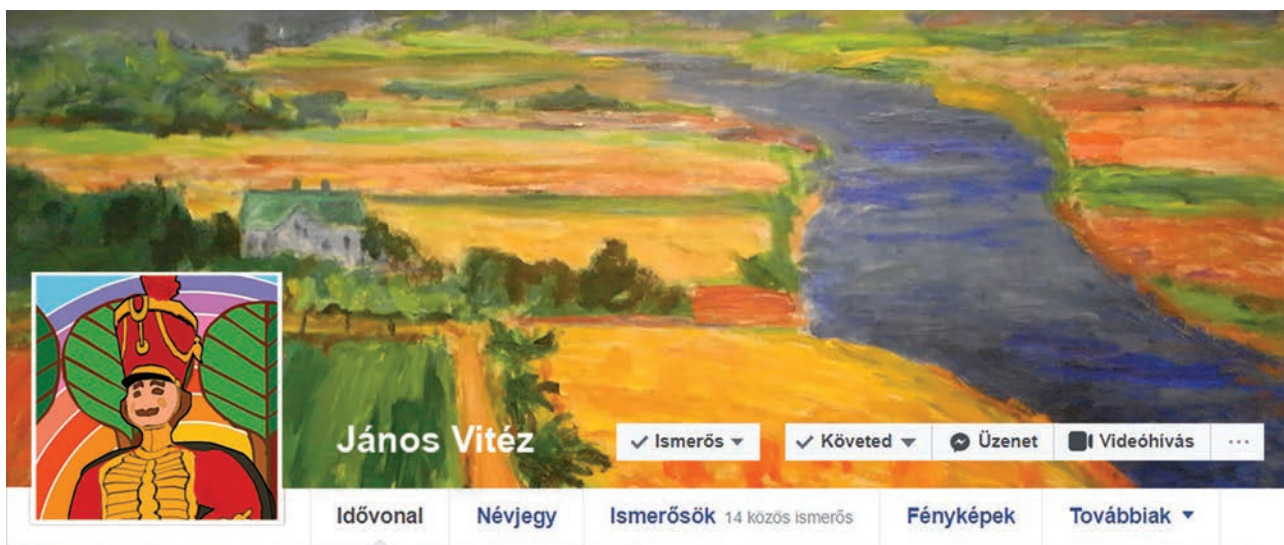

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

MÁSOK PROFILJA

Ha rákattintunk egy ember képére – legyen az ismerős vagy ismeretlen –, akkor az ő profilját és idővonalát nézhetjük meg.

Ha ismeretlen ember, akkor akár ismerősnek is jelölhetjük, találunk ilyen gombot a borítóképe jobb sarkánál.

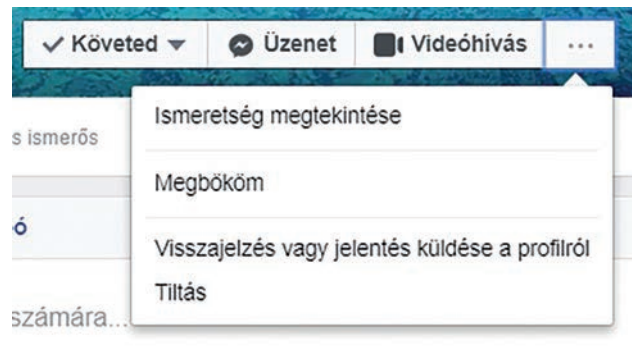
Ismerősünk esetén a borítókép jobb alsó sarka már mást mutat. Láthatom, hogy ez a felhasználó az ismerősöm (és ha itt rákattintunk a lefele mutató kis háromszögre, akkor egyéb műveleteket is találhatunk, például az ismeretségi fokunknak megfelelően el tudjuk rakni egy kis fiókba, de akár meg is szüntethetjük a kapcsolatot kettőnk között).

A követés azt jelenti, hogy az ismerősünk által megosztott tartalmakat a Facebook megjelenítheti a hírfolyamunkon. Ennek beállításait módosíthatjuk, ha rákattintunk a lefele mutató kis háromszögre. Itt beállítható, hogy az ismerős bejegyzéseit mindig lássuk, vagy akár egyáltalán ne – ez a Követés leállítása.

Üzenetet küldhetünk ismerősünknek a Facebook Messengeren keresztül, vagy videóhívást kezdeményezhetünk vele.

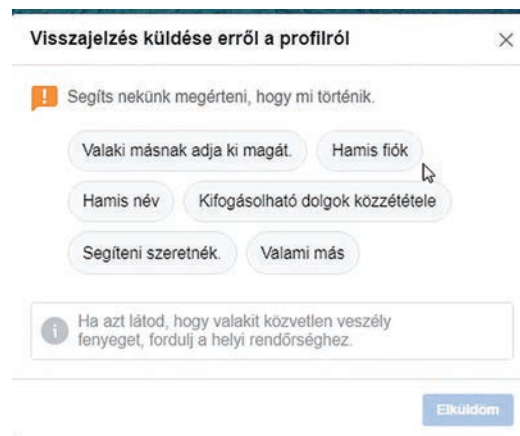
KÖZÖSSÉGI MÉDIA

A három pötty alatt is találunk további műveleteket, ha oda kattintunk egyet.

A Megbököm művelet egy játékos gesztus, mint az integetés, jelezhetjük vele a másinak, hogy itt vagyunk.

A Visszajelzéssel a Facebook moderátorok felé jelezhetjük, ha véleményünk szerint valami baj van az adott oldallal:

A Tiltás művelettel az adott felhasználóval megszakítjuk a kapcsolatot, de úgy, hogy egymás számára láthatatlanok leszünk a Facebook felületén – ezt csak súlyos helyzetben alkalmazzuk. Hacsak tényleg nem vagyunk kíváncsiak az adott felhasználóra, netán bosszant, zaklat minket, a Követés leállítása bőven elég lehet, mert azzal is kikerül idővonalunkról – viszont ezt nem látja. A Tiltást valószínűleg észre fogja venni.

A Tiltás csak a Facebookra vonatkozik, a Messengerben külön be kell állítani.

KÖZÖSSÉGI MÉDIA

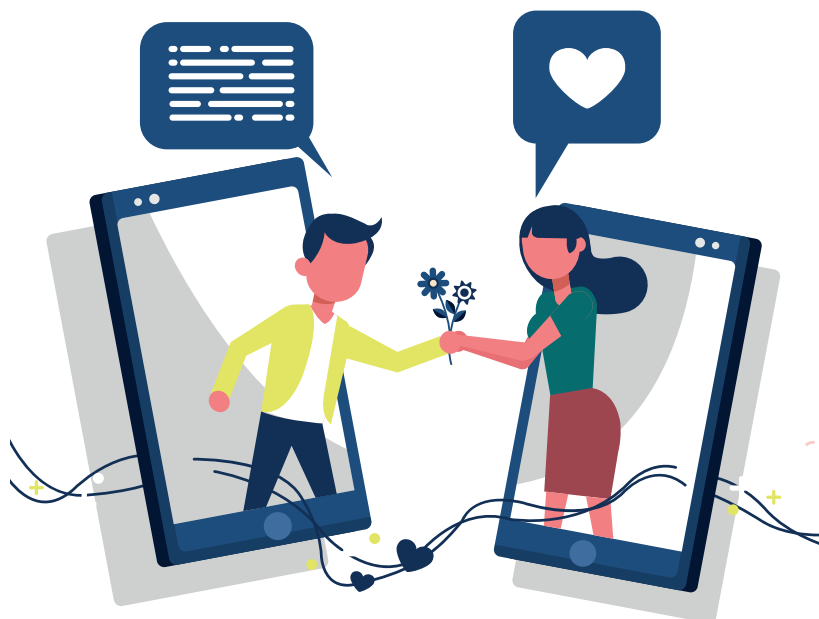
BIZTONSÁG A FACEBOOKON

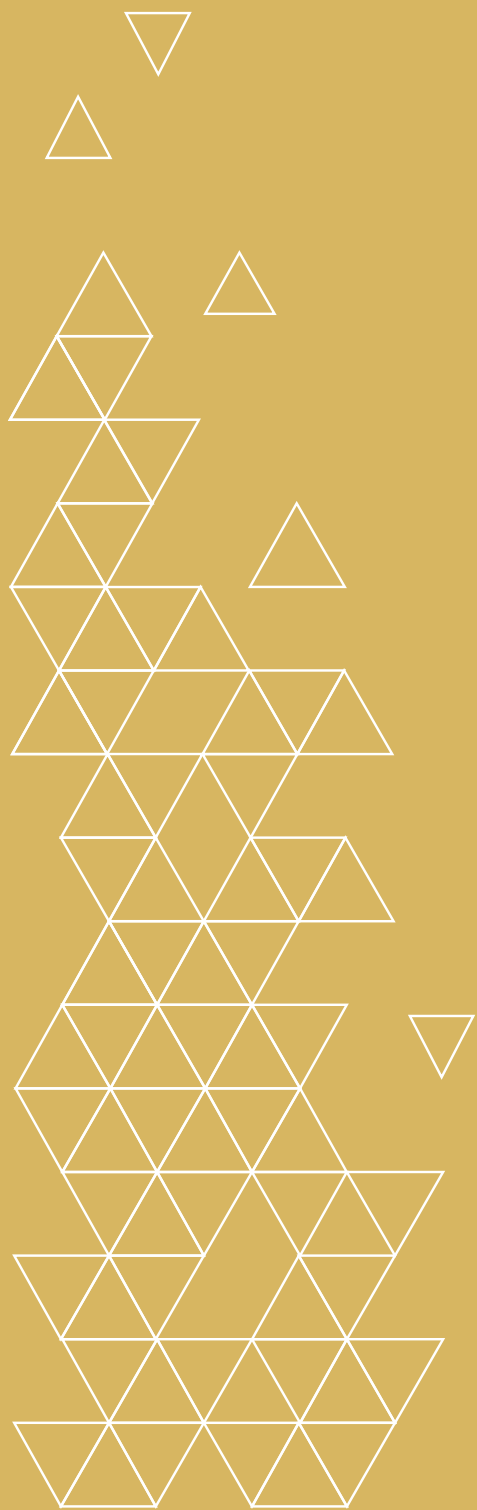
Saját biztonságunk a saját kezünkben van: adatainkra mi magunk vigyázhatunk a legjobban. Nem kell minden kért adatot megadnunk, például lakhelyünknek épp elég a város neve, nem kell a pontos cím (sőt, nem is szerencsés, ha kiadjuk).

A Facebookon könnyen és gyorsan terjednek a hírek, így az álhírek, a kattintás- és lájkvadász tartalmak vagy akár a vírusok is. Legyünk kicsit bizalmatlanok: mielőtt megosztunk egy hírt, ellenőrizzük valóságtartalmát. Ha igazi hírt olvastunk, annak a neten egy kereséssel biztosan nyomát találjuk. Ha nincsenek konkrét nevek, csak nagy általánosságban írnak, ha pár kereséssel sem tudunk pontosabb adatokhoz jutni, akkor ez egy álhír vagy kattintásvadász hír. Ne osszuk meg, nincs értelme. Ha egy hírt csak akkor olvashatunk végig, ha meg kell osztanunk, akkor egy kattintásvadász oldalba futottunk bele. Általában a „hír” nem is hír, vagy nagyon régi, csak az időt pazaroljuk, ha megpróbálunk hozzájutni. Ha olyan képet vagy videót találunk, amely kattintás előtt nem látszik rendesen – felirat rejti, vagy el van „maszatolva” a felülete –, vagy valamiért gyanúsnak tűnik, ne kattintsunk rá, mert vírusba futhatunk bele. (Egy ilyen vírus aztán az összes ismerősünknek megpróbálja eljuttatni magát, sok kellemetlenséget okozva nekik ezzel).

Ha egy ismerősünk velünk együtt sok más ismerősével is megoszt ilyen képet vagy videót, akkor az legyen nagyon gyanús, inkább ne kattintsunk rá.

FORRÁSOK: <https://bit.ly/2oDMb1a>, <https://bit.ly/20Id9yN>

11

**ONLINE
KOMMUNIKÁCIÓ**

ONLINE KOMMUNIKÁCIÓ

FACEBOOK MESSENGER, SKYPE, GTALK/HANGOUTS

Az online kommunikációs eszközök közül a foglalkozások során a következőkkel ismerkedtünk meg: Facebook Messenger, Sykpe, Gtalk vagy más néven Hangouts. Minden üzenetküldőt ahhoz lehet hasonlítani, mint amikor egy üzenőfalra kiírjuk, amit szeretnénk tudatni a másikkal, aki majd, ha arra jár, és látja, akkor válaszol. Az üzenőfalat azonban mindenki látja, az alább részletezett privát üzeneteket pedig csak a címzett kapja meg.

FACEBOOK MESSENGER

A Facebook üzenője (maga a „messenger” szó is ezt jelenti) elérhető a felső, kék sávon látható üzenetbuborék-ikonra vagy pedig a böngésző jobb alsó sarkában látható „chat” feliratra kattintva. A chat szó beszélgetést, csevegést jelent. Előbbi esetben a legutóbbi üzenetváltások jelennek meg időrendi sorrendben, valamint az Engedélykérések, Új csoport és Új üzenet lehetőségekből választhatunk a legördülő panel felső részén.

Amennyiben bejövő üzenetünk van, piros négyzet alapon fehér számjegy mutatja, hogy hány új üzenetünk érkezett. A még olvasatlan üzenetek félkövér betűtípussal jelennek meg. Az egyes beszélgetések egymás alatt, érkezési sorrendben mutatkoznak, bal oldalon a feladó profilképe, mellette a neve, alább pedig az üzenet maga tűnik fel. Az üzenet sorára kattintva alul megjelenik egy kis ablak, amelyben olvasható az adott partnerrel folytatott legutóbbi üzenetváltás, az alsó panelben pedig mi tudunk válaszolni: az „írja be az üzenetet” feliratra kattintva a kurzor megjelenik a beviteli mezőben, és el is kezdhetjük a gépelést.

Az üzenet elküldése az Enter-billentyűvel vagy pedig a sor végén látható kis, papírrepülőre emlékeztető ikonra kattintva történik. Nemcsak szövegesen, de videohívással is tudunk egymással beszélgetni, a kis ablak tetején látható sávon a beszélgetőpartnerünk neve mellett lévő több ikon között megtalálható a videokamera is. Erre kattintva megindul a videohívás, és ha visszajelez a beszélgetőpartnerünk, mindketten látjuk egymást a képen, illetve hallhatjuk egymás hangját. Beszélgetés közben a számítógép hangerőszabályozójával lehet állítani a hangerőt.

ONLINE KOMMUNIKÁCIÓ

Az ikonok sorrendben:

- Pluszjel: ennek segítségével több felhasználó közötti beszélgetést hozhatunk létre, ide kattintva további személyeket adhatunk a beszélgetéshez.
- Videokamera: erre a gombra kattintva lehet egymással párhuzamosan videó és hang alapon beszélgetni.
- Telefonkagyló: ezzel a lehetőséggel kép nélküli hanghívást indíthatunk, a telefonáláshoz hasonló módon.
- Fogaskerék: itt az adott vonatkozó beállításokat érjük el, többek között beállíthatunk a beszélgetéshez különleges színt, elnevezhetjük a partnert a Facebookon regisztrált nevétől eltérően is, elnémíthatjuk a beszélgetést, tehát az üzenetek érkezéséről ezt követően nem kapunk majd értesítést. Amennyiben valaki nem megfelelően viszonyul hozzánk, lehetőségünk nyílik üzeneteinek figyelmen kívül hagyására, a felhasználó letiltására és a beszélgetés törlésére is. Ha valaki különösen zaklató módon lépne fel, azt a jelentésgomb segítségével a Facebook felé is jelenthetjük.
- X: ennek segítségével a Windows operációs rendszerből már ismert módon be tudjuk zárni a beszélgetésre szolgáló ablakot.

Az üzenetek beírására szolgáló ablak alsó részén további ikonokat találunk, ezek pedig a következők:

- Fénykép: fotókat tudunk megosztani beszélgetőpartnerünkkel ide kattintva.
- Matrica: a Facebookon elérhető különféle készletekből választhatunk pillanatnyi hangulatunknak vagy a beszélgetés tárgyának megfelelő képeket.
- GIF: a matricához hasonlóan előre kialakított készletből választhatunk, itt azonban állóképek helyett mozgóképeket tudunk elküldeni a beszélgetésben.
- Hangulatjel: az emotikonok, más néven szmájlík itt is többféle készletből választhatók.
- Gemkapocs: a levelezésből már ismert módon kiválaszthatjuk a képformátumtól eltérő típusú fájlokat, amiket meg tudunk osztani a beszélgetésben.

ONLINE KOMMUNIKÁCIÓ

- Játékkonzol vezérlője: a partnerrel közös játékot kezdeményezhetsz a Facebookon található játékokból választva.
- Fényképezőgép: készülékünk kamerájával azonnali fotómegosztást indíthatunk.
- Naptár: erre az ikonra kattintva közös eseményt állíthatunk be a beszélgetés további résztvevőivel.
- Sor végi ikon, amely kétféle is lehet, mégpedig lájkjel vagy pappírrepülőgép: amíg nem kezdjük meg a gépelést, a lájkjelet látjuk, amelyre kattintva azonnal helyeslő, jóváhagyó reakciót adhatunk partnerünk üzenetére. Ha legalább egy karaktert begépelünk, akkor ez az ikon egy papírrepülő képére változik, erre kattintva elküldhetjük az eddig beírt üzenetünket, ha nem az Enter-billentyűvel tennénk.

SKYPE

A programot innen lehet letölteni: www.skype.com/hu. Windows 10-es operációs rendszeren már elérhető, csak regisztrálnunk kell a használatához. Aki rendelkezik Microsoft-fiókkal, az oda szóló adataival (felhasználónév és jelszó) a Skype-ot is használhatja.

Regisztrálni e-mail-címünk, mobiltelefonszámunk és egy jelszó megadásával tudunk, elképzelhető, hogy a regisztráció során ezekhez kódot kapunk személyazonosságunk igazolása és a későbbi jelszó-visszaállítás lehetősége okán. Meg kell adnunk további személyes adatainkat: vezetékes- és utónevünket, születési időnket és nemünket.

Belépés után az alábbiakat látjuk:

ONLINE KOMMUNIKÁCIÓ

Legfontosabb dolgunk a partnerek felvétele, hiszen azokkal fogunk tudni majd beszélgetni, akik rajta vannak partnerlistánkon. Ezt a bal oldali oszlopban, a „Keresés a Skype-on” szövegbeviteli mezőbe kattintva vagy pedig a felső sorban látható telefonkönyv-ikonra kattintva tehetjük meg. Egy kis ablak jön elő, amelybe az adott személy nevét vagy e-mail-címét kell írunk. A találati listán a megfelelő személyre kattintva rögtön üzenetváltási ablak nyílik meg, amelyben a formaszöveg elküldésével vagy ahelyett saját szavaink beírásával küldhetünk úgynevezett partnerkérelmet. Amennyiben az illető visszaigazolja az ismeretséget, állapota megjelenik partnerlistánkon, és láthatjuk, hogy mikor van bejelentkezve – ekkor zöld színű kis kör tűnik fel a neve mellett. Ha a kör sárga, az azt mutatja, hogy az illető gépe be van kapcsolva, de nem folytat tevékenységet számítógépén, ha pedig piros „behajtani tilos” látható, akkor ugyan belépett a rendszerbe, de nem akarja, hogy zavarjuk. Ha a partner kijelentkezett, egy közepen üres, zöld kör, régebbi változatban szürke körben x jelenik meg a képe mellett.

A Skype-felirat alatti szürke sávban, a bal oldalon jelennek meg beszélgetéseink. Mindig a legújabb üzenetváltás látható felül. Az egyes partnerrel folytatott beszélgetéseket rákattintással tudjuk elolvasni. A kiválasztott üzenetváltás az ablak jobb oldalán nyílik meg, ezt a panelt tekintjük most át. A legfelső sorban, a bal oldalon látható beszélgetőpartnerünk neve és profilképe, a sor jobb szélén pedig a videokamera- és a telefonkagyló-ikon. Ezek segítségével kezdeményezhetünk videohívást és hangbeszélgetést az adott partnerrel.

A széles sáv központi részén jelennek meg az üzenetek, amelyeket partnerünk írt nekünk, illetve más színű háttéren látjuk azokat az üzeneteket, amelyeket mi küldtünk partnerünknek. Minden üzenetnél látható, hogy pontosan mikor érkezett: aznapi üzeneteinknél óra és perc pontossággal, a korábbiaknál pedig dátum szerint is. A Facebook Messengerhez hasonlóan a legalsó sorba kattintva tudunk üzeneteket írni, és az Enter-billentyű megnyomásával küldhetjük azt el. Itt is működik a kis, papírrepülőre hasonlító gomb, ahogy a Facebook esetében is láttuk, ám csak akkor lesz aktív, kék színű, ha már legalább egy karaktert beírtunk.

Az ikonok sorrendben:

- Mosolygó arc: hangulatjelek, emotikonok beszúrása a Skype készletéből.
- Kép: saját gépünkről kiválasztott fénykép megosztása beszélgetőpartnerünkkel.
- Papírlap: a képformátumtól eltérő fájlok küldése, szintén saját, meglévő fájljaink közül.

ONLINE KOMMUNIKÁCIÓ

- Videokamera: videoüzenet küldésére nyílik lehetőségünk erre az ikonra kattintva.
- Papírrepülő: erre kattintva küldhetjük el a beírt üzenetet, ha nem az Enter-billentyűt használjuk. Fontos tudni, hogy csak akkor lesz aktív ez a gomb, ha már legalább egy karaktert beírtunk az üzenetváltásba.

GTALK (HANGOUTS)

Gmail levelezőnk beépített csevegőalkalmazása a Gtalk, amelyben a „talk” angolul beszélgetést jelent, a G pedig a már megszokott módon a Google-ra utal. A levelezésbe belépésünkkor a bal oldali sávban automatikusan megjelenik saját profilképünk, utónévünk, és a kép mellett egy kis, zöld színű karika mutatja, hogy mások számára elérhetőek vagyunk. Beszélgethetünk másokkal, ha nevünk mellett a jobb oldalon látható pluszgombra kattintunk. Ekkor egy kis ablak jelenik meg, amelyben kiválaszthatunk egy partnert, akivel beszélgetnénk, vagy akár csoportot is kialakíthatunk. A felső szövegbeviteli mezőben van lehetőségünk keresni meglevő partnereink közül. Amint gépelni kezdjük az illető címét, telefonszámát vagy nevét, megmutatja a találatokat. Az adott személyt a nevére kattintással tudjuk kiválasztani. Ekkor a Facebookhoz hasonlóan egy kis ablak jelenik meg, itt viszont legelőször meghívást kell küldenünk, hogy egymással beszélgethessünk. A kék színű meghívásgombra kattintva ez meg is történik. Az ablak tetején partnerünk nevét látjuk, valamint három további ikont. A vonalka segítségével tálcára tehetjük a beszélgetés ablakát, a nyíl segítségével teljes képernyőméretűvé tudjuk alakítani, a sarokban látható kis x pedig a már ismert módon becsukja a beszélgetés ablakát. Egy sorral lejjebb szintén ismerős lehet a fogaskerékikon, ezzel lehet beállítani, hogy kapjunk-e értesítést a beszélgetés során érkezett új üzenetekről, és megmaradjanak-e az előzmények. Alapértelmezésben ezek a lehetőségek be vannak kapcsolva, ezt a sor eleji pipa jelzi; ha kivesszük a pipát, megváltoztathatjuk ezeket a beállításokat. Bármikor később vissza is állíthatjuk ezeket, ha a pipát egy kattintással visszatesszük a négyzetekbe. Ugyanitt van lehetőségünk az eddigi beszélgetés törlésére és a beszélgetőpartner esetleges letiltására is. Az üzenőfelület tulajdonképpen ugyanúgy működik, mint a korábban átnézett csevegőkben; mindig az ismerős ikonokat keressük: a videokamera, a telefonkagyló, a fogaskerék, a kis mosolygós fejecske, a kép mind hasonlóak, és ugyanazt a funkciót lehet elérni velük. Az üzenetküldéshez az alsó sorba kattintva írhatunk, ennek bal oldalán láthatók az emotikonok, jobb oldalán pedig a képküldés már ismert ikonja.

ONLINE KOMMUNIKÁCIÓ

OKOSTELEFON, TÁBLAGÉP, IOS

Az okostelefonok és a táblagépek esetében úgynevezett applikációkat (appokat), vagyis különálló kis programokat tölthetünk le a különféle csevegők használatához. Windowshoz a Microsoft Store áruház, Androidhoz a Play áruház, Apple termékekhez pedig az AppStore lesz az, ahonnan az egyes programokat beszerezhetjük. Ahogy a Facebookról szóló részben már említettük, a Facebook Messenger külön programként tölthető le okostelefonra és táblagépre. Az appok kezelőfelületei elrendezésükben ugyan eltérhetnek, de a funkciókat jelző gombok megegyeznek, így a már ismert ikonokat keresve könnyedén lehet használni ezeket a felületeket is.

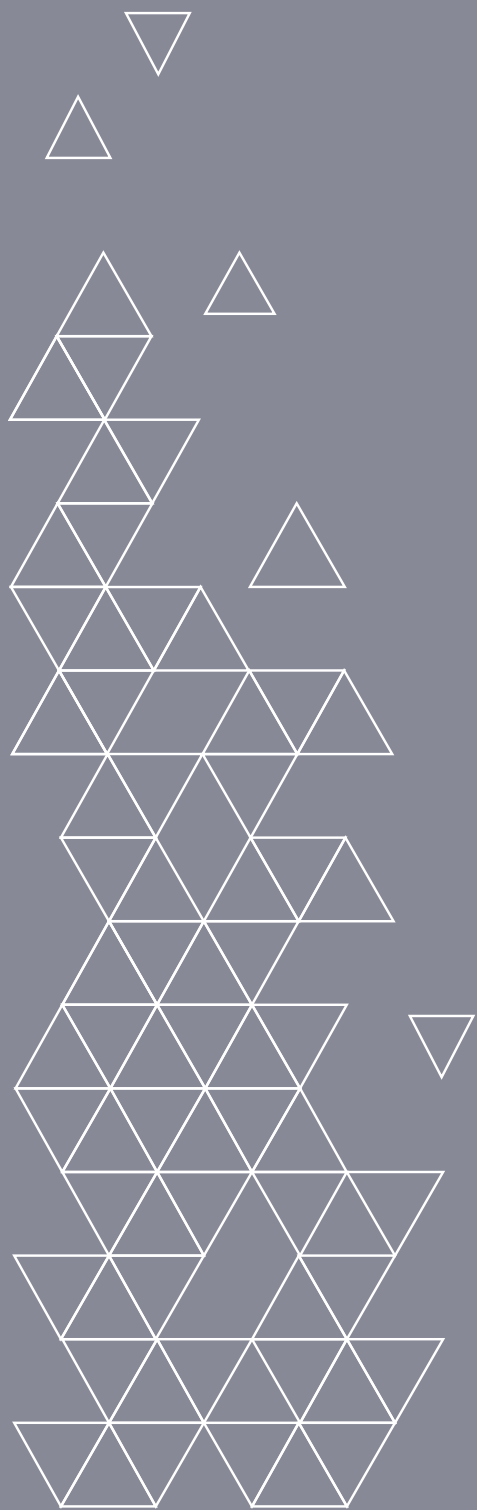
Jelszóvédelem

Nagyon fontos, hogy az egyes csevegőkben használt jelszavaink különbözzenek. Ne írjuk fel őket látható helyre, különösen ne a gép képernyőjére vagy közvetlen környezetébe, továbbá sohase mentsük el őket nyilvános, mások által is használt számítógépeken!

ONLINE KOMMUNIKÁCIÓ

12

**ONLINE
VÁSÁRLÁS**

ONLINE VÁSÁRLÁS

Az interneten mindent megvásárolhatunk kanapétól a tévéig, cipőtől a mosóporig.

Az internetes boltokban kedvünkre nézelődhetünk, mindenféle regisztráció nélkül, de ha rendelni, vásárolni szeretnénk, az adott boltban létre kell hoznunk egy saját felhasználói fiókot.

Fontos, hogy minden vásárlás előtt olvasni kell!

Minden vásárlós oldal arra próbál mozdítani minket, hogy azonnal nézzünk körül a vásártéren, és rögtön örömmel essünk neki a vásárlásnak. Legyünk mi az okosabbak! Minden oldalon – jellemzően az oldal legalján – találunk alapos leírásokat: általános szerződési feltételek, röviden ÁSZF, gyakran ismételt kérdések, röviden GYIK. Ezeket alaposan böngésszük végig, ugyanis minden felmerülő kérdésünkre megtalálhatjuk bennük a választ:

- Szállítási területek: érdemes ellenőrizni, mert hiába rendelünk meg valamit, ha nem szállítják ki nekünk.
- Milyen fizetési módokat ajánl az adott cég: jellemzően internetes fizetési módokkal találkozhatunk, az utánvétes (készpénzes) vásárlás erősen visszaszorult. Előfordulhat, hogy kérhetünk személyes átvételkor kártyás fizetést, amikor a szállító a megrendelt áruval és egy mobil terminállal érkezik.
- Mit jelent pontosan a házhoz szállítás: gond lehet, ha a megrendelt négyszemélyes, piros bőrkanaapé kiszállítása a cég szerint csak a ház kapujáig szól.
- Mit tehetünk, ha nem a megrendelt árut kapjuk? Piros kanaapé helyett kék jön.
- Bevásárlás esetén mi történik a göngyölegekkel (rekeszek, visszaváltható üvegek).
- Garancia, jótállás részletei.
- Vásárlástól elállás részletei: azaz mit kell tennünk, ha megrendeltük a piros kanaapé, de mégsem kell?

ONLINE VÁSÁRLÁS

WEBÁRUHÁZAK

Szinte minden boltnak megtalálhatjuk a honlapját az interneten, és jelentős részük mára már saját webáruházat (webshopot) is üzemeltet. Ezzel megoldhatjuk akár azt is, hogy a webáruházban körülnézünk, kiválasztjuk, amire szükségünk van, aztán ezt egy boltban akár kézbe is vehetjük, megvizsgálhatjuk.

A teljesség igénye nélkül: az összes bútoráruház, könyváruház üzemeltet webáruházat, amit az adott cég honlapjáról mindig kényelmesen elérhetünk. Ha mobileszközön dolgozunk, az áruházak alkalmazás-változatában is körülnézhetünk, a webáruházak, piacterek többnyire mobilalkalmazásként is megtalálhatók.

ONLINE BEVÁSÁRLÁSOK

Speciális szolgáltatás – szintén webáruházon keresztül – az online bevásárlás. Kisebb és nagyobb (Tesco, Auchan, G-Roby) cégek is nyújtanak online bevásárlási lehetőséget. Bár a szállítás többnyire némi extra költséget jelent, nagy könnyebbség lehet, hogy egy kiadósabb vásárlás esetén nem nekünk kell cipekednünk. Házhoz szállítást mindenhol kérhetünk, de ellenőrizzük le, hogy hozzánk szállítanak-e. A fizetési módok változatosak lehetnek (a kisebbek még vállalják az utánvétes, készpénzes fizetési módot). Élelmiszereket, mirelitet, zöldséget, gyümölcsöt, háztartási vegyi árut, kozmetikai cikkek is rendelhetünk. A cégek mind vállalják, hogy a hűtött, mélyhűtött árut megfelelő hűtéssel szállítják, de ha valami sérülten érkezik, akkor ne feledjük, hogy a nem megfelelő minőségű árut nem vagyunk kötelesek átvenni! A szállítók göngyölegét általában nem vesznek vissza.

ONLINE VÁSÁRTEREK

Virtuális piacterek, amelyeken szinte minden holmi megtalálható. Ilyenek Magyarországon többek között a Vatera (vatera.hu), a Jófogás (jofogas.hu), külföldi oldalak közül például az AliExpress (aliexpress.com), az eBay (ebay.com). Külföldi oldalak használata esetén figyeljünk arra, hogy a szállítási célszágok között Magyarország ott van-e. Bármilyen virtuális vásárlótéren járunk, nyugodtan nézelődhetünk. Rendeléshez, vásárláshoz azonban létre kell hoznunk egy felhasználói fiókot, meg kell adnunk számlázási/szállítási címet.

ONLINE VÁSÁRLÁS

Biztonságos | <https://www.arukereso.hu>

árukereső

3 601 aktív bolt több mint 12 000 000 termékét hasonlíthatja össze

Közeleg az iskolakezdés! | Sportszükszre van szüksége? | **Ápolja autóját Ön is!**

Műszaki cikk
Mobiltelefon | Mobiltelefon, GPS tok | LED TV, LCD TV, OLED TV | Fülhallgató, fejhallgató | Digitális fényképezőgép | Okosóra, okos kiegészítő | Hordozható hangszóró | Kijelzővédő fólia | Headset | Power bank, külső akkumulátor | Aktív hangfal | Fényképezőgép objektív | Fényképező, kamera akkumulátor | Projektor lámpa | Mobiltelefon, GPS, PDA alkatrész | [Összes >](#)

Számítógép
Notebook | Kábel, csatlakozó | Nyomtató patron, toner | Videokártya | Monitor | Tablet PC | Egér | Router | Játékprogram | Alaplap | Processzor | Nyomtató | Billentyűzet | SSD meghajtó | Számítógép ház | [Összes >](#)

Háztartási gép
Porszívó, takarítógép | Hűtőszekrény, hűtőgép | Mosógép | Kávéfőző | Mosogatógép | Mikrohullámú sütő | Főzőlap | Páraelszívó / Szagelszívó | Tűzhely | Kazán | Grillsütő, raclette, barbecue | Beépíthető sütő | Klíma, légkondi | Porzák | Bojler | [Összes >](#)

Ápolja autóját Ön is!

A nap legnagyobb áresései

 2 990 Ft-tól JAM Audio JAM Jamoji (HX-PEM) -40%	 4 989 Ft-tól Fatima Virág (2-4) -29%	 9 777 Ft-tól Trust AGDR2-3500R (71038) -48%	 7 799 Ft-tól Hama uRage Morph 2 (113775) -47%
---	--	---	---

ÁRAK, ÁRUK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

Találunk a neten olyan oldalakat is, amelyek egy adott termék árainak összehasonlítását teszik lehetővé, illetve segítenek kiválasztani a(z óriási) kínálatból, hogy melyik termékre is van szükségünk. Az Árukereső.hu nevű oldal nagy segítségünkre lehet a keresgélésben (mobilalkalmazásként is megtalálhatjuk). Felhasználói fiók nélkül szintén használhatjuk, de regisztrálhatunk is. A keresőmezőbe beírhatjuk, hogy mit keresünk, de a bal oldali – szürke hátterű – menüben céltan válogathatunk. A menü természetesebb, mint a képernyő, esetleg lejjebb kell mozognunk az oldal felületén.

Ha a menüből (Műszaki cikk, Számítógép, Háztartási gép, Otthon és kert, Sport és fitness, Divat és ruházat, Szépségápolás és egészség, Autó, motor, Építkezés, felújítás, Játék, Irodatechnika) választunk bal oldalról, akkor a kiválasztott menüpontra kattintva a témát részletesen kibontva találjuk. Kiválaszthatjuk a felsorolásból, hogy pontosan mit szeretnénk, és arra kattintva máris egy listánál vagyunk. Az alábbi példán azt látjuk, ha a menüben a Számítógép menüpont Notebook megnevezésére kattintunk:

ONLINE VÁSÁRLÁS

The screenshot shows the 'Árukereső' website interface. At the top, there is a search bar with the text 'Mit keres?' and a 'Keresés' button. Below the search bar, the breadcrumb trail reads 'Itt van: Főoldal > Számítógép > Notebook'. The main heading is 'Notebook'. On the left side, there is a 'Szűrés' (Filter) section with several options: 'Raktáron' (14252), 'Személyes átvétel' (2452), and 'Ár' (Price) with ranges from 170 000 Ft to 460 000 Ft. Below the price filter is the 'Gyártó' (Manufacturer) section with options for 'Lenovo' (11023), 'ASUS' (888), 'Acer' (704), and 'Dell' (1788). The main content area displays three product listings. The first is 'Apple MacBook Air 13 Mid 2017 MQD32 Notebook' with a price of 279 900 Ft-tól, 41 reviews, and a 'Rendelés' button. The second is 'Lenovo Legion Y520 80WK0099HV Notebook' with a price of 229 900 Ft-tól, 5 reviews, and a 'Rendelés' button. The third is 'Acer Predator Helios 500 PH517-51-9927 NH.Q3PEU.002 Notebook' with a price of 1 299 900 Ft and an 'irány a bolt' button. Each listing includes a small image of the laptop, a 'TOP' badge, and a 'Széleskörű garancia' (Broad warranty) badge. The bottom of the page features a large orange button with the text 'irány a bolt »'.

A bal oldalon fent most a Szűrés felirat látszik, alatta pedig úgynevezett szűrőfeltételek: itt mondhatjuk meg pontosabban, melyik gyártótól, milyen értékhatárok között, milyen műszaki paraméterekkel rendelkező notebookot szeretnénk. A szűrőfeltételek a kiválasztott terméknek megfelelően természetesen változnak. Minél több szűrőfeltételt töltünk ki, az ennek megfelelő lista annál rövidebb lesz. A szűrőfeltételek kitöltése nem kötelező, de megkönnyíti, hogy csak a minket érdeklő árucikkek között böngészhessünk. Ha jobb oldalra vetünk egy pillantást, a csuszkán láthatjuk, hogy elég rövidke, ez azt jelenti, hogy a képernyőnkön még több adatot találunk: nézzünk körül lejjebb is az oldalon.

A megjelenő listában máris láthatunk néhány adatot a megjelenített – és a szűrőfeltételeinknek megfelelő – eszközökről. Találunk műszaki adatokat, véleményeket azoktól, akik használnak/használtak ilyet, és láthatjuk, hogy az adott eszköz milyen értékhatártól indul. Ha a nevére – ami vastag, kék betűkkel olvasható, és még alá is van húzva – kattintunk, akkor azoknak a boltoknak a listáját is megkaphatjuk, ahol ezt a terméket megvásárolhatjuk, és azt is megnézhetjük, melyik boltban mennyibe kerül, mit kell tudnunk a házhoz szállításról (a személyes átvétel ingyenes, a házhoz szállítás nem mindig), van-e éppen valami akció a termékkel kapcsolatban. Ha megtetszik valamelyik, akár meg is rendelhetjük.

irány a bolt »

ONLINE VÁSÁRLÁS

FIZETÉS AZ INTERNETEN

Rendelés előtt érdemes utánaolvasni, milyen fizetési módok közül választhatunk. Utánvétes, készpénzes fizetéssel egyre kevesebb helyen találkozhatunk. Választhatunk mobilterminálos fizetést, ez azt jelenti, hogy a házhoz szállításkor a futár egy mobil kártyaleolvasóval érkezik. Vannak olyan boltok, ahol tudunk átutalással is fizetni. Az internetes bankunkból átutalhatjuk a boltnak a vételárat, és az utalás megérkezése után szállítanak. A leggyakoribb, hogy internetes fizetéskor egy fizetőfelületre (pl. OTP SimplePay vagy a PayPal) irányítanak minket, és bankkártyánk adatainak megadásával intézzük el a fizetést. Ha megbízható internetes áruházban vásárolunk, ettől a lehetőségtől nem kell tartanunk, de ismeretlen netes boltokkal kapcsolatban érdemes előbb tájékozódni.

FOGALOMTÁR

ASZTAL

Munkaterület, ahol a programokat és az adatokat jelző ikonok, illetve a folyamatok ablakai megjeleníthetők és/vagy átrendezhetők.

BEILLESZTÉS, INSERT

A Vágólapra jegyzett szöveget újra megjeleníthetjük olyan helyen, ahol szöveget használhatunk. Ezt a műveletet nevezzük beillesztésnek.

BEJELENTKEZÉS, LOGIN, SIGN IN

A számítógépre vagy egy szolgáltatásba úgy tudunk csatlakozni, ha azonosítjuk magunkat, ez a bejelentkezés.

BEKAPCSOLÁS

Az eszköz vagy a kiválasztott program elindítása.

BLUETOOTH

Két eszköz között nyújt nyílt, rövid hatótávolságú, vezeték nélküli kapcsolatot.

BÖNGÉSZŐ

Program, amelynek a segítségével az interneten fellelhető tartalmakat megjeleníthetjük.

CSATOLÁS, ATTACHMENT

A leveleinkhez fájlokat tűzhetünk hozzá, hogy a levéllel együtt azt/azokat is elküldjük. ezek a csatolmányok.

FÁJL

Adatállomány, lehet szöveg, táblázat, kép, videó, futtatható állomány.

FELHASZNÁLÓNÉV

Felhasználónévvel azonosíthatjuk magunkat az általunk használt számítógépen vagy szolgáltatásokban. Ez egy egyedi azonosító, az adott szolgáltatáson belül egy nevet csak egy ember használhat.

FOGALOMTÁR

HANGULATJEL, EMOTIKON, SZMÁJLI

Az internetes kommunikációban hiányzó metakommunikációt (hangszín, hanglejtés, gesztusok, mimika) a szövegbe beszúrt kis jelek segítségével pótoljuk.

HARDVER

A „vas”, a számítógépünk fizikailag megfogható része.

HELYI MENÜ, MŰVELETI LISTA

Az egér jobb gombjával hívjuk elő, az adott helyen elvégezhető műveletek listája.

HIVATKOZÁS, LINK

Olyan szó vagy rövidebb szöveg a weblapon, amellyel további információhoz, másik weblaphoz juthatunk el.

HONLAP, WEBOLDAL, SITE

A weboldal egy interneten található dokumentum, amely alkalmas arra, hogy a böngészőnk megjelenítse.

IKON

Kis kép, amely, fájlt, könyvtárt, alkalmazást vagy eszközt jelképez az operációs rendszerben.

INTERNET

Az egész világot behálózó számítógépes hálózat, amely kisebb-nagyobb hálózatokat fog össze.

JELSZÓ, PASSWORD, KÓD

(számok és/vagy betűk, esetleg más karakterek sora), amelyet a felhasználónevünkkel közösen a saját azonosításunkra használunk.

KÁRTEVŐ PROGRAM, MALWARE

A rosszindulatú programok összefoglaló neve – ezek azok, amelyek rongálják az adatainkat, vagy más kártevőknek szabad hozzáférést biztosítanak a számítógépünk adatai felé, vagy agresszív reklámokkal bombáznak. Vírusvédő programokkal védekezhetünk ellenük.

FOGALOMTÁR

KERESŐMOTOR

Olyan program, amely az általunk megadott keresési szónak vagy kifejezésnek megfelelő tartalmakat keres és rendszerez. Ilyen program például a Google.

KIJELENTKEZÉS, SIGN OUT

A jelszóval védett fiókjainkat a használat végén el kell hagynunk, be kell zárunk.

KURZOR, MUTATÓPÁLCÁ

A beviteli eszköz pozícióját mutató jel a képernyőn. Az egér jele lehet nyíl, mutatóujjas kéz vagy függőleges vonal. A szövegbevitel lehetőségét villogó, vékony függőleges vonal jelzi.

LETÖLTÉS, DOWNLOAD

Az interneten talált adatállományt a saját számítógépünkre mentjük vele.

LÉTREHOZÁS, COMPOSE

Levelezéskor használt művelet, az új levelet kezdhethetjük el írni.

MAPPA

Más néven könyvtár. Az adatállományaink tárolására használjuk.

MÁSOLÁS, COPY

A kijelölt dolgot (szöveg, fájl, mappa) az újonnan választott helyre helyezzük úgy, hogy a régi helyen is megtartjuk.

MENTÉS, SAVE/MENTÉS MÁSKÉNT, SAVE AS

A létrehozott adatállományt megjegyezhetjük, ez a mentés. A Mentés másként műveletnél a mappát és a(z új) fájlnevet is meg kell adnunk. A Mentés művelet a már meglévő fájlt módosítja a változtatásoknak megfelelően.

MÉGSE, CANCEL

Az elindított művelet visszavonása.

FOGALOMTÁR

MOBILNET

A mobilszolgáltató által biztosított vezeték nélküli internet-elérési lehetőség.

NETIKETT

Az internetes viselkedés szabályainak gyűjteménye.

OFFLINE

Offline vagyok, ha nem kapcsolódom az internethez.

ONLINE

Online vagyok, ha csatlakozom az internethez.

OPERÁCIÓS RENDSZER

Az az alapprogramja a számítógépnek, amely közvetlenül kezeli a hardverelemeket és egységes környezetet biztosít a többi szoftvernek. Az operációs rendszer a számítógép kezelőfelülete.

PERIFÉRIA

Azok az eszközök, amelyekkel a számítógép képességeit bővíthetjük úgy, hogy azokat a számítógéphez csatlakoztatjuk.

PIKTOGRAM

Felirat helyett használt ábra.

REGISZTRÁCIÓ

Ha egy szolgáltatáshoz csatlakozni szeretnénk, pár adatot megadva (felhasználónév, a nevünk, esetleg jelszó, születési dátum, nem) azonosítanunk kell magunkat, ez a regisztráció folyamata. Ha ezt megtettük, utána bejelentkezhetünk.

SZOFTVER

A számítógép szellemi része: a programok, amik működtetik a számítógépet, illetve az alkalmazások, amelyekkel dolgozhatunk.

FOGALOMTÁR

TÁBLAGÉP, TABLET

Érintőképernyős eszköz.

TÁLCA

Alapállapotban az Asztal alsó szélén elhelyezkedő sáv, ahol elérhetjük a Start menüt (bal oldalon), a számítógép beállításait (jobb oldalon), illetve a működésben lévő programokat láthatjuk.

TAPIPAD, TOUCHPAD, ÉRINTŐFELÜLET

Mutatóeszköz, amely a laptopokon a legelterjedtebb, az egeret helyettesítik vele. Van egy érintőfelülete, ezzel mozgatjuk a kurzort, az alsó részén két gombot találunk, ezek az egér gombjainak felelnek meg.

ÚJRAJÁTSZÁS, REPLAY

Az adott (hang- vagy videó)felvétel újbóli lejátszása, megisméltése.

URL

Internetes tartalmak eléréséhez használt szabvány. Mi (kicsit pongyola megfogalmazással) a keresett oldal teljes elérési címét értjük alatta.

VÁLASZ, REPLY

A kapott levélre/üzenetre válaszolhatunk ezzel a művelettel.

VÁGÓLAP

Átmeneti tároló adatok, szövegek, táblázatok, képek, videók ideiglenes tárolására. A számítógép kikap-csolásakor a tartalma törlődik.

VÍRUS

Olyan kártevő program, amely a saját másolatait helyezi el dokumentumokban vagy végrehajtható programokban. Vírusvédő programokkal védekezhetünk ellenük.

FOGALOMTÁR

WEBÁRUHÁZ, WEBSHOP, INTERNETES ÁRUHÁZ

Az interneten elérhető áruház, ahonnan az áruház profiljának megfelelő termékek között nézelődhetünk vagy vásárolhatunk. Vannak tematikus webáruházak (pl. a kék-sárga) vagy ún. online piacterek, ahol áruk széles választékával találkozhatunk.

WIFI

Vezeték nélküli, mikrohullámú internetkapcsolatot biztosító szabvány.

ANGOL-MAGYAR GYORSSEGÉLY

account	hozzáférés, fiók
attachment	csatolmány
backspace	visszalépés (balra töröl)
clipboard	vágólap
close(d)	zár(va)
compose	létrehoz(ás)
copy	másol(ás)
cut	kivág(ás)
delete	törlés, töröl (jobbról)
domain	birtok, körzet
down	le
download	letöltés
end	vége
enter	belépés (új sor/beírás vége)
escape	menekülés
forward	továbbít(ás)
game	játék
history	történet, előzmény
home	ház, alap
insert	beszúr(ás)
keyboard	billentyűzet
like	tetszik
login	belép(és)
logout	kilépés, kijelentkezés
map	térkép
new	új
open(ed)	nyit(va)
page	oldal
password	jelszó
reply	válasz
save	ment(és)
screen	képernyő
site	oldal
space	űr, hely, szóköz
spam	kéretlen levél
up	fel
URL	tejes elérési útvonal
user	felhasználó

Neumann János Nonprofit Kft.
www.neum.hu

2019
NEUMANN JÁNOS
NONPROFIT KFT.
WWW.NEUM.HU